

PIERII VALE

RIANI AMORVM

LIBRI .V.

APPENDIX EX PRÆLVDIIS
CASTIGATIONOR.

Amicitia Romana.

Carpionis Fabula.

Protesilaus Laodamiæ Respon.

Leucippi Fabula.

Lib. Vnus

ASDRVBALI MEDICEO ADOLE-
SCENTI ORNATISSIMO GABRIEL
GIOLITVS. S. P. D.

PERVENERVNT nuper in manus meas Amorum Libri
Quinq; Elegiaco numero conscripti; quos Pierius Valeria-
nus olim iuſu Iuuentutis composuerat, eofdemq; dedicaue-
rat Clariffimo Patri tuo Hippolyto; qui tunc Florentina Prin-
ceps Iuuentutis erat, mox Cardinalis tanta celeberratus fuit.
Neq; uifus est Pierius ab eo tempore Opusculum huiusmodi ul-
terius curare; utpote qui grauiora aggressus, & Sacerdotio
Initiatus & iam atate prouectus indignum existimaret Iuue-
nilia hac in manus hominum emittere. Vtcunq; uero ille de re-
bus ſuis ſenſerit, Ego cum Eruditiffimis pleriq; uiris placere
opus animaduertiſſem, Accepiſſemq; te Præſtantis Ingenij Iu-
uenem, tam Magni orbatum præſidio Patris, uelle tamen, qua
parte datur, tibi conſulere; perq; diſciplinæ, artesq; bonas ad
eius Ingenium, aſpirare, Idcircoq; Pataniam te te contuliſſe,
ubi proficeres, Cogitaui me Rem tibi non ingratiſſimam facturum,
pro cultu, quo ipſum illum Patrem tuum omni laude maiorem
ſemper unice obſeruaueram, ſi quæ ad eius laudem pertinent
tam diu ſuppreſſa, ſituq; obſita in lucem protuliſſem, & In-
genijs omnibus communicariſſem. Accipies igitur, quod
unum Giolitus præſtare poteſt, meæ iſtius Im-
preſſionis laborem, Verum a Pierio uitæ
exemplum; quod in Clariffimo Patre
tuo & hic, & alibi deſcribit; Idq;
ante oculos aſſidue tibi
propones.
vale.

¶

Ob. 6. 11. 3379

AD MAGNIFICVM ET
ILL. HIPPOLYTVM MEDICEN
FLORENTINAE PRINCIPEM
I V V E N T V T I S.

PIERIVS VALERIANVS.

COLLEGI, *uti iusseras Studiosissime Hippolyte amatorios Elegos; quos in adolescentia mea luseram, & eiusmodi generis alia; quæ tunc meditari solitus eram, cum uel a grauiori bus Studijs, uel ab occupationibus, quibus, ut scis, fui semper implicatissimus, uel quietem, uel hilaritatem aliquam aucupabar. Non eo tamen consilio a me unquam conscripta, ut in cuiusquam alterius manus deuenirent, nisi tam arden ter, ut hæc colligerentur, esflagitasses.*

Cur enim ego te, cui uel animam ipsam debeo, his lucubrationum mearum qualibuscunq; lusibus fraudarem, quos ætati tuæ præcipue congruere animaduvertebam; & ad quos longe feliciter tu opte ingenio meditandos, multorum, qui nunc hoc ipso in studio exercentur, æmulatione te propensum adeo perspiciebam. Quãuis autem Vetera tibi semper ad imitandum proponenda sua serim, tu tamen esse etiam aliquid in recentioribus obseruasti, quæ tametsi auctoritatem nondum acquisiuere, certe uiam, qua sit ad optimos quosq; progrediendum soleant aperire, idq; fieri, ueluti de itinerum difficultatibus aliquid audituri, qui nouissime uenerint percõtarilibentius solemus. Quod siquid nostrum tale sit, ut alicui tibi usui fuerit, non operam penitus, atq; oleum perdidisse uidebimur. Sed ne tantum mihi assumam, ita nostra abs te legen

da cēseo ut antiquorū semper, id est excel-
lentium uestigiis inhærescas. Neq; uero
sum nescius studium in tam leui re meum
seuerioribus quibusdam non satis proba-
tum iri, quod neq; ætas iam uirilior, neq;
meum forte officium sibi deposcere ui-
deantur, ut ludicra hæc iam pridem abie-
ctæ repetamus, & tanq̃ cuiusq; lectione
digna sint, describi, & in manus hominum
exire patiamur. Verum, si tibi uni hac in
re paruerim, satis mihi patrocini ad de-
fensionem comparatum intelligo; tali. n.
es ingenio, et eruditione, ut uel in hac æta-
tula ante annos emunctæ naris iudicio cō-
menderis. Quod uero ad argumentum
pertinet, eam in amoribus nostris mode-
stiam, eumq; pudorem secuti sumus, ut lō-
ge a multorum procacitate, & impuden-
tia recesserimus, dariq; locum, ut de amo-
re, pudice, & caste scribi possit, ostende-
rimus; Quippe qui inductam in scena hu-

iusmodi ante hæc paucissimis admodum
Poetis, Pudoris ipsius personam in his
exhibuerimus. Hinc nulla mihi reliqua
fit dubitatio, ut unde quis improbitatis
notã ex titulo ipso inurere paratus erat
Verecundiæ mox ex lectione laudẽ mihi
sit attributurus. Descripsi uero hæc nul-
lo temporis, quo excogitata fuerant, ser-
uato ordine, neq; enim historia hæc erat,
sed ut quæq; in manus uenerant, ita in li-
bellos congerebantur. Inuenies, non infie-
rior, a priore illa lectione uariata quæ-
dam, & alias atq; alias inscriptiones; &
de personis, quibus aliqua nuncupata fue-
rant, mutatum aliquãdo consilium. Id fa-
ctum, quia non digna quædam iudicauit,
quæ ad grauiores, ne asperiores dicam,
homines mitterentur, uel ne delictiorem
quorundam stomachum offenderem, qui
suarum tantum rerum admiratores alie-
na omnia fastidire, sibi reponunt honoris

loco. Eos autem amicos delegi, mearum
huiusmodi cogitationum participes, de
quorum iudicio, fide, sinceritate, can-
dore, benevolentissimoq; erga me animo
nihil unq̄ dubitandum fuit. Reliquum
est, ut qui collectionis huius auctor fui-
sti, aliorum lōge grauiorum, & altioris
indaginis studiorum fautor esse, qua cepi
sti liberalitate, perseueres. Spero enim
breui, tuæ benignitatis auxilio fretus ta-
lia me per id, quod mihi largiris otiiū, pa-
riturum, ut neq; te, quod fouendum me su-
sceperis, poeniteat, neq; ego tantæ benefi-
centiæ uidear indignissimus. Tu enim me
per omnes præclare a te decursæ pueri-
tiæ annos in clientelam susceptum penes
te, non uti clientem, sed uti Parentem
amplexus nullius unq̄ rei æque studiosus
quam mearum cōmoditatum extitisti. Tu
præstanti præditus ingenio in causa iden-
tidem fuisti, ut cogitationes ipse meas al-

tuus erigerem & in studiorum meorum
curſu maxima quæq; conciperem, dum te
pariter maximis quibusq; affici animad-
uerto. Ita tu honeſtarum, & excellentiũ
rerum omnium doctrina delectari mihi
compertus es. & quibus publica te nego-
tia tã teneræ ætatis adoleſcētulum plu-
rimum auocent. Vix enim. XVI. natus
annos Munerum omniũ, & quidem maxi-
morum particeps in Rep. Florentina fa-
ctus es, mirifico omnium conſenſu de Cle-
mētis Pont. Max. Patruī tui grēmio ad
eiſmodi curas accerſitus; conſtituiſti ta-
men ſuas litterarum ſtudijs horas, qui-
bus & legēdo, et audiēdo, plurimaq; ex
inventione tua cōſcribendo ingeniũ exer-
ceas, excolas, poliasq; Proindeq; litte-
ratos ea præcipue de cauſa amas, quod
tu litteris uſq; adeo delectaris. Nō teme-
re itaq; ſpes illa præclara noſtro ſæculo
cepit adfulgere, ut laudatiſſima maioriũ

tuorū in litteras , bonasq; Artis beneficia per te lætissime reuiuifcat. Perge igitur quo uirtus tua te uocat, & qui florum tempore fructus prope maturos ostendere cepisti, ut propria sint hæc et diuturno tempore permansura, omni age studio, cura, diligentia, meditatione, conatuq; , quod facis, adnitere; Cæteraq; rerum tuarum splendorem, gratiam, diuitias, auctoritatē, Maiorum imagines, et exempla, Maximorum Pontificum duorum gloriam, & sublimitatem, ita tua esse ducas ut etiã si illa desint, parē te gradum cum præstantissimo quoq; eorum aliquando collaturum esse tibi persuadeas.

Vale ex Caiano tuo Non. septemb.

M. D. X X I I I I.

Et si forsan curiosum nimis cuiquam uideatur libelli huius argumenta digessisse, id tamen ideo a me factum; quia unaquæq; Elegia sibi peculiaris est, neq; alia cum alijs quid commune habet. Volui itaq; lectoris molestiam alleuare; ut iuuento, per indicem hunc, argumento, quod cuiq; placeat, possit id nulla contatione deprehendere. Id quid quid est, si probus es, boni consule.

LIBRO PRIMO.

Ad Illustrissimam Isabellam Mant. Princ. Quo consilio uenerit ad scribendum.	car. I
Oscula præstantiora esse quauis Venerea uoluptate.	2. b
Ad clariss. P. Bembum, quod non amare non possit.	5
Ad Paulum Capiuaccium. Resectæ primo lanuginis dedicatio.	6
Ad Benedict. Lampridium de mentis auocatione, Daphnia rusticante.	7
Ad Integerr. Tryphonem Gabrielum Patr. Ven. Amantium timores uarij.	8b
De Verna tēperie, quæ Patauij tota hyeme continuauit. Anno. M D V. Ad Theodorū Paganum Bellun.	10. b
Ad Fabium Vigilem Spoletanum allusio ad Spinulam Riualet.	11. b
In Eundem Riualet Spinulam.	12
Ad Fantinum Cornelium Episcopium Patr. Venetum	

- Virum Magnanimum.* 14
*Ad . M. Ant. Sabellicum præceptorem de portentis antea
quàm totus terrarum Orbis in Venetos conspiraret.* 16

LIBRO SECVNDO.

- Ad Illustriss. Fridericum Mantuani Principis
Primogenitum.* 18
*Ad Actium Sincerum Neapolitanum, De Amantium
Methamorphosi.*
*Cur se Elegis oblectet . Ad Gasparem Obizeum,
Patauinum E Q.* 21
*Ad Insignem Liuium Podocatharum Cyprium .
Taciti uis ardoris.* 22
*Amorem occultandum non esse ad Ioan. Sichæum
Serauallen.* 23
*Ad Octauium Stephanium Philotimum De
Amoris Fuga.* 24. b
*Ad Hieronymum Aleandrum, ne sit in scriptis
tantus obscuritatis amator.* 25. b
*Ad Romulum Amasæum . Ruris solitudinem
prodesse nihil animo amore perduto .* 16. b
*Ioan. Franciscum Albinum impatienter amantem
consolatur .* 28
Ad Antonium Marsilium super Zelotypia. 29. b
Super Zelotypia iterum ad Medoacum Fluiuum. 30. b
*Ad Antonium Thebaldeum Ferrariensem Duritia
seruitutis . 32. Supplicatio.* 33

De Corona pudicitiae ad Iacobum Sadoletum. 33.b

LIBRO TERTIO.

**Ad Illustriss. Herculem Consagam Mantuani
Principis. F.** 36

**Orphei Protopopeia post iterum amissam Eurydicem
statua eius a Iul. Cardinali Med. In subdiali
Aedium suarum aula Florentiae dicata. Ad
Petrum Victorium.** 37

**Ad Philippum Beroaldum Iuniorum De Riualis
potentia.** 39.b

**Ad Nepotem suum Io. Ant. Egregium; quod iuris
sui esse nequeat.** 41.b

**Illu. Vincilao Purliliarum Comiti; Quanta sit Amo-
ris Vis.** 42.b

**Ad Petrum Cursium Carpinetanum; Repulsam
augere cupiditass Vim.** 44.b

**Ad Angelum Colotium Bassum de Amoris sui
firmitate.** 45.b

**Ad Hieronymum Fracastorium Veronen. animum
Amore saucium egre ullam admittere
medicinam.** 47

**Ad Laurentium Granam. Ci. Ro. Reuisendae Patriae
desiderio.** 48

Ad M. Antonium Flaminium Adonis luctus. 50

LIBRO QVARTO.

**Ad Illustriss. Gvllelmum Montisferrati Principem.
Expugnata Ancisa.** 52

<i>Humane Vis Appentiae. Ad Franc. Marium Molciam .</i>	53
<i>Ad Alex. Morandum, ut absentis amici rationem habeat .</i>	54.b
<i>Ad Benedictum Acolthin , pro dono Mazæ Dulciarie .</i>	55.b
<i>Amicæ Pudorem laudat .</i>	56.b
<i>Ad. M. Ant. Michaelem. Patr. Venetum Pharmaceutria .</i>	57
<i>Ad Io. Ant. Pollionem, Geloum Heroa. De Amoris sui Versa machina .</i>	58
<i>Ad Amicam fugacem .</i>	59.b
<i>Ad Mariangelum Accursium Aquilanum De luxuria Barbarorum .</i>	60
<i>Calamus scriptorius , a Marie Monæci Domina Hieronymi Roborei Sponsa Dono acceptus celebratur .</i>	62
<i>Ad Augustinum Beatianum de lasciuia Zephyree .</i>	62
<i>Ad Claudium Ptolemeum Senen. Ianthin abalienatam a se esse, dum peregre est Queritur .</i>	64
<i>Francisci Roborei Præfulis Taurin . Desiderio Ad Petr. Andream Gammarum Bononien. .</i>	63.b
<i>Ianthin male audire dolet, eamq; amice admonet erroris .</i>	67
<i>Ad Io. Mathæū Gybertū. pro acceptis ab eo beneficijs. .</i>	68.b
LIBRO QVINTO.	
<i>Illustris. FRiderici Mantuæ ducis nato filio Primogenito EXVltatio .</i>	70

<i>Ex Tytao Militaris ADLOCVTIO . ad Nic . Cordatum Iur . C . Nepotem suum .</i>	74
TYRTEVS .	74.b
<i>Diuitum Amorem intolerabilem esse Ad Ianthin .</i>	76
<i>Ad Franciscum Robortellum Vtinen . Dissidij ab Amica meditatio .</i>	77.b
<i>Ad Io . Cottam Veronen . Pro Odio contra Amorem .</i>	79
<i>Ad Aegidium Viterbien . Heremitar . Antistitem , De uero Amore .</i>	81
<i>A Iano Vitali accusatur Amor subiuncta palinodia .</i>	82
<i>Ad Io . Persicinum Aloisij Doct . F . somnium De re sua , & Patriæ celebritate .</i>	83.b
<i>De scriptis suis quæ omnia Hippolyto Mediceo debeantur .</i>	87

LIBRO SEXTO .

<i>Amicitia Romana .</i>	89
<i>Carpio . ad Io . Lascarin .</i>	93
<i>Protesilaus Laodamiæ .</i>	100.b
<i>Leucippi Fabula .</i>	103

IO . FRAN . FRANCINVS

*Legerat hunc Amor , atq; etiam Venus ipsa , libellum
Cum puero Mater rettulit alma suo .
Nemo unquam melius nostros descripsit honores
Te dictasse , reor , tot bona Pierio ,
Cui puer , an ludis ? nisi tu Venus Vna , quis illum
Hæc docuit ? Cum sint omnia cum Venere .*

Lector rogat te Giolitus, ut priusquam lectionem opusculi istius aggrediare, quæ fefellerunt Mancipes, hic subnotata animaduertas. ch. 10. in quouis tantæ. l. in quo Vis tantæ. ch. 13. coux dulcis. l. coniuix dulcis. ch. 16. ante aquam. l. antea quàm. 25. Lorida tu. l. Florida. 25. deuictus amore. l. deuinctus. 26. stant Veteres monumenta. l. Veteris. 28. Adfluerit. 2. adfuerit 30. suas abscisa comas. l. abscisa. 32. fidemq; præmi. l. premi. 33. cætera dispicere. l. despiciere. 38. b. iræ traheret Eumenidum. l. traderet. 41. Et Iuuenem ipsa. l. illa. 46. b. quamuis durius ære. l. quo uis durius 47. extorquere ne unum. l. nec unum. 50. Dij superasse uolunt. l. superesse. 50. b. terga ferit. l. ferit. 51. Deinc. l. Dehinc 55. Est quæ amor. l. Estq; Amor. 57. Hic mala consperso. l. Mola. 59. Me cadele aspesti. l. cadere. 60. su urrus. l. susurrus. 62. ad sanum siue salntis. l. Fanum. 64. Qan Vesuli. l. Quam. 65. b. qui nequam. l. nequeam. 65. b. Quidam iniquis l. inquis. 65. b. siue dolore uelis. l. dolere. 67. b. illaq; tamē celeri. l. tam celeri. ibidem mertaliū. l. mortalibus. 68. b. Bis separata pede. l. superata. 68. b. Quis mea Pagaseo. l. Pegaseo 72. manens atq; concussa. l. inconcussa. Robertellum. l. Robortellū. 77. 78. Robortelle. 88. Albertus fera pia uota pius. l. fert. pia uota Pius. 88. Quæ non Eutyche fata. l. Quæ nunc Eutiche. 91. b. causas uicesq;. l. causasq; uicesq;. 93. b

Reliqua adeo sunt oculis omniū obuia, ut non eruditi solū, sed etiā mediocriter docti per se corrigere facile possint.

In paginarum numeris corrigenda.

F. iiii. 44. F. v. 45. F. vi. 46. F. vii. 47 F. viii. 48. Item. I. primo. 65. I. iii. 67. I. v. 69. I. vi. 70. I. vii. 71. I. viii. 72.

1

PIERII VALERIANI
BOLZANII BELLVNIEN. AMORVM.
LIBER PRIMVS.

AD ILLVSTRISS. ISABELLAM
MANT. PRINC.

QVO CONSILIO VENERIT
AD SCRIBENDVM.

VI *STVDIVM instructas Equi-
tum ductare cohortes.*
Vnde hastam, aut Phaleras præmia ca-
ra ferat;

Dum puer, Armorum Tiro genus omne secutus
Magnanimæ quoduis indolis audet opus.
Nunc leuia emittit lunato spicula cornu;
Nunc ualidam amento torquet in astra sudem.
Mox Lacedæmonia durauit membra palestra,
Mox stadium cursu uicit olympiacum.
Iamq; agit in saltum, aut uarios compefcit in orbes,
Iam celerem Eleo carcere laxat equum.
Denique ut expertus, longoq; exercitus usu est;
Ad lituum, adq; tubam, & classica lætus adest.
Acacidæ clypeum, & Pagaseam flagitat hastam;
Horridaq; audaci prælia corde subit.

A

Verum ego, cui gelidus circum præcordia sanguis
 Obstitit, imbelles cogor habere manus.
 Hoc tamen obscurum penitus ne difluat æuum,
 Nitimur ingenij uiribus ire pares.
 Atq; ita dum sector iuuenali ardore Camœnas
 Castalij aggredior pectinis omne genus.
 Nunc Lyrico mollis, rapido nunc acer Iambo,
 Nunc leuiore Chely, nunc grauiore Tuba.
 Ut mox, firma Viro mihi cum succreuerit ætas,
 In numeros uena liberiore fluam.
 Interea hos Elegos tenero ludemus amori;
 Dexter ades ceptis blande Cupido meis.
 Tu tamen haud quaquam uenias lasciuus, ut est mos,
 Nanq; Isabella alijs est adeunda modis.
 Quam pater Alcides Mantoo adiungere Marti,
 Consortemq; sacri iusserit esse tori.
 Magna pudicitiae uenerandæ exempla daturam;
 Qualem animum, & more te quoq; habere deet.
 Adde quod illa etiam est aliquorum Mater Amorum;
 Quorum unus blandi Principis ora gerit;
 Et decora illa tamen tenero sub pectore belli
 Condit, & arma quatit, uel meditatur equos.
 Sic animum egregium primis Fridericus ab annis
 Spirat, & ingenua est integritate probus.
 Alter ad ingenij laudes animosior, ardet
 Palladaq; , & Musas, eloquiumq; sequi.
 Nempe ut Apollineas iterum tibi Mantua lauros
 Inferat, atque coma quas gerat ipse sua.

Ut multum auspicijs Friderici Principis aucta,
 Multum etiam uigeas Herculis ingenio.
 At qui nunc primum firmat uestigia planta
 Fernandus curæ Mars generose tibi est,
 Clamoresq; uirum, & duri certamina belli
 Quæritat, & sonitu classica pulsa truci.
 Hos tu autem es Pueros iam nunc tantæ indolis omnes,
 Et Matrem tali mente aditurus Amor.
 Arabio patiar uariant te uellera cultu,
 Et tua Oronteo spiret odore coma.
 Cætera castus ades, mentemq; , habitumq; ; Mineruam,
 Aonidumq; choros qualis adire soles.
 Has etenim summo semper ueneratus honore,
 Et trepidare ipsas diceris ante Deas.
 Non ausus uultus unquam uiolare pudicos,
 Sed comes ad Citharæ peruigilare sonum,
 Atq; tuam modulis uocem immiscere canoris;
 Te iubet usq; adeo Pallas habere modum.
 Illa olim ante Patrem ludo excita inhorruit armis,
 Asperat terribili prælia uoce minans.
 Vidistin' trepidare Deos, Cœlum omne tumultu
 Misceri, & terræ uiscera tota quati?
 Non memor es, tentasti olim cum lædere Diuam,
 Quæ fuerit pugnæ palmaq; honosq; tuæ?
 Terrificos in te uultus cum uertit, & acri
 In te animo telum mouit, ut horrueris,
 Ut tibi confestim trepido iaculum, arcus, & ignis
 Omniaq; arma manu protinus exciderint.

L I B.

Vt ueritus, ne te illa ferox discerperet, aut te
 Præcipitem e coelo tartara in Ima daret .
 Atqui nec Martem gradientem ad bella uereris ,
 Nec Iaculantem horres tela tremenda Iouem ,
 Id tamen anguicomam munitum Gorgone pectus
 Formidas , & quæ lumina honesta uides .
 Terreat haud aliter Sapiens Isabella, pudicus
 Ni uenias, ni sis , ut iubet illa probus.
 Illam etenim intento quotiens spectabis, ocello ,
 Musam aliam, aut castæ Palladis ora putes.

Oscula præstantiora esse quauis
 Venerea Voluptate ,

SICCINE Basiolis mea lux , mea uita pudicis
 Inuida es , & castas reijcis illecebras ?
 Nam castis in blanditijs mea summa uoluptas ,
 Nequitia est cuius nullum habitura modum ,
 Purus amor meus est, meus est amor ardor honesti ;
 Purus amor nunquam turpia facta cupit.
 Ne mea forte putes tacito præcordia uoto
 Poscere quæ soleant Basia blanda sequi.
 Qui petitur turpi a furto , nisi foeda uoluptas,
 Languor & effœtus in genua , inq; pedes .
 Tedia , & infecti uotum , pallorq; , tremorq;
 Debilitasq; oculi , debilitasq; animi .
 Hinc Cani ante diem , ante diem properata Senectus ,
 Hinc timor indicij , demum utriusq; pudor.

Pascimur aspectu , mulcemur uoce , fouemur
 Amplexu , ac alacres Basiolo efficimur .
 Sordet , ut improbius quidquam est ; hæc quattuor olim
 Nulla palam fieri lex ueneranda uetat .
 Obstet fas illi , & morum censura , pudorq̃;
 Ingenuus ; latebras hinc mala furta uolunt .
 Ridetur quicumque suos male sanus Amores
 Detegit , & uulgo facta nefanda canit .
 Quin etiam Vxorem si quis petulantius æquo
 Appetat , Vxoritis fit Proculus ille suæ .
 Ipsa Venus tacito latitat pudibunda sub antro ;
 Cui sacra sepositum sub penetrabile ferunt .
 Quodq̃; loca assiduis hominum celebrata cateruis
 Declinet , graia est uoce Mychæa Venus .
 Diogenes nullo ciuilibus more faceffat ;
 More canis uixit , de Cane nomen habet .
 More canis populo solitus spectante , pudore
 Nullo , hominem in templis conserere , inq̃; uia .
 Fœda etiam ualeant conuiuia Tyrrhenorum ;
 Quis uelata Venus passim erat opprobrio
 Talis ad Euphratem turpi gens perdita luxu ,
 Nempe Semiramiam qui Babylona colunt .
 At scelera , atque nefas , totq̃; improba facta Tarenti
 In flamam , in cineres Iuppiter ultor agat .
 Est modus , atq̃; tenor , quidq̃; utile , quid sit honestum ;
 In medio ut possis omnia nosse foro .
 Oscula dat gnatis genitor , gnatusq̃; Parenti ;
 Si mala , cur liceat ? Sin bona , cur pudeat ?

L I B.

Quid Ligurum populi, unde Padus primordia sumit
 Qui Tanarum, & Stauram, qui Doriasq; bibunt.
 Quiq; alpes, Penina iuga, & Rhodani arua frequentant.
 Ad Rhœni ripas, Oceaniq; salum,
 Ignoti, notiq; simul discrimine nullo
 Oscula pro casti pignore amoris habent.
 Tanta est simplicitas morum hic. Is pectora candor
 Obtinet, & puræ mentis amica fides.
 Hospes ita uxorem, & gnatas grati hospitis omnes
 Accipit adueniens in gremium, inq; sinum,
 Castaq; dat tenero amplexu, & casta accipit idem
 Oscula; Virq; suæ gestit honore domus.
 An quisquam Vxores Academi lege requirat,
 Qui tam communi degere iure potest?
 Sunto aliqui nimia morum asperitate Seueri,
 Inuideantq; suis Oscula pignoribus.
 Rusticitas Nomadum barbas hirsuta comantes
 Horreat, atq; nihil nouerit ingenuum.
 Sis potior Spartane mihi, ut certamina ponis
 Basioli, & lucta fortis, & ore tener.
 Nostra etiam pietas queritur fraudata receptis
 Oscula in hospitibus, tam probus oris amor.
 Ipse etiam casta dum operatur mente Sacerdos
 Oscula dat, quæ dent ille, uel ille alijs.
 Suauiolum quid sit, si nescis, disce, potiri
 Est anima, in uero pignus amore nouum.
 Nam si Animæ sedes sanguis, de sanguine labra
 Si sint, in labris maxima pars Animæ.

Infedisse autem labris ea noscitur, ipso
 Muricis indicio, sanguineæq; notæ.
 Ecquid Amor, nisi iuncta anima est? immo una gemello
 Corpore; id unum angit, ni sit utrunq; simul.
 Iungere uis animos animis? imitare Columbas;
 Labra labris iungas, oribus ora premas.
 An tibi Pithona, Indos'ue, aut mostra domandum,
 Inter cœlicolas ut mereare locum?
 Oscula quod norit tota de gente uolucrum
 Donata est Veneri sola Columba Deæ.
 Hanc colit Aegyptus, Diuumq; adscribit honori,
 Legitimiq; sacrum nomen Amoris habet:
 Quod si ut mortalis tantum mortalia curas;
 Teq; satis nostro nomen in orbe mouet.
 Dic mihi quid Roma præstantius? Oscula Romæ
 Condendæ in Latio causa fuere solo.
 Sic memorant, nec uana fides. Nam Tybridis alueo
 Sulcabat tacitas aduena classis aquas,
 Proxima Auentini spectabant pascua montis,
 Et septemgemini culmina læta iugi;
 Appellunt ripæ proras, iuuenesq; senesq;
 Læta canunt, ac si terra paterna foret.
 Fundarant puppes dente unco, & fune ligarant;
 Omnis & in sicco margine cœtus erat.
 Quæ regio explorare uiri, saltusq;, casasq;
 Quærere, & armenti contrahere inde greges.
 At matres miseræq; nurus tam longa dolentes
 Exilia, & tantum deniq; obire maris.

Iniecere faces classi . Iam transtra carinæq;
 Indomito ardebant uſta uapore picis .
 Attoniti uiſo redierunt Arcades igne;
 Auxiliumq; fugæ deperiſſe gemunt .
 Conantur rapidas undis extinguerè flammâs ;
 Nil uires , & nil flumina fuſa uiuant .
 In Matres ſeuire parant , gnatâsq; , nurusq;
 Cedere , & infanæ facta piare manus .
 At Venus hos populos , atque hæc ſibi debita fatiſ
 Regna , ſuiſq; ſimul conſcia Martigenis ,
 Suasit ut aduerſæ fuſis per colla capillis
 Illæ irent , turbæ brachia nuda darent ;
 Oſculaq; amplexis libarent blanda maritiſ ;
 Nec ſinerent ullum dulcis amoris opus .
 Corripit hic natum mater , & nata parentem ;
 Et matrona ſui Coniugis ora petit .
 Oſcula ſic iterant , ſenſimq; per oſcula lentum
 Torporem inſundunt , ſeuitiamq; abigunt .
 Iam poſuit , dum tarda mora eſt , grauis ira furorem ;
 Victaq; blanditijs arma dedere manus .
 Quid faciant , conſulta petunt . ſententia demum
 Viſa hijs eſſe locis , ſi bona fata uelint .
 Iuppiter ambiguas candenti fulmine mentes
 Firmat ; & auſpicijs dat rata uota ſacriſ :
 Conſedere igitur ; tibiq; o pulcherrima rerum
 Rôma , locum , nomen , iuſq; dedere ſoli .
 Quæ ſimul ut creuit , meritorum grata , memorq;
 Aeternum uoluit Baſioli eſſe decus .

Ergo ut quæq; uiro prodisset foemina noto
 Obuia, libabant Oscula uterq; sua
 Sic, quia grata fuit, terræ fuit unica princeps;
 Nunc terræ, & cœli iuraq; fasq; tenet.
 Oscula quis nam igitur damnet, nisi barbarus, exlex,
 Impius, ingratus, trux, uiolentus, atrox.
 Quare age ne fugias mea Daphnia; at Oscula libes,
 Oscula libatis mille morare tuis.
 Oscula ames inquam, si uitæ est ulla uoluptas,
 Si tibi curæ anima est, protinus Oscula ames

Ad Clariss. P. Bembum, quod
 non Amare non possit.

BEmbe tuis quis non monitis mollescere possit?
 Durior alpina queis ego caute fui.
 Bembe mei non tam studij moderator amicus,
 Quàm morum, & uitæ forma, modusq; meæ,
 Quas tibi quas tanto referam pro munere grates;
 Qui nostri curam suscipis ingenij,
 Dignatus miserum diuina uoce clientem
 Solari, Aonia dulce sonante chely.
 Qua solitus mulcere feras, firmare uolantes;
 Cuius ope, ut sistis flumina, saxa moues.
 Ah miser, ah cur non tandem te respicis ipsum,
 Expertus studium quàm sit inane tuum.
 Nunquam erit ut tecum uitæ dispendia pendas,
 Tandem ausus rebus consuluisse tuis.

L I B.

Nonne uides maciem', palloremq; ab miser artus
 Liqueris , ut glacies igne soluta perit .
 Omnia dum temnis , dum sola est Daphnia cordi ,
 Daphnia Principibus uix adeunda Viris .
 At satius quanto est alio diuertere mentem
 Pondera tentantem uiribus æqua suis .
 Saxa uidet scopulis Ithacus pendentibus Heros ,
 Quæ prenda , triduum naufragus , atq; fugit
 Inter utrunq; natans terram & mare , quærit ab undis
 Hostia labentis fluminis æqua dari .
 Tu nimis alta petis fundum deiectus in inum ,
 Vnde tibi sit spes uincere nulla iugum .
 Tranquillo si petra mari sublimis ab alto
 Te uocat , infidis dccipere uadis ;
 Nam sileat quamuis unda insidiosa , quietis
 Fallit aquis , rapidis uorticibusq; uorat .
 Et toto quamuis scopulo Conchilia gemmis
 Bacchata eniteant . omnia sunt lacrymæ ,
 Si de porrecta pendere Corallia rupe
 Aspicias , fusi sanguinis indicium est .
 Aspera saxa illic Tophis concreta malignis
 Qui lacerent dumis , aspalathisq; manus .
 Aequa tuis igitur studijs deposce , monemus :
 Nolit ephippia bos , nec sit arator equus .
 Quæ quotiens mecum sincera mente reuoluo ,
 Nimirum inuenio Bembe ea uera nimis .
 Omnis at incassum nissus mihi cedit , & ignis
 Allutus gelidis acrius ardet aquis .

Fata obstant, omnesq; trahit malus error amantes,
 Oblata ut spernant dona, negata uelint.
 Sidera, Naturam, mores quis uincere possit?
 Quæ tria me tenerum semper amare iubent.
 Nanq; Venus firma Saturni sede recepta
 Vincula ceruici imponit ahena meæ.
 Sidere tum Genius nobis delapsus eodem
 Ingenium affectu format utrunq; pari.
 Ille quidem prima Geminorum emissus ab aula
 Igneus Aetherei lactis ab orbe micat.
 Et iungit studia, & mores. hæc omnia uidi;
 Illa tamen nostri nescia amoris adhuc.
 Atq; ego non ausim, fateor, concredere flammis;
 Ni præfaga meæ sit prior illa facis.
 Hoc erit, atq; meo crutiabitur illa dolore;
 Cum mea erit longo tempore nota fides.
 Nil quando in rebus Natura ardentius optat,
 Quantum aliquem ingenio, & moribus esse parem
 Cura uigil, studiumq; ardens me suscitât, & quod
 Improbus exsuperat maxima quæq; labor.

Ad Paulum Capiuaccium Patauinum
 Frugerini E. Q. F. Rese=
 ctæ primo Lanuginis
 Dedicatio.

CVI, cui prima meæ donem minuscule Pubis
 Quæ primum facili sunt modo secta manu;

L I B.

Iudicio res digna aliquo Paule optime , ritus ,
 Aut merita ulla hominum agnoscere, siue Deum .
 Consilio ergo tuo , & sapienti utemur amico ,
 Tu uideas nunquid mens mea rectum agitet
 Qui mediter, tali esse unam quam munere donem .
 Daphniolam , & merito pluribus ante feram .
 Posthabito patriæ fluuio , qui uertit Anaxi
 Nomen ob immersæ funera Filiolæ .
 Scilicet ista tibi debentur Daphnia , cuius
 Numine succedunt omnia læta mihi
 Nec sibi prælatam te dedignetur honore
 Barbatus, nondum pubere patre, Deus .
 Siue Iouis de mente ortus mortalibus aßit ,
 Cui Minij paret uis operosa soli .
 Nanque Dei, si iusta probant , & honesta reposcunt .
 Laudabunt iustis munera missa modis .
 Quidquid enim humano generi conferre probetur
 Ille, mihi obueniunt munere cuncta tuo .
 Ille graues morbos adimit mortalibus ægris ,
 Tu mihi sola salus , tu mihi sola quies .
 Morte obita Hippolytum reuocauerit ille ab auernis,
 Tu reuocas Lethes nomen ab amne meum .
 Nempe obscurus eram memini , tenebrisq; sepultus ,
 Dum mea erant nulla pectora tacta face ;
 Postquam repererunt tacite in præcordia flammæ,
 Ossaq; non solitis incaluere modis .
 Tunc laudis succreuit amor , tum gloria , honosq;
 Se simul ante oculos exhibuere meos

*Stultitiam calor ille meam, uis illa teporem
 Expulit, & quidquid rusticitatis erat.
 Indociles etenim rerum, ignarosq; canendi
 Egregios nouit reddere solus Amor.
 Ergo animosus humi deiectam ad sydera mentem
 Sustuli, inaccessas ausus inire uias.
 Ipsa igitur sic me uitalibus asseris auris,
 Sic factura aliquid nominis esse mihi.
 Dum studeo similem tantæ me reddere formæ;
 Dum studeo tanto digna calore loqui.
 Quidquid enim nostro defluxerit aptius ore
 Daphnia, erit Laudis munus, opusq; tuæ.
 Prima igitur dentur nostræ tibi segmina pubis;
 Ingenij quæ sis aura benigna mei.
 Non tamen hæc auro, aut uario condentur Achate,
 Quæ mihi si non sunt, Tu nec habere rogas.
 Sed primis ueniunt Elegis tibi condita, Myrrha
 Atq; croco, & uiolis, & saturata rosis.
 Ipsa locum assignes, ubi mox suspensa morentur;
 Sunt ubi tot Citharæ, nauilia, plectra, lyræ.
 Ut quotiens animi tua blandimenta frequentas
 Surreptet uatis dulcis imago tui.*

*Ad Benedictum Lampridium de Mentis auocatione
 Daphnia rusticante.*

Daphnia, me miserunt, Venetis discedit ab undis,
 Ah petat ut uotis inuida rura meis.

L I B.

Quid faciam Benedicte ? meo solamen amori
 Quod nam erit ? an potero mane ego Sole frui ?
 Nec mihi se obtulerit mea lux de more uidenda
 An uice perpetuæ noctis habenda dies ?
 Quid faciam ? fugit illa procul, nemora auia lustrat ;
 Et uidet indomitis tesqua habitata feris .
 Nec mihi fas dilecta sequi uestigia, & urbem
 Florentem studij deseruisse bonis .
 Hinc Vrbanus enim tractat Demosthenis arma ,
 Vatis & Ascrei , Mæonidæq; locos .
 Inde meum dictis animum emendare Platonis ,
 Deq; adytis Cœli res aperire nouas
 Cura Leonico , Duce quo Sapientia , & artes
 Doctæ Antenoreis emicuerè uadis .
 Dum causas rerum abstrusas, latitantia uerbis
 Sensa sub obscuris , dissidiumq; patrum
 Componit , profertq; omnem e penetralibus ignem,
 Singula ut in prompta sint manifesta manu .
 Atq; alij , atq; alij cessantem hortantur amici ;
 Ad metamq; iubent usq; agitare rotas ;
 Ne medio in cursu transuersi ut munere mali ,
 Falsus honoratum munus adire morer .
 Et tamen illa animæ pars altera , & altera nostræ ,
 Et cum sit corpus corporis illa mei ,
 Me rapit, & secum inuisas reptare per oras
 Cogit, & esse simul rure , simulq; domi .
 Mens siquidem obsequitur Dominam , grauitate retenti
 Corpus ab inuisa linquitur exanimum .

Hem quis erit , Genio qui obsistere cogitet , auctus
 Herculeis ni sit uiribus , atq; animis .
 Ergo ego cur montes , & opaca silentia tecum
 Non peragrem ? adq; datæ munera sortis eam ?
 Hem ualeas Urbane , uale doctissime Thomeu
 Valla , atq; Alde uale , Marce Sabelle uale .
 Et quæ Socraticis latitat sapientia chartis ;
 Quæq; data in latis dogmata porticibus .
 Atque Sophoclei dictata obscura Cothurni ,
 Et ueterum ualeant tot monumenta Virum .
 Quiq; graui nimium Imperio cohibere iuuentam
 Cogitat , & Canos flagitat ante diem .
 Nanq; inuisa mihi uenit hæc Sapientia , & omnis
 Doctrina hæc rebus perniciofa meis .
 Hijs liceat studijs aliquam indulgere quietem ,
 Fulturamq; iocis quærere de lepidis .
 O ego nunc densa tecum spatior in umbra ,
 Dum nouus arentes ardor hiulcat agros .
 Dumq; in aquas tenerum gelidas immergere corpus
 Sola soles , æstus sole mouente graues .
 Tunc ego post frutices altas ue reconditus herbas
 Captarim flexo tempora certa genu .
 Dum tu deponas lateris uelamina mollis ,
 Sollicitumq; trahant densa salicta metum .
 Vnde optata petens amplexu pectora dulci .
 Et teretes artus , oraq; amata diu ,
 Inijciam solidis hæc brachia blanda papillis .
 Et fronti , atq; genis basia multa notem ,

Nec liceat tibi per uarias euadere formas :

Ars nihil hæc magnam uisa iuuare Thetin .

Siue leo, siue illa Draco, seu luderet ignis,

Vnda'ue . In amplexum denique lapsa uiri est .

Non ita littoreo thalamo iritatus adheret

Polypus expandens larga flagella solo ,

Complicitis omni ueluti te parte lacertis

Prensarim . o succi marmora plena boni .

Admoneant quamuis Veterum dictata , futurum

Vt me pœniteat , pœnituisse uelim .

Ardea si totiens dulcis experta dolores

Iungitur, exemplo est Ardea puberibus .

Quid tamen hæc meminisse iuuat , si uera negantur ?

Spe uotum at quauis sæpe fouere iuuat .

Illamalis totum reliquis populantibus orbem

In Pandorea pixide aperta latet ,

Illamotis tumidum aduersis uoluentibus æquor

Suadet hydrunteæ soluere uincla rati ,

Illam sub hostili , telis dum grandinat , arce

Suadet in obiectas arma tenere neces .

Illam sub immensa turbarum mole sepultum

Me fouet, extinctus ne peream , illa facit .

Ad Integerr. Tryphonem Gabrielum Patr. Ven.

Amantium Timores Varij .

Tertia iam lux est, Pataui cum Daphnia in agros
Discessit, Theoli rura superba petens.

Tertia

Tertia quin ætas : una nam luce senescunt
 Quos grauis ardor habet . quos Ferus urit amor .
Hinc me tot male habent curæ , tot tristia torquent ;
 Dum timeo quidquid credula turba timet .
Daphnia rura colis tam sæuo ardentia sole ;
 Inq; sitim, inq; luem Sirius omnia agit .
Corpora languescunt æstu mortalia tanto ;
 Sollicitum cura hæc me premit una tui .
Scilicet impatiens tanti ne molle caloris
 Corpus inumbroso corripitur agro .
Sive pluit, pluuiæ ne deprendaris ab unda
 Sive tonat, ne te fulmina sacra petant .
Inuidus ipse quoq; est nonnunquam Iuppiter ; ergo
 Extinctum quæstæ est Iasona Ceres .
Et Linus, arte lyræ præstans fidibusq; , peremptus
 Inuidiam æternat uictor Apollo tuam .
Verum alio magis heu terrentur corda pauore
 Daphnia, Semicapro ne rapiare gregi .
Lasciuus Fauni chorus est , Panesq; salaces
 Et sunt monticolæ turba petulca Dei .
Inde minis Miles petulans , hinc Diues opum ui ;
 Ille alia oppugnet te uiolentus ope .
Ne numerem nostri centum argumenta timoris ;
 Omnia acerba timet deniq; quisquis amat .
Quiq; timet miser est semper . Hem fabula ; Triste
 Nil , nisi quisq; sibi quod meditatur, habet .
Non Veneto hæc metuenda solo . Germania rapto
 Viuat , & Hospitibus Rhenus iniquus eat .

L I B.

Illa improuiso inijciat Collaria nodo ;

Et statuat sceleris præmia certa sui .

Daphnia non istis nostra est obiecta periclis ;

Nullum illi intentant arma tremenda metum.

Cura huic ad uitreos dulcissima carmina fontes

Concinere & facili plectra mouere manu

Quid ferrum hæc meditetur , Amazoniasve secures

Ante oculos cui sunt tibia , plectra , fides.

Hoc utinam uitæ peragamus tempora cursu.

O pereant , si quos classica pulsa iuuant.

An superi æternos alio de nomine honores ,

Quam quod perpetua pace fruantur , habent ?

Bella feræ immanesq; gerant crudelia gentes .

Tranquillæ fuerit causa quietis amor .

Sint procul o , quæ dira canunt tristi omine Vates ,

De toto excitus Martius orbe furor ,

Omnia quæ nobis nuper radiantis Olympi

Gauricus arcanis protulit ex adytis .

Quæq; olim Anselmus , quæ nunc Zacutius addit ,

Per tot lustra armis omnia plena malis

Vt miseram Italiam totis gens Alpibus orta

Diripiant , foedent sanguine , & igne cremenent .

Nil sit in orbe sacrum , Diui temnantur , & aræ ,

Templaq; sacrilega sint uiolanda manu .

Romaq; , ubi nostræ caput est pietatis , Iberum

Et Germanorum concidat insidijs.

Quid nam igitur censes Gabriel doctissime agendum.

Consilio res est nostra regenda tuo.

Qui noua, qui ueterum calles exempla, tucq;
 Ingenio, quidquid Parca net, ante uides.
 Solatus totiens illo me sedulus ore;
 In quo Vis tantæ nobilitatis adest.
 Difficile est consulta Deum præsciscere quæquam,
 Terreno qui sit carcere clausus, ais.
 Sponte sed emanant, etiam si forte cubaris:
 Siue bonum eueniat, siue malum ingruerit.
 Nos imprudentes mala nostra fouemus, & illa
 Magna ideo apparent, magna quod esse libet.
 Contra autem imminuas, contemne, & despice; demum
 Quæ mala credideras maxima, erunt minima.
 Dij Cælum, & Terras, Dij nos fecere; ferantur
 Arbitrio Diuum Sydera, terra, homines.
 Alto hij consilio placidis immitia miscent;
 Cumq; propinarint Mella, adhibent Aloen.
 Intererit quo quisq; animo sua pensa receptet,
 Ille miser, quisquis se miserum esse uelit.
 Docte Tryphon, facunde Tryphon, nemo aptius ista
 Differat, aut pro re consulat Vtilius.
 Curæ igitur tristes ualeant, gelidiq; timores;
 Dummodo amet Vatem Daphnia cara suum.
 Porro age uiuamus mea Daphnia, Daphnia amemus;
 Impavidum & feriet nulla ruina Caput.
 Non si illabatur perfracto Cardine cælum
 Terreat, unanimes quos Amor almus habet.

L I B.

De Verna Temperie quæ Patauij tota hyeme
fuit, Anno Salutis. M D V. ad Theodorum
Paganum Bellunensem

Quæ sit hyemps Theodore uelim te scribere nostro
Cælo, ut in Alpiniis frigeat aura iugis.
Quamq; alta stet Serua niue, & Lebaetia saxa;
Pollia quo rigeat Poetica operta gelu
An Pagi illa palus fontesq;, amnesq;, lacusq;
Vno eodem, ut solitum, diriguere modo.
An, qui fluctus sonis procul omnia territat undis,
Nunc silet, & duras sistit Anaxus aquas?
Quid Victoris apex, & Feltria celsas pruinis
Obruta ne? an solidam tota abit in glaciem?
Qualis Arimineo uati medio urbis eunti
Subduxit lapsos ludificata pedes.
Qui dolor omnium erat perculso corde timentum
Aureli hoc casu te perijsse Pater.
Dij melius uoluere, quibus sunt Carmina curæ,
Et Melos, & doctæ plectra canora lyra.
At me, dum Pataui hoc hyemis rerum ordia prima
Et fines uigili quærere mente iuuat
Nondum, ut moris erat, densæ circum ilia Vulpes
Obductæ, neq; adhuc obstupefacta manus
Admota est ori; uel opem quæsiuit ab igne,
Aeria tantus spirat ab arce tepor.
Aegoceros imo quamuis de limite cœli
Prodeat, Et Phœbo nunc duce carpat iter.

Non factura fidem fortasse nepotibus addam ;
 Passim assunt uiolæ , uernaq; dona rosæ .
 Incipiunt Sentes grauidis erumpere gemmis ;
 Et Calathi tunicas exsinuare nouas .
 Intempestiui tonitrus, & fulgura passim ,
 Quæ Tauro fieri primum oriente solent .
 Non stupet hoc Pestum , aut uernis Lucania campis ;
 Sed stupet Euganei terra niualis agri .
 Acclamant omnes præpostera legibus ire
 Tempora Naturæ, sidera uersa retro .
 Quidam ait, attritum longauertigine Cœli
 Fregerunt aliqua Sidera parte polum .
 Hinc Sol, hinc reliqui totum per inane feruntur
 Errones ; quondam ceu Phaethontis equi .
 Tantisperq; Deus dare frigora debita cessat ;
 Dum reficit fractæ singula frustra rotæ ,
 Dumq; Faber ducit magnos incudibus orbes ,
 Fit tonitrus , flammis ferrea massa micat .
 Verum age foemineos iam mascula turba timores
 Excute , & a uano pectora solue metu .
 Ne te decipiant Phanatica uerba furentum ;
 Nec , qui nescit humum , sidera nosse puta .
 Hæc siquidem inferiora suo sub Numine aguntur ;
 Decretoq; Deum stant uariantq; uices .
 Materies namq; ipsa , suum ceu Sponsa maritum
 Appetit , & læti tempora coniugij
 Et quotiens cœli aspirat clementia, dotes
 Exponit tellus officiosa suas .

L I B.

Hinc Natura locos , & tempus naſta ferendi
 Clementi Brumæ tempore cuncta parit .
 Verum utcunq; habeat coelum , ut iam iſta relinquam ,
 Tu quid agis ? pulchrum quod meditaris opus ;
 Quæ Thyma ? quos flores Cyrræ de uertice carpis ?
 Quosue paras patria mittere ab urbe fauos ?
 Quoue lepore animos mulces , quo pulpita riſu
 Concutis , exhilarans pectora cuncta iocis ?
 Et tamen hos interq; ſales , & ludicra , nunquid
 Cura tibi eſt tandem Ciuica iura ſequi ?
 Quo tua te probitas inuitat , & indolis altæ
 Spes magna , & morum gloria nobilium .
 Rumpemoras quid enim patrio teris otia nido ?
 Non non Bellunum te , uel amœna, capit.
 Ingenium hoc præſtans Auguſta Peruſia noſcat ;
 Doctrinam laudet Felfina celſa tuam .
 Mox omni Euganeæ ſis admirabilis oræ ;
 Qua Venetum lata ius ditione uiget .
 Iudice telites multæ magnæq; ſecentur .
 Arbitrio conſtent quælibet acta tuo .
 Hæc mihi poſcenti de te dictabat Apollo .
 Perge age , ni deſis tu tibi „ magnus eris .

Ad Fabium Vigilem Spoletanum Alluſio
 ad Spinulam Riualem .

V Atibus en etiam Pythijs numeramur amantes
 Doctæ Vigil , Phœbi dulcis alumne Vigil.

Dum Cortina aperit sortes, & Delphica Laurus
 Manditur, atq; tremunt corda agitante Deo;
 Multa in amore mala aspiciamus, canimusq; uicissim;
 Sed sumus euenti præscia turba mali
 Qualia nam hesternæ conspexi somnia nocte;
 Somnia ne, an facti quæ simulacra forent.
 Visus eram niueos manibus tractare lapillos;
 Vnio in hijs, lætis gemma inimica Viris.
 Quo numero gelidis Thules nascuntur in oris;
 Quo seruo ad Gangis littora longa tument.
 His mea uita caput uittis redimita superbum
 Ibat, opes uincens uel Cleopatra tuas;
 Hos tum ego de Cirris sensim decerpere longis
 Gaudebam, & digitis occuluisse meis.
 Tam mihi carum aliquid mecum asportare latenter;
 Oscula cui mane, & uespere mille darem.
 Diues eram. Ecce autem subito dispersa per auras
 Munera de manibus tam preciosa uolant.
 Nec mora longa fuit, cum uera insomnia noui;
 Sæpius utq; metu uaticinatur amans.
 Nam dare flexanimes audita est Daphnia uoces,
 Discruciata pedes, dilaniata comas.
 Illa quidem Volucres dum uisco, & uimine fallit;
 Inuitatq; uagas Noctua Mimms aues,
 Extremis uisco Passerculus hæserat alis;
 Ambigeres captus, liber an esset adhuc.
 Protinus exilijt prædam captura fugacem
 Daphnia, nec fruticum cæca pericla cauet;

L I B.

Dumq; ruit temere , dum plausu uerberat auras,
 Apprendit rutilas uepris auara comas .

Explicat implicitos digitis dum mæsta capillos ,
 Ambrosium fixit spina proterua pedem .

His cruciata malis dederat tot Daphnia quæstus
 Dilacerata comas , sanguinolenta pedes .

Heu quales laceri crines , quos Cynthius illi
 De proprio abradens uertice ferre dedit .

Quos Venus æterna Ambrosia perfuderat, & quos
 Ornatat manibus læta Aglaia suis.

Dic mihi, dic age Musa; Rubum quæ causa malignam
 Impulerit talem dilaniare Comam .

Scilicet Hæc fuluum uidisse putauerat aurum ;
 Atq; sibi prædam finxerat inde nouam .

Vir olim Rubus ut magnas cumularet auarus
 Mercis opes , multis uestibus ornat onus .

Vestibus aut furto raptis , aut fraude paratis ,
 Institor & liquidas pergit inire uias

Ecce notis tumidum rapidis turbantibus æquor
 Discutitur nauis , discutiuntur opes .

Indignantem animam gelidis extinguit in undis ;
 Et pessum it tunicis , & graue corpus aqua .

Perq; nouem reuoluta dies imo æquore fluctus
 Littoreo eijciunt naufraga membra solo .

Nec mora contacta mutauit corpus harena :
 Fitq; frutex rigidis horrida uiminibus .

Inq; hamos abeunt ungues uelut ante rapaces ;
 Mora dat in dumis insidiosa cruor .

Vtq; memor, quas mœstus opes amiserat unda,
 Has studet obsessis nunc reparare uijs:
 Hinc queritur lacera nullus non ueste uiator;
 Flet miserum hinc scissas Daphn' a nostra Comas.

In Eundem Riualet Spinulam
 Allusio.

An totiens moneam. In primis mea uita cauenda est
 Spina, olim plantis insidiosa tuis.
 Spinainimica mihi & Stygijs odiosior undis,
 Spina uenenatis anguibus atra magis.
 Cauta uide ne dum siluarum densa subintras,
 Spinula candidulos pungat acuta pedes.
 Prata pedes quamuis inuitent florida nudos,
 Floribus œbalijs sæpe subest tribulus.
 Ille etiam Numen petulans cœleste fefellit;
 Est Venus exemplo uepribus icta pedes.
 Illa quidem studiosa suum defendere Adonis;
 Graduius stricto quem petit ense ferox,
 Affixit grauibus uestigia cæca Rosetis;
 Vnde alba Idalio picta cruore rosa est.
 Quod nequeunt Superi uitare, cauebimus ipsi;
 Qui misera geniti conditione sumus.
 Nec queror hæc, tanquam mortali sola cauenda.
 Dira pericla loci sis ubicunq; latent.
 Plena malis tellus, plenum mare, plenus & aer;
 Vnde etiam umbra leuis sæpe timenda tibi est.

L I B.

Quam uereor, ne sola petens fruticesq; nemusq;
 Impastæ fias præda cruenta Leæ.
 Inque oculis miseræ fatum lacrymabile Thisbes;
 Rapta uel incautis passibus Eurydice.
 Nec sperare licet ualidas hoc tempore uires.
 Cyrene spoliū sola Leonis habet.
 Sola ferum exarmata procul contra ausa Leonem
 Stare, & in audaces profiliisse iubas.
 Tu licet aspectu ualeas mulcere benigno
 Cuiuscunq; trucis spumea rostra feræ,
 Forsitan hoc obsit. pulchrum lacerauit Adonis
 Dum femoris nudi basia captat Aper
 Ne mihi, ne talis rogo nuntius impleat aures;
 Ne Cyanippeo mox te ego more sequar.
 Ille etenim ante oculos, Vxcris membra pudicæ
 Viderat a canibus dilacerata suis,
 Clamauitq; alto dissectus corda dolore.
 Sic sine me Coiux dulcis inulta cadas?
 Protinus incubuit ferro, sociamq; secutus
 Vnanimem, inuisas lætus abiuit aquas.
 Quis non Oenones firmum admiretur amorem
 Quem uel in ingratum testificata Parin
 Nanq; illam, dum Pastor erat, Paris arsit; ut inde
 Cognitus est Priami filius, atq; Hecubæ
 Affectare Iouis natam, & connubia cepit
 Inclyta, & a magnis sollicitata Deis
 Duxit ita in patriam lacrymosi incendia belli;
 Traxit et infaustas in sua tecta faces.

Illa autem Idæo miseros de uertice amores ,
 Elusamq; fidem coniugij queritur .
 Atq; afflata Deo , & uenturi præscia fati
 Flet miserata tuam , non sua damna , uicem ;
 Ante oculos ut quæ iam tela Thoantia cernat .
 Hæfura in membris Phryx male amate tuis .
 Et sero memorem desertæ coniugis artes .
 Imploraturum supplice uoce suas .
 Nec tamen illa tibi auxilio , quod fata uetabant ,
 Esse uolens potuit præueniente nece .
 Quod potuit fecit , si tecum iungere uitam
 Non licuit , licuit , te moriente mori .
 Nam , simul ac animæ corpus conspexit inane ,
 In te eadem ipsa sua corruit icta manu .
 An tibi si quidquam acciderit (procul omen abesto)
 Me ne putas unum uiuere posse diem ?
 Non sua , si Reges mihi cedant sceptrâ beati
 Te sine uel minimum degere uita uelim .
 Vno eodem ut serues igitur duo corpora fato ,
 Omnia præstiteris , si tibi cura tui .
 Vita tibi incolumis dum sit , satis ipse ualebo ;
 Quandoquidem est uitæ Dux tua Vita meæ .

Ad Fantinum Cornelium , Episcopium .
 Patr. Ven. Virum magnanimum .

Cum tibi tres numero Natæ Fantine adolescant ;
 Quæ Doti poscunt multa talenta suæ .

L I B.

Mox etiam Gnati florenti ætate sequantur
 Bis duo , qui ad censum millia multa petant .
 Cladibus attritus magnis tam sæpe, nec unquam
 Fractus, in angustas fortis ubiq; uices ,
 Seu Naues bello incensæ , seu fluctibus icte
 Dissiliant , medijs seu periere uadis ,
 Seu tu Deposito grandi fraudatus , amicos
 Perdideris cum re, cumq; opera officium .
 Tu tamen ædificas Urbana palatia sumptu
 Magnifico , atq; pari rustica sorte polis.
 Splendida tota domus , cultu preciosa supellex;
 Lautæ Siracosio mensa parata toro .
 Scilicet illectus Veterum splendore Parentum
 Strenue agis , qua te sidera parte mouent .
 Horum ope, consilijs , uirtute, & uiribus aucta
 Publica res , ideo præmia laudis habent .
 Tu uero nulla rerum ambitione laborans
 Rebus amicorum consulis , atq; tuis ,
 Quin etiam in cunctos audes tot munera Notos
 Diuidere , & Patriæ sic decori esse tuæ .
 Munera eunt Cyprij , qui balsama uincat , odoris ,
 Missaq; Creteis æmula uina cadis .
 Et Charitum folia , & Casiæ, & uelamina Serum ,
 Metaq; marmorei candida mellis adest ,
 Quæq; Amathus, quæ celsa Paphos , Salamisq; rependūt:
 Quæq; tuæ felix littus Episcopiæ .
 His ego sum totiens hospes cumulatus , & usus
 Sæpe tuæ , ut propriæ, commoditate domus .

Verum ego quid sterili nostra de ualle remittam?
 An laricem, an Piceam, Roborane, an Tiliam?
 Poma quidem, quæ Diua dedit mihi Cypria, donum,
 Et uitulus nondum gramina pastus, erunt.
 Ne tamen ista tibi sint uilia Poma, monemus;
 De Veneris siquidem sunt ea sumpta sinu,
 Scilicet Idalio, aut Damafeno littore Cypris
 Ionij tulerat tedia longa maris;
 Hinc adiit Calabros, & amæni rura Tarenti;
 Mella ubi de folijs mollibus ore legas.
 Visit & Alcynoi siluam, & uineta Lyburnæ
 Falcis, ubi in nuda suaue rubent filice,
 Agmina agens uolucrum, quæqua inclinet, Amorum.
 Demum in Iapidæ littora defiliit.
 Siluarum inuitabat honos, horti quæ uirentes.
 Plurima quæ in ramis aurea mala suis.
 Aurea mala, Cydon quæ quondam misit ab oris
 Ideis, Veneto nunc celebrata solo.
 Non alio gauisa magis Cytherea uolemo
 Sit mihi sub te inquit Pomus amata quies.
 Ite agite o Dulces mea sola potentia nati;
 Sternite maternum fronde sub hacce torum.
 Haud mora festinant acri certamine nati
 Sternere odoratum frondea fulcra torum.
 Mollia dum hæc blando declinat lumina somno,
 Hij subeunt uigiles in statione uices.
 Vnus ut hic alios ludo iritaret Amores;
 Qui passim errabant per geniale solum

L I B.

Appetijt Pomum digitis Vegrande minutis .

Sæpe etenim hæc Pomis ludere turba solet .

Carpere nec potuit , sed quod manus ignea adussit

In speciem flammæ creuit , & arsit apex .

Tentat idem ex alio , atq; alio , frustra q; laborat .

Mox quot erant foetus , tot faculæ ignis erant .

Hæc Poma ante alios fructus Dea candida amauit ,

Et sparsit nostris semina multa iugis .

Afflauit q; solo tacitam uim . Cresceret arbos

Aurea , Noricios nobilitaret agros .

Aspice , ut insolita est nostro , & noua forma uolemo

In flammam ut torto uertice Pomum abeat ,

Succrescant q; omni tremuli de parte uapores :

Et quos si tangas urere posse putes .

Hinc quodcunq; sua decerpis ab arbore , dicas

Flammarum Implexo turbine id esse globum

Aureus his color est , Amor aureus , Aurea Cypris .

Austerus sapor est ; ipse etiam asper amor .

Mella dare hunc credas , nisi postquam uulnus adactū est ,

Clam q; ita porrecto nectare plaga subit .

Ipse odor & Myrrham , & Panchæos uincit odores ,

Et quidquid Phœnix congerit in tumulum .

Vsq; adeo ætherea suauis diffatur ab arce

Halitus , Idaliæ missus ab orbe Deæ .

Diuæ igitur Paphiæ donum hoc , quæ præscia rerum

Testatura olim delictum ipsa suum ,

Ista tibi Fantine dedit , me uindice , habenda ;

Omnium ut es quod amas , & quod amaris , Amor .

Ad. M. Ant. Sabellicum Præceptorem.

De portentis, ante aquam totus
 terrarum orbis in Vene-
 tos conspiraret .

EST aliquis mens ipsa Deus, de semine Cœli,
 De superis porro sedibus illa uenit.
 Vsq; adeo euenti semper præfaga futuri,
 Quod nusquam est, multo præuidet ante malum.
 Quin etiam totus, quo circumfundimur Aer
 Aetherijs passim præditus est animis,
 Qui tacito semper uideantur in aure susurro
 Instillare homini consilia alta Deum.
 Illicet & cum membra toto sopita quiescunt,
 Libera mens cœlum scandit, aditq; Iouem;
 Atq; hunc, atq; illum e Superis per longa salutat
 Atria, & illa uidet, quæ latuere prius.
 Quid sit cumq; satis manifestum est contremere omnem
 Euganeam, horrendis casibus attonitam
 Corda hominum passim nam consternata uidemus
 Olim uenturis nunc trepidare malis.
 Terrifica insani quæ pangunt carmina Vates,
 Carmina de exitio Croniua terra tuo.
 Minuet heu quantus uenetis labor, otia cedant,
 Non mare, non Tellus tuta erit ulla diu.
 Cedite iam ingenui, ac alio properate labores,
 Artibus hac summi s nullus in urbe locus.

L I B.

Nanq; canunt . Hoc Dij facinus prohibete , futurum
 Cedat ut hoc subito pulsa Minerua solo .
 Apta manus calamis Enses tolerabit , & hastas ;
 Apta leui chartæ scuta onerosa feret .
 Heu decus , heu specimen Phœbi Phaethontia tellus ,
 Seu uis Euganeum , seu Venetum esse genus .
 Venisti ad culmen studiorum & nominis , heu heu
 Destinatus in clades sic sua quemq; dies .
 Qui tibi perpetuo coniuncti fœdere Reges
 Fœdabunt lesaiusq; piusq; fide .
 Heu quot amicorum spolijs potentur iniqui ,
 Tincta quot in socio sanguine tela gerent .
 Iurabunt omnes , terrarum quidquid in orbe est ,
 Omne tuum ut perdant terra Beata decus .
 Qua mare , qua montes , quaq; Addua , fonsq; Timau
 Terra nouem magnis inclyta fluminibus ;
 Per quorum ora uagus passim premit arua superbus
 Hadria , amara ut aquis dulcibus ora riget ,
 Stagna cruoris erunt , & flumina sanguinis ibunt ,
 Præda erit omne solum , flamma , fauilla , cinis .
 Extemplo ille quidem terra pelletur ab omni ;
 Et medijs dura sorte latebit aquis ,
 Sæpe animo , & solitis collectis uiribus altum
 Surget , & in latos stagna refundet agros .
 Hæc tam dira canunt Vates , maiora minantur
 Terrificis passim monstra nefanda modis .
 Motu Creta ruit terræ , non una crematur
 Insula in Hadriacis , non regio una Vadis

Emporium

Eemporium terrarum orbis, Germanaq; tecta
 Tantum opus in cineres flamma proterua dedit;
 Mox Nauale tot annorum labor, ac opus, heu heu
 Quam subito in medijs funditus arsit aquis.
 An referam tristes nocturno tempore uoces;
 Numina uel medio saepe locuta die.
 Visa Dei Mater (testis pro littore templum est)
 Lugubri Gnatum peplo operire suum,
 Eiectoq; sedens trunco clamare per undas
 Terra fleas. hoc ter dicere, Terra fleas.
 Ille quidem Truncus toti uenerabilis orbi
 Visitur, & sancta est religione sacer.
 Vnde autem exultas risu, gliscisq; cachinnis
 Italia, O populis saeva Nouerca tuis.
 Sic arguta plagis Luscinia cantat in arctis,
 Sic duro uinctus Nauita nauigio.
 In tua conuertis sceleratum uiscera ferrum,
 Et misera in proprio leta dolore furis.
 Quin Venetos optas saluos, ut ab igne redemptis
 Reliquijs, horum libera tecta petas.
 Interea Venerande Senex nos instrue Musis
 Dum licet, & Venetum pax fouet Alma solum;
 Dum trahis eduras suaui Testudine quercus,
 Et liquido lapsas aere sistis aues.
 Dum Venetum Historias, primaq; ab origine mundi
 Ad tua conscribis tempora Res hominum.
 Te sequimur, tibi docta cohors se dedicat uni,
 Ut nunc quisq; animis ingenioq; ualet,

L I B.

*Seu tibi in Hadriacis libeat considerare tectis ;
Siue Aponus cordi , seu Medoacus erit .
Culta uel illectent tot amonis collibus arua ,
Siue Arquata placent , seu Theolana magis .
Dum datur esse hilares , neq; adhuc crudelis Enyo
In promptu bellum , quod meditatur , habet .
Ne timor ante tubam consternet pectora inanis
Viuamus . Musæ gaudia
mentis amant .*

M. Ant. Sabellicus Ioannis Petri Valeriani Nomen
in Pierium uertit hoc Epigrammate.

*Petrus eras , cum te tot Norica Saxa tenebant ;
Pierus ad Venetæ dictus es Urbis aquas .
At postquam Cyrrha superato Antra illa subisti ,
Adscribi Aonijs ut mereare choris ,
Iam mihi nec Petrus , neq; Pierus ; ista faceffant ,
Sed fueris uero nomine Pierius .*

PIERII VALERIANI

BOLZANI AMORVM.

LIBER SECVNDVS.

AD ILLVSTRISS. FRIDERICVM
MANTVANI PRINCIPIS
PRIMOGEN.

VM Puer ingenium egregias gene-
rose per artes,
Excolis, & quæ sunt Principe
digna facis,

Pierius, siquid tanta paret indole dignum,
Testatus cultum qua datur arte suum;
Quid nisi collectos Permessi ad flumina flores,
Sertaq; ab Aonijs qualiacunque iugis
Offerat? atq; suos tecum meditetur Amores,
Colloquia ætati congrua, & apta tuæ.
Nam uelut ante diem tibi adest prudentia rerum,
Multa tibi ante diem uincula textit Amor,
Hos tu autem ne temne modos, & parua Camœnæ
Dona meæ, Ausonij spes Friderice soli.
Et si animus maior, si mens non indiga Cordis
Anteferat leuibus seria cuncta iocis,

L I B.

His tamen assuescas aures præbere benignas ;
 Nam Musas primi Marsq; Venusq; colunt .
 Post tibi magni aliquid læti modulabimur olim ,
 Tam magnas tenero res ut ab ungue geris ;
 Ut tua te pietas cœlo effert , ut Puer audes
 Exilium caro pro genitore pati ,
 Ut procul à patria , Carisq; parentibus Obses
 Vixeris , & Regum flexeris acre odium .
 Ut tua frenarit rapidos uigilantia motus
 Cum uoluit sacros perdere Roma Patres .
 Scilicet occiderat rerum Moderator Iulus ;
 Principe quo frenos Roma , iugumq; tulit .
 Hinc rebus plebs tota nouis se credere , & arma
 Corripere , & prædæ dedere templa parant .
 Tu Puer in medios properas animosus , & Acer :
 Adglomerantq; tibi se Pia quæq; manus ;
 Quem simul armatæ contra aspexere cateruæ ,
 Arma excussa manu , paxq; petita simul .
 Sic Patribus pacata bonis sua reddita sedes ;
 Et sua libertas te duce in Vrbe fuit .
 Namq; hæc , quæq; alia accedent crescentibus annis ;
 Et quæ digna geres carmine , carmen erunt .
 Seu potius pacis studium crudelibus armis
 Prætuleris , pacis dona beata Canam .
 Sublimemq; tibi statuemus in urbe columnam ;
 Aurea quam pingui Copia messe premat .
 Grataq; tranquillæ celebrabimus otia uitæ ;
 Te Duce quæ felix Mantua semper aget .

Ad Actium Sincerum Neapol.
De Amantium Me-
tamorphosi.

S Cilicet hanc potero tabem exturbare medullis;
 Quiq; adeo uenis ardor inheret edax,
 Non potero, humanis neq; enim conceditur ausis
 Detractare, Deo colla premente, iugum.
 Nam ueluti rupto fugiat qui carcere, leges
 Concitat in se omnes casus & igne & aqua.
 Sic Domino quicumq; audet contra ire potenti
 Fit Reus, & nullam deinde meretur opem.
 Magnus Amor Deus est, habet & ius omne Deorum
 Et quisquam inuito fingat amore fugam?
 Nulla fuga est; iniecta tibi seu uincla neganti;
 Siue ultro dederis nomina, nulla fuga est.
 Nempe ego ut abstineam gratis aspectibus; illa
 Luminibus ne sint lumina iuncta meis,
 Spiritus unde micat dulci cum sanguine mollis,
 Cordaq; contactu fascinat uista leui,
 Ut simul effingam uitijis inamabile pectus,
 Aut minus excultum moribus ingenium.
 Ut procul abscedam, ac operosa negotia tractem;
 Ut præstem membris otia nulla meis;
 Ut cerebro, ut cordi super hæc fomenta requiram.
 Nulla aderit tantis par Medicina malis.
 Si nequeo me ipsum fugere, & me fallere cautum,
 Viuere si nequeo corpus inane animi.

L I B.

Namq; animus nobis est Daphnia , Daphnia quando.
 Qui mi animus fuerat , lumine surripuit.
 Vera , fidem nulli fors an factura , canemus ;
 Vera tamen cum sint , dicere uera licet .
 Esse quidem interdum uideor mihi Daphnia , gestu ,
 Ore , oculis . huius uox , mea , uerba mea .
 Scilicet ut nobis Vitalis inaruit humor
 Corporis , utq; sibi Pabula certa petit,
 Spiritulo tantum , humidulis qui spirat ocellis.
 Paschimur , hæc auidæ sola alimenta famis ;
 Mausolum uelut exuxit rarissima coniux ;
 In cineres postquam corpus , & ossa dedit .
 Hinc nouus in uenas diffusus sanguis apertas
 Naturæ format plurima signa nouæ ,
 Quin faciem alterius mulier grauis ulla marito ,
 Si quem amet , in natis reddere sæpe solet .
 Nempe quod effigies totos pellabitur artus ,
 In qua mens firmos fixerit alta oculos ,
 Cumq; sit ante omnes uehementior illa cupido ,
 Quæ tenerum exurit nocte dieq; iecur ,
 Ingreditur sensim dulcissima forma , & amicæ
 Dilectæ faciem uerus amator habet .
 Quod si forte uelis tali me abiungere amanti
 In uentos iubeas . Irrita Puluis eam ;
 Atq; ita non uidear fors non miserabilis ulli ,
 Qui me adeo ardenti norit inesse rogo.
 Musca tamen Paphia est , quæ extincto extinguitur igni
 Nempe ut in igne sata est , esse sine igne nequit .

Tu uero nostri lux o Clarissima Sæcli

*Qui pessum æui huius non finis ire decus
Dum canis humana Diuinum in Virgine foetum .*

*Virgineos partus , progeniemq; nouam ,
Dum rapidum medijs ignem expiscaris in undis
Siue tibi Chloris , seu Galathea placet ,
Quo modulante nouem gaudēt premere ora Sorores ,
In numeros Italus , siue Latinus eas ,*

*Cur Acti Sincere meum miseraris amorem ,
Quo sine dein nobis nulla futura Salus ,
Scinde manus , difringe pedes , torque ossa, dolorem
Perpetiar quemuis ferre , nec inteream .*

*Non patiar sine Amore diem , uel ducere noctem ;
Non est Vita, nisi quantum in amore uiges .*

*O ego tunc moriar tenues resolutus in auras ,
Flamma erit in uenis cum mihi nulla meis .
Ut pisces in aqua , Volucres ut in aere sortem
Accepere , pio fors in Amore mea est .*

*Cur se elegis oblectet , ad Gassparem
Obizeum , Patauinum E Q .*

D*Um Catheanus ager secessu Gasspar amœno
Nos tenet , et Villæ rura beata tuæ ;
Grande aliquid tentare mones , animare canoro
Aere tubas , demum prælia cepta sequi .
Quando aliàs maior scribendi copia nunquam
Se se Heliconia:is uatibus obtulerit .*

Parthenope externos totiens experta hymenæos
 Implicuit bello quidquid ubiq; hominum est.
 Tam temere admissus, Regniq; in Sede locatus,
 Tam temere eiectus Carolus inde fuit.
 Vrbs populosa, Suis lanatæ, quot simul uno
 Temporis articulo uersat, aditq; uices.
 Dum fugitiuus abit Regali sede relicta
 Morus, & Heluetios ductat in arma truces
 Dum reditu insubres inopino territat, & dum
 Mox capitur turpes lapsus in insidias.
 Turcarum ut taceam incursum, classemq; potentem,
 Vectaq; in Ionium carbasa mille salum.
 Naupactum ecce dolo raptum; ui capta Metone.
 Proditione Pylos, fraude Corona ducum.
 Materia est præclara quidem quæ accendere mentes
 Possit, & æterni nominis edat opus.
 Verum ubi sunt uires? ubi causa potentior ipsis
 Viribus? & studijs otia digna meis?
 Grande opus ingenium diuturno tempore cultum
 Exigit, & plenas carmen in omne manus.
 Virgilio quales meritæ uirtutis honores
 Fert ea, qua melior non erit ulla dies.
 Tu manibus, tu Marcello da lilia plenis;
 Nempe tibi immensas ille rependit opes.
 Sic Pontanus, humo sublatus in æthera summum
 Pocula diuino nectare larga bibit.
 Tu quoq; cura prior Regum Sincere potentum
 Viues, & tali digna quiete canes.

Felices , quibus adrisit Fortuna benignæ ;
 Virtutemq; alijs auxit amica bonis .
 Nam Virtus sine Diuitijs clarescere nescit ,
 Nec uirtutis egens res in honore suo est .
 Hem Puer ausus eram discessum Antenoris , omnem
 Errorem , & gentis pangere bella meæ ,
 Euganea Graios eiectos , inde receptos
 Fœdere , tum populo nomina dicta nouo ,
 Posteritas generosa suis iamq; aucta triumphis
 Quod canerem uena diuite habebat opus .
 Nam simul audacis Pipini ponte reuulso
 Subdideram Veneto Belgica signa Duci ,
 Instructa pelagus purgaram classe Liburnum ,
 Carperet ut tutum Nauita lætus iter ,
 Hinc Solymi fuerant numero graniore canendi ,
 Gestaq; tunc uasto plurima bella mari .
 Mox Otho , mox Ligures , insubres , Turca , & Achiui ;
 Deniq; de toto Martius orbe furor .
 Verum ego quid sperem post longa uolumina fessus :
 Cum tulerit diram fama cupita famem .
 Scilicet expectes hac tempestate benignas
 Esse manus ; ferri dum furor omnia habet .
 Sublati insubrum Proceresq; Ducesq; potentes ;
 Roma quibus crescit res sua tota fauet .
 Parthenope illa suos terrarum lumina Reges
 Nusquam habet , o studijs sæcla inimica pijs .
 Exulat infelix Ligerim Fridericus ad annem ,
 Quam laturus erat , poscere iussus opem .

L I B.

Doctorum perijt Laurus quoq; alumna uirorum ;
 Mediceasq; omnes fors mala frangit opes
 Nec poterit , nisi quondam animos , uiresq; resumant ,
 Virtuti , & claris moribus esse locus .
 Aut Puer ille olim , de quo tam magna tenello
 Concipis , in patrium Cæsar eat soitum .
 Hunc species , hunc ante diem prudentia Regem
 Destinât , & magnus , munificusq; animus .
 O ego tunc ualeam uersis huic deniq; fatis
 In tantis reduci plausibus ire comes .
 Et spectare suo radiantem lumine lætam
 Parthenopem , quæ nunc dira & acerba gemit .
 Nempe ego tunc animis implens maioribus ora
 Despiciam calamos , despiciamq; Lyræ ,
 Atq; tubas , atque arma iterum & noua bella ciebo ,
 Et graue ab Ausonio nomine carmen erit .
 Sit proprium hoc Superi , nec primo in flore iuuentæ
 Spes Italas falsis tollite de manibus .
 Interea Euganeis taciti hæc dum uota fouemus
 Saltibus , inq; tuis otia habemus agris ,
 Mi molles sat erunt Elegi , & leuiora mouere
 Plectra , Dioneis plectra petita iocis .
 Et mea quidquid agat , celebretur Daphnia , quæ me
 Concitat , & totum me sibi sola rapit .
 Illius ore libens lepido mens tota quiescat ,
 Illic ingenij flamma coacta mei .
 Mellifluis quotiens mens errabunda labellis
 Insidet , Aoniæ uim trahit inde facis .

Hinc tractare Lyram gessit, ridere, iocari,
 In cara fieri quidquid amante uidet.
 Parua quidem hæcaliis sint argumenta Poetis.
 Ast ego nil maius, splendidiusq; puto.
 Nempe suum est Gemmis precium, exquisq; lapillis
 Magnaq; de paruo fama labore uenit.
 Non enim, in solis laus est præclara Colossis
 Sed Formica suum gessit eburna decus
 Egregias quamuis tabulas miramur Apellis,
 Aeternum exilis linea nomen habet.

Ad Liuium Podocatharum Cyprium
 Taciti uis Ardoris.

ITe ite ad gelidum Suspiria feruida pectus;
 Ignea concretum soluite uerba sinum.
 Ite meas lachrymas, tacitos narrate dolores,
 Et nostri tantum conscia tecta mali.
 Dicite ut occultis terebrentur tota sagitis
 Pectora, & afflictum quo iecur ulcere hiet.
 Tota ut Acidalijs candescunt uiscera tedis
 Intima quam horrida est uista medulla lue.
 Singultus, curas, gemitus, lamenta, labores
 Pandite, & inuiso tabida membra cibo.
 Heu, quid agam, qua nam arte queã hanc depellere pestẽ.
 Qua me opede tantis Eripuisse malis
 O saltem extrema liceat sub luce dolorem
 Pandere, & obstantem deposuisse metum.

L I B.

Cur moriar liceat saltem quæ causa fateri
 Causa inquam optatæ non inhonestæ necis.
 Intima sed cæcum tentat præcordia uirus,
 Et premit eliso gutture uocis iter.
 Ne ualeam effari, neq; opem implorare, quis, o quis
 Sit pius, & stimulo suscitet exanimum?
 Corporibus morbo affectis Podalyrius absit,
 Mæsto animo attulerit fidus amicus opem;
 Nam medico inspecto sedantur sæpe dolores,
 Et cari aduentu mæror abit Socij.
 Consule, & affer opem iuuenum clarissime Liui
 Et mea flexanimo surrige corda sono.
 Liui, Antenorea quem nunc gemeremus ab urbe
 Ad magna Aeneæ moenia carpere iter.
 Ni spes nos ingens impleisset, ibi affore sedem
 Virtuti, neq; non præmia digna, tuæ.
 Nempe ubi tam magnus Patruus te ditet, & ornet,
 Sis mox unde decus, præsidiumq; bonis.
 Ast ego Daphniolæ duros meditabor Amores,
 Quantaq; me cruciet sollicitudo canam,
 O animæ scintillæ oculi mea uulnera dulces
 Marmorei o uultus insidiosè colos
 Ut mihi sæpe necis uotum mouistis acerbæ
 Cum nequam tanti ferre laboris onus.
 Quando meam unius nil curas lenta salutem
 Sed potius longo fers alimenta malo.
 Olim homines longum docuit tarquere Perillus;
 Nomen, & ante omnes hinc feritatis habet.

Ille hominum nulla neq; ui , neq; fraude petitus
 Maiorum placidis osibus , atq; animis ,
 Sponte malus miseris cladem mortalibus illam
 Instruxit , dirum cum fabrefecit opus ,
 Horruit immanis perculso corde Tyrannus ,
 Crimine in alterius dum sua probra uidet.
 Horruit , at quisquam se ne crudelior esset ,
 Artificem iussit arte perire sua .
 Ah tibi non fuerit pulchræ tam dira uoluptas ,
 ✕ Illectent ue oculos improba facta tuos .
 Molliat , o , durum facilis clementia pectus ,
 Nam placidum pectus forma uenusta decet .
 Scilicet extinguas uno miserum precor ictu ,
 Ut cadit ante aras Bos iugulata sacras .
 Vel cito depulsis tenebris , & nocte , serenum
 Redde diem , & longas deniq; tolle moras .
 Si Tytium nequeas ab edaci uulture tutum
 Reddere , ut extinguas promereare decus .
 Sic aquilis alium damnatum in sæcula , siquis
 Interimat clemens ille erit , ille pius .

Amorem occultandum non esse, Ad Ioannem
 Sichæum Serauallen .

ERgo ego sic moriar , pudeat quod honesta fateri
 Vulnera ; quæ in medio pectore fecit Amor .
 Cur me olim aduersa confossum cuspide uictum
 Dissimulem tanto bella gerente Deo ?

L I B.

Nonne aliquid Sichæe putas , aut acris Achillei ,
 Aut magni Aeneæ quem cecidisse manu ?
 Quamquam ego non telis , non uulnere saucius ullo ,
 Sed rapido tactus fulmine conciderim .
 Quod turres , montesq; crepat , quod deijcit altis
 Saxa iugis , inum perpenetratq; solum .
 Vsq; adeo exarsit per totas flamma medullas ;
 Tam subito acta uelut turbine mens abiit .
 Et merito , quoniam dum temno uilia , meme
 Ausus ad usq; apicem tollere Pyramidum
 Iussit Amor petere alta , calor iuuenalis adegit ;
 Hæc sine mente ætas est , sine mente & Amor .
 Non Phœdra Hippolitum , non se Narcisus amasset ,
 Mente aliqua insanus si ualuisset Amor .
 Qui reget incertum certa ratione furorem ,
 Exiguo Pelagus comprimet omne cado .
 An nos ege lidam ætatem Canosq; moremur .
 Non aptasq; illo tempore delicias ,
 Cur proprium tenero uereamur tempus Amori
 Tradere , nam teneri tempus Amoris adest .
 Te tabula bis sex , Patrum & consulta iuuabunt ,
 Me iuuat in Domina sollicitum esse mea .
 Pace tua , medio te nunc sermone relinquam ,
 Remq; meam ore meo , sim uel ineptus agam .
 Daphnia si cunctis una es prælata puellis ,
 Iudicioq; uiges aurea facta meo
 Te rogo , dum tenera es , dum morum ignara malorum ,
 Dum tua simplicitas , mensq; sine arte placet .

Hortor ames , hortor fidum amplectaris amorem ,
 Dum ualet , & lepidis mens calet apta iocis
 Quattuor , ut Mater memorat , modo lustra peregi ,
 Commodior Veneri non erat ulla dies .
 Cum tamen enumero messes iam quattuor , ex quo
 Daphnia de facie mors mihi nata tua est ,
 Nec tibi notus Amor , non ulli adapertus amico ,
 Non mea non tanti conscia tecta mali .
 At satis obticui frustra conatus Amorem
 Pellere ? pugnando est robur adeptus Amor .
 Atq; utinam prudens certamina declinasssem ,
 Cum mihi tam immanis Cestus in ora ruens .
 Perstrinxitq; oculos , & tempora contudit ; inde
 Non oculi , non mens constit ipsa mihi .
 Scilicet inuoluisse manus , & brachia Plumbo ,
 Fortiaq; in nodum lora ligasse nocet ,
 Et contra obiectasse ferox in uulnera pectus ,
 Et nimium de me pollicitum esse mihi .
 Vos , quibus exemplo miserorum discere cautum est ,
 Aufugite plumbo hoc implicuisse manus .
 Cedite , si contra insultet , pugnamq; laceffat
 Sæuus Amor ; nulli cedere nouit Amor .
 Ast ego cur siluas post pugnam , uti Taurus abiui
 Dissimulans tali spicula torta manu ,
 Multa indignatus meditando noua prælia mecum ,
 Ferre ignominiam , & dedecus indocilis .
 Debueram primis transfixus corda sagittis
 Clamare , & medicam poscere blandus opem .

Non autem erumnas imo sub pectore pressas
 Condere, & insanæ ferre alimenta febrî,
 Debueram fidos passim perquirere amicos
 Perq; fora expassa ostendere damna manu.
 At demens de me tantum mihi credere cepi,
 Dum uolui esse senex ha nimis ante diem;
 Et prohibere nouæ uerno ne tempore gemmæ
 Luxuriam passis frondibus induerent.
 Ignarus causam esse mali exitialis apertam,
 Qui clauso perstat pectore tectus Amor.
 Antiochus tacito dilexit amore Nouercam
 Dum silet, in morbum decidit ille grauem.
 Et moriturus erat, Medici ni sedula docti
 Mens explorasset surgeret unde dolor;
 Vnde calor ueniente illa exardesceret, unde
 Cresceret in uenis hac abeunte rigor.
 Interit ille silens, Medieus denudat amorem,
 Actum de Fuero, si tacuisset erat.
 Castoreas hostis quandam populatus Amyclas
 Dicitur, usq; adeo sæpe tacere malum est.
 Absit, ego ut fileam uerbosæ ob murmurea famæ
 Perdite amo, hoc norint sæcula, perdite amo.

Ad Octauium Stephanium Philotinum
 De Amoris fuga.

O Ctaui eximio tibi iunctus amore salutem
 Nuntiat a Venetolittore Pierius

Gaudet & in primis, tibi quod bene contingit, ipse
 Qui uedeat sortis damna odiosa suæ
 Nil quidquam inuidia affectus; sed lætus, amicis
 Quo caret ipse bono cum superesse uidet.
 Otia iucundis tibi iuncta laboribus assunt;
 Me grauat innumeris cura, laborq; malis.
 Irida tu lepores agitas per gramina molles,
 Nos falsæ Menis insidiamur aquæ
 Tu sonitum salientis aquæ, cantusq; uolucrum
 Nos strepitum rauci marmoris accipimus.
 Tu modo Castalij sequeris modulamina coetus
 Nos citharæ, & Phœbi ludicra suffugimus,
 Rettulit incolumem nobis te nuntius omnis,
 Me coquit anxietas mentis & ægra lues.
 Causa mali, ut fido uerum fateamur amico,
 Daphnia dura nimis, Daphnia acerba nimis.
 Quæ nondum curas, nondum miserata labores,
 Nundum oculos oculis iungere passa meis.
 O quotiens supplex misero deuietus amore
 Ad surdas fleui nocte dieq; fores.
 Ad mea ne semper uerba excandesceret, olim
 Effet, ubi possem dicere, Daphnia amo.
 Sic facit ut salsas cogar damnare paludes,
 Herbidaq; ad patriæ tendere prata meæ.
 Forte fuga instantem, ut Parthi, fallemus amorem,
 Aut memorem hac uincam credulitatē animum
 Vulnera nempe metu sunt tergo accepta minori;
 Anteriore solent parte mouere magis.

L I B.

Quam iuuat, amouisse oculis, quod lædit & angit,
 Flamma nocet, te te subtrahere, tutus eris.
 Alcidem memorant qua tempestate per oras
 Errabat Lybicas, æsti ferumq; solum
 Post euicta hominum, & mostrorum terga, colubras
 Lerneas, dirum, terrificumq; canem.
 Post Taurum, qui terror agris, de littore abactum
 Dictæo, & Nemæe prodigium domitum,
 Mille alijs toto terrarum ex orbe Tropheis
 Insignem, integris Viribus, atq; animis
 Tantum unam timuisse feram, uitasseq; pugnam
 Conferere, & subitam proripuisse fugam.
 Nomen erat Syrtis monstro, quo tetrius ullum
 Non tulit ora Mali prodigiosa parens.
 Virginea huic facies, pectus, mammaeq; decoræ s
 Tota anguis relique corpore, totalues.
 Sic lepido illectos uultu fallebat inertes,
 Corriperet miseros donec adunca manus.
 Demum ita, quos cursu pernici nacta retraxit
 Dentibus inuasit, dissecuitq; ferox
 At nunquam rationis egens Tirynthius hostem
 Vicit; Claua, arcus, tela fuere PEDES.

Ad Hieronymum Aleandrum, ne sit in scriptis tan
 tus obscuritatis Amator.

Q Va placidus claram lambit Liqueta motam,
 Letaq; secundam iugera pascit humum,

Stant ueteres monumenta domus , uestigia tantum
 Magni operis , thermas , siue theatra putes .
 Non oleæ , non glandis erat , non fertilis uuæ ,
 Glarea , odoratis nec satis apta rosis .
 Lentiscus tantum Tophis innata tenebat
 Lumina , perpetuis læta uirens folijs ,
 Esse diu molem Agricola indignatus inertem ,
 Quem bene uersati gloria tangit agri ,
 Hanc ruit , & sulcum saxi infundit apertis ,
 Asperaq; assiduo tesqua labore polit ;
 Dumq; opus urguet agens ualidum per rudus aratrum
 Affulxit moto gemma reperta loco .
 Gemma antiqua , suo longe preciosa nitore ,
 Pluribus in uario scalpta colore notis .
 Quem dedit alma parens ars ingeniosa nitorem
 Auxit , mirandum tam bene fecit opus .
 Talem aiunt celebrem Pyrrhi senioris achatem ,
 Esse ue opus Chromij , Pyrgotelis ue manum .
 Sculptor at inuidit Venturo Aegyptius æuo ;
 Qui super inducto uelo amiciuit opus .
 Cernere uti nequeant insint quæ signa lapillo
 Qui numerant siculo punica uel à iugo .
 Ars tamen artificis non intellecta probatur ;
 Quidq; amet ignarus quisq; opus illud amat .
 At dolor affligit multorum pectora acerbus ;
 Qui ueterum docto lumine signa legunt .
 Cum nequeant monumenta manus tam rara perire
 Cernere , & aspectu liberiore frui .

*Ille solum damnat, quo gemma effossa refulxit ;
 Ingenium hic rigidi deuouet artificis .
 Ecce tui quæ sunt generis dispendia uates ;
 Detrahat ut Patriæ gemma ita pulchra tuæ .
 Quare age summoto culti uelamine signi
 Fer Patriæ optatam Docte Aleander opem .*

*Ad Romulum Amasæum . Ruris solitudinem Pro =
 desse nihil animo Amore perditio .*

E *Cquid in Adriacis mea Daphnia cogitat undis ,
 Dum malegrata suos rura Poeta colit .
 Dum Pataui serpunt contagia dira per urbem ;
 Dum fugiunt omnes , dum sibi quisq; cauet .
 Me miserum fugisse luem , pestemq; putabo
 Sæuiat in uenis cum mihi pestis atrox .
 Scilicet affectis potero hanc auellere membris ,
 Scilicet, & tanti dememinisse mali .
 Quod modo me Arquatum , modo me Bocconia rura
 Accipiant, Aponi uel bona fontis aqua .
 Venandi illectum studio , si spicula Amoris
 Excussisse ægro pectore forte queam .
 Accipiter comès est leua gestatus in ulna
 Quasq; trahit geminas copula longa canes .
 Callida per segetes Perdix irrepit , & herbas ,
 Pictaq; se condit Phasis , inersq; Lepus .
 Sed mihi nec Perdix curæ est , neq; Phasidos ales ,
 Qui ue hæc occurrat per loca sola Lepus .*

Daphnia sed quid agat, quid de me forte loquatur ;
 Nam solita est de me plurima sæpe loqui .
 Nunquid me alterius flamma incaluisse ueretur ,
 Et dolet ? esse mihi credula molle iecur .
 An nostri oblita est ? si nostri oblita , quid illa ?
 Ardere externo nunquid amore parat ?
 Ah nil tale animum subeat , quod lædat amantes ;
 Qui tanta unanimes se pietate colunt .
 Nam potius nostro disrumpitur ægra dolore ;
 Quæ sciat absenti nil fore dulce mihi .
 Nouit enim absentis mea corda liquescere , ut alto
 Sole liquent ceræ , sal laticæ , igne Niues .
 Illa meas sentit curas , acrisq; dolores ,
 Forsitan & lacrymas uicerit illa meas .
 Cur amo tam misere , & misere contingit amari .
 O utinam non tam mutuus esset Amor .
 Non ego nunc duplici scœdarem pectora luctu ;
 Illaq; non duplici mœsta dolore foret .
 Penelopen non tam cruciat direpta supellex ;
 Quam desiderium , curaq; , amorq; uiri .
 Nec tam erumnosum fecit Polyphemus Vlysssem ,
 Aut ferox Hippotades , aut rapida unda maris ;
 Nec Circe , nec Scylla ferox , nec uasta Carybdis
 Quam dolor , atq; metus Penelopea tui .
 O genus inuisum Dijs , o fata impia amantum ;
 Quos etiam in scopulos aura secunda ferat .
 Si quis amat frustra , nunquam requiescit , iniquum
 Conqueritur Sidus , conqueriturq; Deos ;

L I B.

Se se infelici testatur stamine duci
 Se inuisum infernis , Cœlicolisq; animis .
 Aspera Parthenij dum culmina montis obiret
 Sæpe ita conquestum Milaniona canunt .
 Sin quis amat , contraq; simul se noscat amari ,
 Mœstitiæ gaudet gaudia plena meræ .
 Sollicitæ hunc turbant curæ , trepidiq; tumultus ,
 Assiduus uana suspitione metus .
 Stultus amicorum consortia fida tremescit ;
 Omniaq; inuiso lumina fert animo .
 Quod si nota fides Domine nil tale minetur ;
 Acrius infelix excruciatu amans .
 Noui ego quam affligar , quam sint mihi cuncta doloris
 Causa , quod illius sit mihi nota fides .
 Tuq; etiam hæc nosti totiens solatus amicum
 Romule , quem curis deficere usq; uides .
 Nec tua me dulcis potuit Facundia docto
 Pectore ne crucier uincere , ne ue gemam .
 Tristia ne assidue plorem mea fata , quod illa
 Sit procul ; & peregre cogar ego ire miser .
 Lemnius usq; adeo concordēs conflāt amantes ;
 Vnam animam ille Deus corpore utroq; ligat .
 Quos quotiens latum discedere contigit unguem ,
 Albanæ subeunt funera amara rotæ .
 Semianimesq; abeunt dissecto corde ; dolentq;
 Flebiliter semper non simul esse datum .
 Sic fleo , sicq; procul mea fors flet Daphnia mecum ,
 Dum lateo siluis , dum latet illa mari .

Quid mihi , quid siluæ , nemorum quid amœna uirentium
 Culmina , & argutæ demeruistis aues ?
 Quod gelidi fontes , quod flumina pura leuamen
 Limpidulis unquam contribuistis aquis ?
 Quin quo plura meo sunt blandimenta dolori ,
 Hoc magis affectum pectus acerbat amor .
 Dulcia ut oderunt ægroti pocula , nobis
 Inuisum est quidquid rura leporis habent .
 Nil , nil dulce mihi , adfluerit nisi Daphnia mecum ,
 Daphnia lætitiæ causa , modusq; meæ .

Ioannem Franc . Albinum impatienter
 Amantem consolatur .

Nemo igitur felix , felices mille , sed unus
 Nemo sua felix uiuere sorte putat .
 Scilicet aut cuius hominum se nosse negatum est ,
 Aut sic inuidiæ spicula iniqua cauent .
 Aut , quia nil superis uellent debere , superbi
 Dissimulant faciles in sua uota Deos .
 Qualem se miserum Albinus clamore molesto
 Prædicat , & totos fletq; , doletq; dies .
 Albinus , quo non alius festiuior inter
 Conuiuas Phœbi , Castaliosq; Choros .
 Omnibus acceptus , gratissimus omnibus , idem
 Doctrina , ingenio , pectore , mente potens .
 Felix cur igitur miserum se fingat , amorem
 Durum ait , & tantis dotibus oppositum .

D iii i

L I B.

Ærgo Amor est tam grande malum , ut felicia cuncta.

Subruat , atque ubi sit , nil uelit esse boni ?

Contra ego mi felix uideor , quod amen , nec amari

Certus , habent precium quod benefacta suum .

Nam modo quod uirides peragrat mea Daphnia campos

Dum sequitur lepores , cornifidumue pecus ,

Spicula , quæ adducto gaudet contendere neruo

Si non in Ceruos in mea corda cadunt .

Viscato Volucres dum fallit uimine pictas ,

Si minus has , saltem pectora nostra capit ,

Interdum lenta fugiunt ab harundine pisces

Et risu damnat brachia lenta leui .

At mea non fugiunt hamo præfixa tenaci

Ora , nec affectant quærere capta dolos .

Capreoli uinclis nunc illaqueantur apertis

Nunc cautas uitat præda cupita plagas .

Ipse cupidineis deprensus casibus ultro

Implicor , & nulla mollior arte fugam .

Gaudeo quin , animi tanta est patientia nostri ,

Inuia mancipium uile per arua trahi .

Quasq; adamanteas collo dat ferre catenas

Credo monile rosis molle Cytheriacis ;

Quas manibus uincit manicas corallia duco

Ferre puer çunis qualia suetus eram .

Quas pedibus iungit pedicas reor esse corollas ,

Queis iuuenes ornant rustica templa pij ,

Vndiq; quod lassum me plurima retia cingant ,

Obrutus in densis floribus esse puto .

Vsq; adeo mihi dulcis amor confingitur omnis .

Et summum innocua simplicitate bonum .

Quod si in parte mali tenerum statuamus amorem ;

Certe odium stabit sub ratione boni .

Ast odium nulli non euitabile Virus .

Sit procul o Stygij gurgitis atra lues .

Mel sit amor , nectarq; merum , immoritura uoluptas ;

Quam superi , quam omnis terraq; , & unda petunt .

Ipsè age Timotheus felix te te instruat , ut qui

Tunc uidit uersis omnia abire rotis .

Cum sibi Fortunam adpingi stomachatus amicam

Res gerere , & tutam dirigere arte ratem .

Oppidaq; , & stratos hostes , totosq; triumphos

In nassam nullo sæpe labore trahi .

Illum autem somno fusum pressa aure quietem

Carpere , & in molli membra fouere toro .

At Nemesis contra merito indignata proteruum

Expulit , & tantis iussit abire bonis .

Ergo fastus inops , factus miserabilis hosti ,

Qui socio felix non tulit esse Deo .

Proinde Albine tua iactes te sorte beatum ,

Difficilis quamuis sit tibi solus Amor ,

Nam bona cuncta Dei uendunt mercede laborum ,

Quorum ope Dijs geniti regna beata tenent .

Improbitas mortalem hominem immortalibus ipsis

Aequari ; solos quos fouet alma quies .

Rex Amasis ꝫ Rex idem hominum , Aegyptiq; Sacerdos

Pollicratem in socijs noluit esse suis .

L I B.

Quod nullis unquam Fortunæ casibus ictus
Vitam ageret tutam, Cælitibusq; parem.
Cui nihil in uita acciderit, quod læderet, ille
Sit procul à nostra prorsus amicitia.

Ad Antonium Marsilium su-
per Zelotypia.

Gratia multa tibi, quianam succurris amico
Marsily rerum cognitione sagax.
Marsily, cuius prudentia summa, fidesq;
Nota mihi, a teneris unguibus usq; uiget.
Quo mihi non alius studio maiore probandus
Continuet ueræ fœdus amicitiae.
Ergo mones, tantum ut possim perferre dolorem
Fidere, fors quod erit crastinalux melior.
Ne miserum assiduo pectus mærore fatigem;
Ne lacerem uana suspitione iecur.
Ne uerear; quoniam Venetis mea Daphnia in undis
Otia agit, dum me rura odiosa tenent,
Ne mutata meos obliuiscatur amores,
Atq; aliò mentem uerterit instabilem
Quàm uereor, ne claustra labent concussa frequenter;
Ne procul excludar, cogor ut esse procul.
Dum procul armagerit populorum ductor Atrides
Vxor in Aegisti ludit amata sinu.
Hei mihi difficile est posito custode cauere,
Ne quæuis peccet fœmina molle genus.

Quid faciat , quæ sola cubat , quæ libera degit ,
Incustoditis nocte , dieq; seris ?

Dissimile inter eas nihil est reperire ; lucernam
Sustuleris , mulier quæq; futura eadem .

Et ueluti ramosa salix , nisi sæpe recisis
Comprimitur ramis , silua fit usq; ferax .

Sic Mulier , nisi continuis cohibetur habenis ,
Quaqua oculos uertit , quo rapiatur habet .

At bona Parthenope turbam auersata petulcam ,
Præstantisq; uiros , Methiocumq; procum .

Sponte suas abscisa comas decora aurea frontis
Sustulit , & uerso uixit honesta solo .

Atq; alia insanos fugiens Minois amores
In rapidas sese præcipit auit aquas .

Quæ merito Ideas mox Dictinæa per urbes
Fertur , & Aeginæ gentibus alma Dea est .

Qualis at Assyriæ memoratur fama Sinopes ;
Quæ cupidum cauta luserit arte Iouem .

Ille quidem postquam precibus nil proficit , addit
Munera ; & ad trepidam talia blandus ait ,

O felix una ante alias pulcherrima Virgo
Si tibi amatorem noueris esse Deum .

Nempe Deum qui magna dabit , ni magna recuses
Poscere ; & accipies . Tu modo magna petas .

Prensa erat , & dextræ prensantis robora sentit .
Quid faceret contra capta puella Iouem ?

Pollicita obsequium est , donum si Iuppiter unum ,
Cedere per Stygias polliceatur aquas .

L I B.

Iurat Is , & Stygijs coelum & mare deuouet undis ,
 Tantus amor mentem , tanta Cupido rapit .
 Non illa armillas , non illa monilia poscit .
 Da donum intactæ Virginitatis ait .
 Iuppiter ipse suo iam tactus fulmine , palmam
 Cessit , & integra Virgine uictus abit .
 Hei mihi non fuerint hæc nostro exempla sub axe ;
 Sed minimo quæuis impete lapsa cadit .

Super Zelotypia Iterum Ad
 Medoacum Flu .

C Vi potius quæram tacitos aperire dolores ,
 Fundere cui lachrymas quam Medoace tibi ?
 Quando aliud miseri maius solamen amoris
 Afflicto nullum Fata dedere animo .
 Nam qui oclusus erat ima in præcordia mœror
 Soluitur ; hæc fessis mentibus una quies .
 Sicq; diem , & totam mecum in suspiria noctem
 Ducere sæpe Tryphon , Lampridiusq; solent .
 Oquales animæ , quam candida pectora , quorum
 Victura Phœbus tempora fronde liget .
 Quos modo fors eadem placito disiunxit amori ,
 Atq; adeo in solos dura relegat agros .
 Et modo Bassani per culmina celsa fatigat ;
 Si labor ullam ægris mentibus addat opem .
 Nunc autem in latas campis arentibus oras
 Auocat , inq; tuas sæpe remittit aquas .

Ad Capiuaccei Tauletia compita Pauli ,
 Quæ uicina tibi me coluisse iuuat .
 Quod si nemo absit , surdis concredimus auris
 Ista , uel in fossa contumulamur humo .
 At simulac ripis laceri deflemus in istis
 Tu quoq; fles , nostris consona uerba gemens .
 Nam quotiens curis domiti clamauimus HEV HEV ,
 HEV HEV uisa mihi ripa recurua queri .
 DVRVS AMOR dixi , iam tecum multa loquutus ,
 Vox audita tua est ultima , DVRVS AMOR .
 Sic muscosa meas repetit dum ripa querelas
 Turtur in hoc mecum cessante sola gemit .
 Atq; aliæ flenti mœstæ assedere uolucres
 Orba Itylo Progne , cassa Columba uiro .
 Quin etiam frondes quamplurima Populus altas
 Decutit , ah mecum scindere uisa comas .
 Tu lacrymis , uti fonte nouo turgescis adepto ;
 Quæ ueniente die , quæq; abeunte fluunt .
 Præterea nobis taciturna silentia præstas
 Sæpius expertus tu quoq; amoris onus .
 Lucia Fossa tuas nondum ablegauerat undas ,
 Qua iacet in uenetis Insula multa uadis ,
 Cum tu fluctu sono fugientes æquore Nymphas
 Suadebas tuto delituisse Sinu .
 Et passim per stagna uagis in amoribus ampla
 Carpere harundineis dulcia furta toris .
 Ast alio postquam iussus deflectere cursum ;
 Nec semel oppositis clausus es obijcibus .

L I B.

Hic ubi portus, adhuc graio quem nomine dicunt
 Limena, id Herculeæ nobilitatis opus.
 Acrius in uetitum nixus tua iura reposcens
 Indignatus aquas congeris amne tuas.
 Ut tu altis tunc exsuperas plenssimus undis
 Diluuiem ut letis tunc minitaris agris.
 Decrescensq; furis triplicis trans aggeris oras
 Euganeæ sternens fluctibus omne solum.
 Antiquam & repetis sedem miratus ab altis
 Fluctibus ætherias profilijisse domos.
 Quas dum flexiuagi Mæandri more perambis
 Est tibi delicias cura nouare tuas.
 Hic quoq; nostra moram nunc cessat Daphnia longam
 Daphnia iam multis sollicitata procis.
 Nempe proba, nisi tot laqueis peteretur amantum
 Totq; hamos si non esca dolosa tegat.
 Quæ durare queat tantis decertat amator
 Blanditijs, Donis, ui, feritate, Minis.
 Obstitit illecebris Lucretia, uicta timore est,
 Vi steterat, uicta est munere Callirhoe,
 Verum Hecate, illa olim Fauno dilecta parenti;
 Indomitam incestus quam temerauit amor
 Blanditijs primum, sed quas ea repulit; inde
 Fraude meri, epoto restitit illa mero.
 Mox & acidaliæ Myrti concisa flagellis
 Intactum obtinuit dilacerata decus.
 Bile tumet Faunus, nares corrugat, & æstu
 Vritur & temni iussa paterna furit.

Nil intentatum certus dimittere, ad artes
 Addere uim, facit hoc cæca libido, parat.
 Induit ergo anguem, gnatamq; amplectitur; ipso
 A capite usq; pedes mille uoluminibus.
 Illa pauens colubro totas implexa per artus
 Nil habet, unde unguem proferat e laqueis.
 Victa ita Vesani expleuit genitoris amores,
 Victa, sed incolumi clara pudore uiget.

Ad Antonium Thebaldeum Ferrariensem
 Duritia seruitutis.

A Ntoni Aonidum dulcissima cura Sororum
 Siue latina canis, seu populi ore places.
 Ecqua in amore tibi spirat nunc aura, secundis
 Vela notis imples, & uada tuta secas?
 An feriunt aduersa, quod absit, & in mea torques
 Saxa ratem; quo me turbo repente tulit.
 Qui tibi tunc felix nimium, optatoq; uidebar
 Tranquillum leta scindere puppe salum.
 Quod me affata semel tam blando arriserat ore
 Daphnia, quod numeros uisa probare meos.
 Quod mihi fasciculum uiolarum admouerat ori
 Basia porrectis quod dederam manibus
 O audax anima, o mens cæca, o pectora amantum
 Insana, o uotis credula corda nimis.
 Aethereas tali exultabat mente per auras
 Dædalides nondum Sole furente puer.

L I B.

Vt mihi felicem spondebam in secula uitam
 Principibus similem , cœlitibusq; parem
 Nec tolerare ullam duro pro limine noctem
 Fingebam , aut longæ tedia ferre uiæ.
 Et nisi libera sit uitæ permissa facultas ,
 Sperabam effugio consuluisse mihi .
 Nunc discam timuisse minas , tolerare labores ,
 Riuali admissio qui dolor esse queat .
 Quàm cito transmutet uultum Fortuna serenum
 Et mala placatis quæ metuenda fretis .
 Atq; ita nunc , qui sceptrâ prius , celebresq; triumphos
 Concipiebam animo , Pyra nidumq; decus .
 Et statuas , & celsa meis fastigia iustis ,
 Aspicio uersis omnia abire rotis .
 Hæc eadem numeris memini te pangere cultis
 Thraicia hæc eadem concinuisse Lyra .
 Ianua clausa tibi fuerat ; nec dona , precesq;
 Mollierant surdas robora dura fores ,
 Vt primum Nerui blandam Insonuere querelam ;
 Iam nullum ingenuis artibus esse locum
 Officiumq; ; fidemq; primi , se attollere fraudes ;
 Hac nihil esse , bonus cur uelis esse , die .
 Dissiliere fores , & procubuere repente
 Ipsa tibi excussis robora cardinibus .
 Verum ego cum gemerem , & questu cœlum omne replerẽ ,
 Nulla meas intro detulit aura preces
 At cum me illexit nitidis malus error ocellis ,
 Nec dum erat illa malæ obnoxia perfidiæ

Illi ego gemma micans, illi aurum, illi unus amomum
 Præ me sordebant India, Bactra, tagus.
 Omnia solus eram, neq; me quid carius uno,
 Melle ego, nectare ego, uita ego amabilior.
 Vix digitum admoram, & penetralia cuncta patebant;
 At mihi tunc magno uel Ioue maior eram.
 Quam subito in pharium mustum hoc mutauit acetum
 Et quam præcipiti spes mea rapta noto est.
 Imodo finge tibi felicem in secula uitam
 Et faciles manibus prendere posse Deos.
 Cum sublapsa ruant retro sic omnia, & omnis
 Tam temere infido spes in amore fluat.

Supplicatio.

Dii, qui animam hanc tanta uolulistis laude decorant
 Ut Diuum, an nostrum sit genus ambigerem,
 Illam autem propria fortem uirtute, suarum
 Tot sibi consciam opum, cætera dispicere.
 Meq; quod insano nullus modus absit amori,
 Non ferat ante suos procubuisse pedes,
 Non iam oro ardorem minui mihi; crescat in horas
 Ardor, ero felix, maior ut ardor erit.
 Sed tenebras quæso nostris obducite flammis,
 Ne penitus tota de facie emineant.
 Et decuplum magis urar; at illa ignara quiescat;
 Quando adeo indigne fert, quod amanda adeo est.

L I B.
De Corona Pudicitiae Ad Iacobum
Sadoletum .

Q Vis mihi de castis dabit Incluta ferta Poetis?
Nam nihil ad populum gloria tanta rudem,
Vicinus, & duras amor en demollit aures,
 Omnis Io Dominae copia facta mihi .
Sola mihi soli tandem concredita amica est
 Quae tam aduersa diu tamq; inimica fuit.
Illa inquam assiduis longum expugnata querelis
 Iuit in amplexus rara puella meos.
Vicinus . ast animos , rabidæq; libidinis æstus
 Vici ego , sed pugnam uicit & illa meam .
Illa pudicitiae specimen Sanctissima Virgo ,
 Quae sunt , quae fuerunt anteferenda probis .
Iam iam cede, potes Cribro quae sistere Lymphas
 Tuq; tua raptum quae decus ulta manu es.
Atq; aliae quas fama uetus caelo extulit , & quas
 Posteritas titulis non tacitura colit .
Vos ea facta probent , probet hanc facundia , firmum
 Propositum , & certae Virginitatis amor ,
Vt taceam quali prudens ratione docebat ,
 Nullum aliud præter , fasq; , Piumq; , Bonum
Ante oculos geminas dicebat siste Sorores ,
 Quales , si compos mentis es, esse uelis .
Quod si me tanto uere amplexaris amore ,
 Carior ut tibi sim uita , oculisq; tuis

Cur perijſſe uelis , cur uitæ perdere fructum ;
 Nam ſatius fuerit , ni proba uita , mori .
 Quin potius iugulum orabat , uel colla ſecarem ,
 Si pergam omnino uincere , certa mori .
 Nec ſibi opus flammis , uel ferro abrumpere uitam ;
 Pro ferro , & flammis cui ſatis ipſe dolor ;
 At mihi perpetuum e ſcelere hoc eſtare furorem ,
 Et breue , quod tantum crediderim eſſe bonum .
 Quid facerem ? ardentem ſtimulis furor acer agebat ;
 Frenabat pietas , ingenuusq; pudor .
 Nec ſimulata , oculis quæ large eruperat hudis ,
 Quem non extinxet protinus unda rogam
 Quæſitum ſed enim diuturno tempore donum ,
 Quod teneas , durum mittere de manibus .
 Quæ ſolet abſentes etiam inflammare libido ,
 Non magis , atq; magis concitet ante oculos ?
 Non aberant Vires , non arma , Animusq; , Locusq; ,
 Omnia erant pugnae commoda , & apta meæ .
 Et tamen abiectis pacem conceſſimus armis .
 Vincere , qui uolui meq; , animosq; meos .
 Non fortis qui dura facit , qui proterit omnes ,
 Sed qui , cum poſſit uincere , ſe cohibet .
 Et timeam currum , & meritum affectare Triumphum
 Fundereq; in titulos æra liquata meos ?
 In quibus hic titulus , ſi mens mihi conſcia recti ,
 Pierij æternæ nomen , & acta notet .
 Fortune eſt , alios uiciſſe , Vrbesq; ſuperbas
 Subieciſſe ; ipſum me ſuperaiſſe , meum eſt .

L I B.

Hoc sat erit , quid enim sat erit ? num gloria forsan
Talis in ignavis mentibus esse solet ?

Cedite Romanæ iam dudum cedite Laudes ,
Siue prior Cæsar , siue Camillus erat .

Tu quoq; tam indomitæ uictor clarissime gentis
Scipio uix tanto dignus honore uenis .

Quamuis formosam renuas spectare puellam ,
Vidi ego , complexu continuiq; meo .

Intactamq; libens , quod erat mihi cura pudoris
Seruauit , o faciant tam proba facta fidem .

Vsq; adeo ueros soli exercemus amores ,
Vsq; adeo didici primus amare hominum .

O ego ter felix tali dignatus amore ,
Qualis adhuc nullo tempore Visus Amor .

O Decus , o fama ingens , o proba Virgo pudico
Nomine temporibus gloria rara meis .

Quas tibi , quas tali reddam pro nomine laudes ?
Debentur titulis marmora quanta tuis ?

Quos tu autem contra decernes , quos mihi honores;
Quo cœrtante tua est salua pudicitia ?

Sed piger Aedilis cessas , nimis inuide cessas
Rite triumphales cingere fronde comas .

Sunt ubi qui ad templum Vestæ comitentur ouantem
Prætantantq; manu Lintea , Frena , iugum .

Sunt ubi gratantum cunei , Turmæq; frequentes ;
Quæ mihi dent plausum per fora , perq; uias .

Quæ crines , quæq; ora tegant pro pectore , ad imos
Vsq; pedes , longoq; ordine sacra ferant .

Verum ego uos indocta cohors , uulguſq; malignum

Nil moror , & ueſtras odimus uſq; manus .

Ite procul , locus hic tantum Doctisq; , Probiſq;

Sit procul a caſto turba proterua Choro .

TV SADOLETE igitur Pater optime , & optime Vates ;

Candidior quo non haſtenus ullus eat ;

Te quamuis gemini Fulgoſæ ſtirpis Alumni

Detineant , tanto quos pius ore ſonas .

Seu te Laocoon , ſeu Curtius attrahit ardens ,

Pro patria oppetere promptus uterq; ſua ,

Siue hominem ſe noſſe doces , & cernere rerum

Finem , admirando Viuidus eloquio .

Esſe uiam ut detur felici cuiſlibet eſſe ,

Firmam in perpetuo mentem habuiſſe bono .

Siue paras animos reſides incendere Regum .

Ingenij ſpargens lumina clara tui .

Pro pietate ut opus magnum , & memorabile cuncti

Aggrediantur , & ad Boſphoron arma ferant .

Regna recepturi Scythicis opreſſa Tyrannis .

Atq; Aſiam , & Solymos , Iſiacamq; Pharon •

His tu adeo modonum poſitis pro tempore curis

Reſpice me , ſi te iudice digna peto ;

Vnus inaudita merui ſi laude coronam ,

Circumagedum manibus ducta ſit illa tuis .

Siue amerina Salix , ſeu caſtæ uincula Lauri ,

Seu tibi Nymphææ gramina , ſlos ue placent .

Sic tua uota olim cœlo miſeratus ab alto

Ingenia , & mores Iuppiter aſpiciat .

L I B.

Atq; libens uni rerum concedat habenas ,
Qui ingenia , & mores pergat amare pios.
Ut tu hic primus eris qui tanti ad Principis aures
Accedas propius , ponderaq; ipsa leues ;
Quodq; diu cupida conceptum est mente , parari
Tunc uideas bellum Nobile , nobile opus ,
Voce tua incensum , Regum uirtute peractum ;
Mox æuum scriptis uiuere in omne tuis .
At mihi de me uno Victoria proroget æuum ;
Si faueant factis Fata benigna meis .
Nempe uoluptatem æterna est uicisse uoluptas ;
Hæc manet , & nullo tempore
uicta cadit .

PIERII VALERIANI
 BOLZANI AMORVM.
 LIBER TERTIVS.

AD ILLVSTRISS. HERCVLEM
 CONSAGAM. MANTVANI
 PRINC. F.

*H*actenus obsequio teneri detentus
 Amoris
 Visus eram partes absoluisse
 meas,

*Nequitie satis esse datum; & iam maius honestæ
 Famæ actus stimulis aggrediebar opus.*

*Scilicet hinc sperans o Manthus clara propago
 Iudicio laudem promeruisse tuo;*

*Quem puerum superas Sapiencia ducit ad arces,
 Ante annos ausum munera adire senum.*

*Bella ergo, & Regum orsus eram monumenta potentum,
 Non tamen antiquis illa petita ab auis,*

*Ante oculos sed gesta meos. Ut colla rebelles
 Barbarico Ausonij supposuere iugo;*

*Vtq; inde indoluit, Venetisq; in fœdera iunctis
 Italiæ totæ conglomerantur opes.*

*Carolus & Galli gens bello animosa coacti
 Fusa Bianoreo uertere terga Duci.*

L I B.

Cincta erat admotis populosa Nouaria castris ;

Moenia Gallus , agrum ceperat Italia .

Hinc atq; hinc odijs decertabatur iniquis ;

Obsidione intus , seditione foris .

Stabat & Herculei rupes inuicta Tarenti ,

In Patris illa manus iam reditura tui ,

Strataq; per campos Gallorum corpora passim ,

Et multo Lyris sanguine tinctus erat .

Addua mox Venetum tot millia uoluerat alueo ;

Tot subito in trepidam millia lapsa fugam .

Tota inde Euganeæ facies miserabilis , urbes

Incensæ , omnis ager præda , mare omne cruor .

Talia semotis mecum meditabar in umbris ;

Visa erat & numeris Musa fauere meis .

Venit Amor , Musis ut erat Comes . arcus , & alæ ,

Et pharetra hos uultus exhibuere Dei .

Atq; ait . Insano cur inuigilare labori .

Te iuuat , & præter fata ciere necem .

Apta manus gladio non est tua ; nec caput aptum

Et galeæ , Thorax nec tua membra decet .

Quid tibi cum lituis igitur ? quid classica tentas ,

Horrendasq; acies , terribilesq; tubas .

Cautius ab quanto est placidæ indulgere choreæ ,

Nostra sequi nullo castra agitata metu ;

In quibus a teneris cum laude exercitus annis

Inter amatores non leue nomen habes .

Quare age deposita Lauro , quam Quercus obumbrat ,

Infer Acidaliæ myrteaserta comæ .

Sic Amphionias canerent quæ carmina Thebas
 Ponticus abiecit lene secutus opus .
 Tamq̄; diu solitus Rhallus uersare Platonem,
 In tenero , & molli Carmine consenuit .
 Huic ego . Parce puer . tibi enim tua tempora sunt,
 Fert alios mores longe aliena Dies .
 Ah terquinq; satis fuerit fleuisse per annos ;
 Dum nihil Imperio durius usq; tuo .
 Vix tria Phœbei superarant lustra iugales ,
 Castra sequens ultro cum tibi Miles eram .
 Quid tamen inde tuli ? quæ nostro digna labore
 Gratia ? par animis , officijsq; meis .
 Magnis ergo malis moniti meliora sequemur ;
 Fert animus fortes nunc celebrare VIROS
 Mutua sunt laudare probos , fecisse probanda ;
 Carmine res uiuunt , carmina rebus egent .
 Magna etiam uirtus , nisi sit celebrata , fatiscit ;
 Lychnus ut obscuras sæpe abit in tenebras .
 Nestora , Peliden , Sarpedona nulla per aures
 Fama ferat ; Vatum uox nisi magna ferat .
 Facta etenim admissis fulgent speciosa Camœnis
 Diuite quantum auri fulgor in æde micat
 Querimus æterno uicturam carmine famam ;
 Materia e clara nobile surgit opus .
 Talia derisit Veneris lasciuus alumnus
 Gnosiaq; intendens spicula toruus ait .
 Si tibi tantus amor pugnae , cædisq; uoluptas ,
 Disce prius qua sint bella gerenda manu .

L I B.

Dixerat & Tenues allapsa sagitta per auras
 Immensum hamata cuspide uulnus agit ,
 Perq; oculos immissa imi in penetralia cordis
 Transiit , & medium uisa secare iecur .
 Decidit ille uigens animo tum spiritus acri
 Et genua , & gemini contremuere pedes.
 Inde animo elapsi Reges , & regia facta ;
 Elanditiæq; omnes arripuere locum .
 Cedite iam litui , fera cedite classica , poscit
 Iure sibi molles blanda Elegia iocos .
 Pace tua generose Puer mihi cedere detur
 Imperio magni numinis , atq; feri .
 Nec mihi dedecori dederis , si humana professum ,
 Omnia qui uincit , me quoq;
 uincat Amor .

Orphei Prosopopeia post iterum amissam
 Eurydicem . Statua eius a Iulio Card.
 Medice in subdiali Aedium suarum
 aula Florentiæ dedicata .

Ad Petrum Victorium Florent.

Victori dum tu magni Ciceronis acumen
 Pendis , & eloquij fulgura clara notas .
 Sexcentisq; locis uitata uolumina passim
 Restituis fidei , munditiæq; suæ ;
 Me Caiana tenet secessu Villa beato ;
 Sunt data ubi studijs otia larga meis .

Hic procul a turba, plateisq; loquacibus altum
 Dormio, & euigilo, tempore utrumq; suo.
 Verum hodie fuerim ne uigil, somno ue quierim
 Difficile in tantis dicere imaginibus.
 Nam mihi Thraicius miseranda fronte Sacerdos
 Ante oculos uere uisus adesse meos.
 Dextra habuit plectrum, citharam manus altera; quale
 Marmor habet medium Mediceæ aula Domus.
 Sed non qui traheret filuas, qui sisteret amnes,
 Sisteret aut Volucres, saxa moueret, erat.
 Non Lauro insignis, non longa in ueste decorus.
 Non hilaris uultus, non facies alacris.
 Omnia luctus erant, fletum & suspiria sensi,
 Cum gemeret mœstis talia uerba modis.
 Te ne ego te amisi Eurydice mea sola uoluptas,
 Et potui ad Solis triste redire iubar?
 Quam licuit manibus Furiarum auellere iniquis,
 Non licuit oculis abstinuisse meis.
 Ne Manis iterum immanes mea uita uideres,
 Atq; ego causa tui dicerer interitus.
 Siccine, sic dulcis Coniux mihi rursus adempta es?
 Irrita sic Stygij dona fuere Iouis?
 Atq; ego nunc uiuam sine te miserabilis. heu ue
 Tu sine me infelix regna in amœna coles?
 Rapta per & tenebras Orci, & loca plena timoris;
 Et misera ad sæui Regis ades solium.
 Clamoresq; illos sentis, & iurgia, & ægra
 Tot lamenta, iras, & genitum, & rabiem.

L I B.

Heu ubi Tisiphone assiduis furibunda flagellis
 Obstrepit, & colubris uerbera saeva quatit.
 Quæ rabidos torua in te etiam fors erigit angues,
 Fronte minax, diris horrida luminibus.
 Tu trepidas, trepidant omnes, pauor occupat omnes,
 Quisquis ad horrendi iudicis ora uenit.
 Quis queat, heu, firmo Rhadamanthum pestore atrocem
 Contrastare, Deum sit licet ille genus?
 Quis queat intrepidus Dirarum cernere uultus,
 Anguicomos uultus. sanguineasq; manus?
 Vidi ego, uti quemquam uerbis Rbadamanthus amaris
 Castigatum iræ traheret Eumenidum.
 Ut percussa metu, ut Gelido externata pauore
 Tu quoq; tu mea lux perdita deficeres.
 Vidi Tisiphonem, multos cum cederet, & iam
 Iussa flagellasset crimina uerberibus,
 Indignantem animis in te fera lumina dirum
 Torquere, atq; altum protinus ingemere,
 Quod tu sola fores tantis exempta periclis,
 Sæuire in faciem non licuisse tuam.
 Nam uati bene iuncta tuo, & mihi credita soli
 Vitarasq; minas, propulerasq; metus.
 Et fidibus asserta meis Parnasia mecum
 Tempa reuisebas, Pieriamq; domum.
 Cum te fata atris iterum inuoluere tenebris,
 Et ceptam ad superos impediere uiam.
 O me infelicem Eurydice sic raptaiacebis
 His immersa malis, atq; ero liber ego?

Liber ego . & tantis fueris tu obiecta periclis ?

Liber ego , ipsa feris tristibus exposita ?

Non ita . Nam pietas in me tua me quoq; poscit

In gemitum , in lacrymas , in mala cuncta parem .

Nulla dies mihi leta dehinc , neq; clara futura est ;

Nulla uoluptatem causa , locus ue dabit

Non dulcis , uelut ante , chelys , nec amabile plectrum

Musanihil lepidum personet , ut solita est .

Nullus amor mihi , nullus hymen , Solatia nulla ;

Sed peragam in tristi tempora secubitu .

Quid mihi Calliope , quid Apollo , uel hic pater ; illa

Sit genetrix ; si me tam miserum esse uolunt .

Aeternos cecinisse Deos , Heroas , Amorem

Quid iuuat , ulla ne Dijs gratia , an ullus amor ?

Quorsum ego te ætheria radiantem Iuppiter aula

Laudaui ; & populos thura darent monui

Quorsum sacra dedi mortalibus obseruanda ,

Et cecini Fastos , instituiq; dies .

Si mea nil meruit pietas , si numina uestra

Ingrata , & surdis auribus omnia sunt .

Si mea non potuit reddi sine fraude Marita

Si mihi sunt damno munera uana Deum .

Si mihi nescio quæ nulli obseruanda dederunt

Imperia . Hostis atrox ut fierem ipse mihi

Non crudelis ego , sed Amor crudelis , amasssem

Si minus , infelix non erat Eurydice .

Non ego nunc Vatum desolatissimus essem .

Non miser ah tantis immorerer lacrymis .

L I B.

Non graue in aſſiduis agerem mœroribus æuum
 Per nemora , & ſaltus , per iuga ſola uagus .
 O quæ ſaxa meis concentibus eruta ab antris
 In nemora & ſaltus continuaſtis iter
 Me me agite infeſtis obtundite molibus , ipſos
 Aut oculos , per quos interij eruite .
 O trunci ſiluarum alti , quercusq; cupreſſiq;
 Incidat in noſtrum ueſtra ruina caput .
 O quæcunq; mihi dociles fera præbuit aures
 In me auidos dentes ſic meritum exacuant .
 Sic tibi, ſic dura Eurydice mihi morte litandum eſt ;
 Nec iam tentandi eſt ulla relicta uia .
 Teſtes impexi crines , promiſſaq; barba ,
 Atq; habitus tantis concolor ipſe malis .
 Strimonie teſtes mihi ripæ , & Tempea teſtes ,
 Teſtis ſilua iugis alta ſub Oemoniis
 Vſq; ad hyperboreas latices , Tanainq; niualem ;
 Qua nondum humano Semita preſſa pede .
 Quæ totiens miſeris mecum ingemuere querelis ;
 Reſpiciunt ſed iam Numina nulla pios .

Ad Phil . Beroaldum Iuniorem De
 Riualis potentia .

S Scilicet hoc noſtris aberat Beroalde querelis
 Riualem ut tanti nominis acciperem .
 Ac ſi pauca octo ingruerint aduerſa per annos ;
 Non & leua ſatis numina pertulerim .

Vexatæ Patriæ gemitus , cladesq; meorum ;
 Qualia adhuc trepidum cor meminisse pauet .
 Ut taceam me me quibus obiectare periclis
 Hostica uis strictis ensibus impulerit .
 Dum capta incertas Belluno quærere sedes
 Cogor, quaq; offert si uia carpere iter
 Euganeos per agros obsessos Cæsaris armis ;
 Capta per Hadriaci littora cuncta maris .
 Romæ autem tractam per mille incommoda uitam ,
 Per tot amicorum funera nobilium .
 Hinc iter extra urbem rigidas me extrusit ad alpes
 Addictum magnis , Principibusq; uiris .
 Nec querar hic salebras, & acerbi frigoris ictus ;
 Sed quæ animum ualeant sternere mille modis .
 Attamen erumnas & mille incommoda uitæ ,
 Quæq; animum ualeant sternere mille modis
 Lenibam , quod erat nostri spes magna triumphis ;
 Quem mihi de Domine mente pararet Amor .
 Atq; ubi ad optatos possem remeare penates ,
 Seruitij extaret gratia , honosq; mei .
 Scilicet & molles manibus mulcere capillos
 Fingebam, , atq; aures prendere utraq; manu ,
 Arbitrioq; meo cœlum uersare , Deosq; .
 Vsq; adeo in propria re sibi quisq; fauet .
 At postquam redij , mutata hæc omnia uidi
 Nec mihi congressus hora , locus ue fuit .
 Atq; adeo mihi Scena alia est, uersiq; Tapetes .
 Insolitiq; modi , seruitiumq; nouum .

Non aliter motas concurrerere ad oscula uidi,
 Hinc atq; hinc geminæ si coire rotæ
 Quæ simul ac primis se se tetigere labellis
 Pars ea quamprimum, quæ ueniebat, abit;
 Fitq; ex congressu facies contraria primæ
 Machina uersa meo qualis in igne fuit.
 Durandotamen hæc uici, & mihi facta uidendi
 Copia; colloquij copia nulla fuit.
 Illa quoq; in nobis occalluit alta cicatrix;
 Mox aliud uulnus membrarepente secat.
 Nempe meos Petrus tentat Mellinus amores.
 Quid ni. altum exiguis fontibus æquor eget.
 Nempe quod unanimi iunctus mihi semper amore,
 Si quid amen, illud idem fas sibi amare putat.
 Illud idem cupere, illud idem euitare probandum hoc
 Esse ratus sanctæ fœdus amicitiae.
 Sic præstans animis iuuenis, sic uiribus acer
 Meq; measq; ferox depopulatur opes.
 Heu quid agam, namq; ille potens, Romanus, acerbus,
 Et ferox ad miseras dicitur esse preces.
 Quod si contra ausim strictis pugnare macheris
 Me miserum Excetræ bella mouere parem.
 Si certem forma, nemo formosior illo est.
 Muneribus certem uincere, uictus ero
 An forte ingenio sperem, & superare canendo,
 Pulcher Apollo uetat. Docta Minerua negat.
 Siue ego cœlestes grauiori Heroas adorem
 Carmine, siue elegos mollia uerba sequar.

Non minor ille suas cantauerit Heroïnas ,
 Nec minus in tenero pectine laudis habet .
 Huic siquidem ipse suam mentem inspirauit Apollo ;
 Et iuuenem ipsa suis artibus erudijt .
 Deniq; si quisquam merito sit dignus amari ,
 Hic meus ante omnes Hostis amandus erit .
 Atq; alios fulgore suo obscurabit amantes ;
 Sol uelut exoriens astra minor a fugat .
 Ergo ita pellor , ut in partem spes nulla uocari ,
 Vel si etiam causam frater uterq; meam ,
 Hinc Hieron , hinc Celsus agant , miseratus uterq;
 Carum in amore grauis sic perijsse Virum .
 Nil tales poterunt animæ impetrare , quod omnes
 Quæ bona sunt , malunt illa parasse sibi .
 Quis mihi nescio quis . IPSVM TE NOSCE . susurret .
 Nempe alios potius noscere præstiterit .
 Quando genu sura unicuiq; propinquius , unus=
 =quisq; sibi , ut tentes , proximus esse uelit .
 Ast ego non ita sum importunus amator Ianthi ,
 Ut cupide omne bonum solus habere petam .
 Nam neq; te a multis unam lamentor amari ;
 Quin nisi ament te omnes uix ego amare uelim .
 Sed quod ab illo uno tantum patiaris haberi ,
 Quodq; nisi unum illum perdita habere uelis
 Optimus ecce Deus communes omnibus undas
 Aeraq; , & Soles omnibus exposuit ;
 Quæ bona sunt , eadem cunctis mortalibus usq;
 Esse bona , & prorsus nil proprium esse iubet .

L I B.

Forma bonum est coeleste , & Amor coelestia dona ;

Quiq; amat ætheriæ semina mentis habet .

Non tuâ sunt quæ posco , mihi si munera coeli

Inuideas ; in te scœviet ira Dei .

Ira Dei , Nemesisq; potens Dea , sumere pœnas

Approperat , si quos uiderit usq; truces

Obthurare aures præcibus , dumisq; malignis

Obspire genu , ne quis adire queat .

Tu tamen utcumq; aspra & inexorabilis in me

Scœvieris , nunquam non tuus esse uolo .

Non ego de nihilo , at Musis , & Apolline fretus ,

Nec temere elegi , quam bene semper amem .

Dum tantillum animæ spirabit fidere certum est .

Olim forte aliquis me Deus aspiciet .

Quæ te cunq; dies facilem mihi reddet Ianthi ,

Grata eris , atq; animo semper amata meo .

Ad Nepotem suum . Io . Ant . Egregium

Quod iuris sui esse nequeat .

Quod tua me pietas Antoni hortatur , & optat
Excutiam impositi pondera iniqua iugi .

Simq; memor tandem Patriæ , & post mille labores

Ad Libertatis commoda respiciam .

Non ne animus tibi Liber , ais ; quem sub iuga mittis

Votum ut in alterius sit Ditione tuum ,

Quid magis indignum seruo est , sultanina quamuis

Regna regas , Serui nomine turpis eris .

Absit ab ingenuo macula hæc, cui libera mens est
 Seruitio mortem cuilibet ante ferat.
 Quo tibi Roma opibus tantis, luxuq; superba
 Regali, Attalicis omnia plena bonis
 Quo trabeæ fasces ue tibi, quo Currus eburnus
 Quo ue ostrum, aut gemmæ, aut anulus ipse Gyg.
 Omnia si bello Gallis, Venetisq; domandis
 Iulius effundit. Quis tibi in urbe locus?
 Nam, neq; terra eadem arboribus dabit omnibus aptum
 Cognatis nisi sit uiribus aucta, cibum
 Omnia quod si nata humore alerentur eodem
 Gramen ubiq; unum, Pomus & una foret.
 Sponte sua passim libycis enascitur aruis
 Silphion, Ausoniæ quod loca nulla ferunt.
 Multaq; de agresti, parua non amplius ulna
 Transtuleris, culto quæ moriantur agro
 Tuq; ulla frustra ingeniosus in urbe labores
 Quæ genio non sit commoda & apta tuo.
 Grata Nepos pietas in me tua, grata uoluntas;
 Sed fieri ut possit nulla mihi apta uia est.
 Incubuit quibus atra lues, & acerba Deum uis
 Cæci abeunt, nec quæ sunt manifesta uident
 Illicet. Accipitrum soboles iam iam integra pennis,
 Nondum etiam occultis illaqueata plagis
 Nondum passa manus hominum, obsequiumq; Magistri
 Aethera per tutum libera scindit iter.
 Et modo per tractus se se erigit Appenini
 Pinifero aut Vesuli uertice fessa sedet.

Et rursus cœlo surrectas circuit alpes.

Nunc petit aereis Norica saxa iugis

Donec in incautos laqueos illapsa, reuinctis

Mox pedibus, cæca casside operta caput

Paulatim imperium discit tolerare, uicesq;

Ire, redire sui præsidis arbitrio.

Sic rata iura Deum, legesq; adamante notatas

Frangere mortales non potuere manus

Meq; fuga reuocatum humanæ incommoda sortis

Perpetua uinctum compede ferre iubent.

At licet interdum uidear mihi lege solutus

Vltro animus prudens uincla relicta subit.

Nanq; uidere abitum dederunt, tutosq; receptus;

Vt liber uellem uiuere non dederunt.

Illu. Vincilao Purliliarum Comiti

Quanta sit Amoris uis.

O *Præclarum animum miseranda in sorte Clientis,
Consilium o sancti pectoris egregium.*

Nunquam erit ut tecum uitæ dispendia pendas

Tandem ausus rebus consuluisse tuis?

Quid Cœlum querulo semper sermone fatigas;

Sponte miser qui sis, si uideare miser.

Quis te autem bello captum diuendidit? aut cui

Mancipium accepto factus es ære libens?

Sed neq; tu cuiquam seruus; nec splendidus in te

Quisquam adeo, ut dicas, huic ego dictus ero.

Tu tamen , ut dura deuinctus compede demum
 Deploras uitæ tristia damna tuæ .
 Audendum est , & quo maior te cura fatigat .
 Fortior hic contra nitere , uicta cadet .
 Atq; alia , & speciosa soles quæ dicere , acerbam
 Vincilæ ratus tollere curam animi
 Seu tu inter siluas Academi arcana requiras ,
 Seu nostra uerum de pietate metas .
 Sed nondum heu nosti quanto his grauiora reliquas :
 Quæ mihi sub tacito condita corde latent .
 Quam mihi mens uitæ disconuenit ordine toto ,
 Utq; omne infirmo a pectore robur abest .
 Verum age quæsitis responde Tu quoq; nostris ,
 Ut uel ego erudiar , uel tu ita doctus eas .
 Si docilem indocilis Sus quis docuisse Mineruam ,
 Mitia ue Alcynoo mittere poma paret
 Vnde etenim menti tantus furor , ut petat illa ,
 Quæ nolit , renuat quæ placitura uidet .
 Quodq; unum laudat spernit , tantum effugit illud ,
 Quod cupit ; inq; æstu fluctuat asiduo .
 An ueluti Vrbs aliqua , & magna , & populosa Senaturn .
 Pro rostris , plebem , Patriciosq; uocat ;
 Conueniuntq; alij atq; , alij . referuntq; , rogantq;
 De Patria . In partis it pede quisq; suas ,
 Exercentq; acres animis discordibus iras ;
 Et fremitu , & studijs tota Theatra crepant
 Sic etiam nostri compages corporis intra
 Pectus alit uarias dissociata TRIBVS .

L I B.

Et quoniam non est uno compacta elemento,
 Bella inter se se continuata gerit.
 Hinc ubi propositis petitur Sententia rebus
 Hic iubet, hic intercedit, & ille fremit.
 Non ita, nanq; duos pro me uno haud esse fatehor
 Pierios, numeri est uana superstitione.
 Res una est iam quæq; sibi; neq; copula uincet
 Vlla, duos homines esse quod unus homo.
 Multi autem interiorem hominem exteriori figura
 Longe alium, longe dissimilem esse canunt.
 Felices qui introspicere hunc potuerunt, sed ullum
 Osibus absq; hominem credere difficile est.
 Et tamen est aliquid summotum a lumine; Molem
 Quæ nostram exagitat, quod mouet, urguet, agit
 Scilicet hoc nihil est pondus mortale, sed intus
 Spiritus, atq; animi uis operosa uiget.
 Non ecur aut sanguis. neq; cor, neq; uerticis arces
 Vllò tentantur turbine, siquid obest.
 Ipse animus petitur, quotiens res ulla labascit;
 Ipsum animum, si sit res bene gesta probes.
 Nempe animus tota hac dominatur Mole, per omnes,
 Ille hominis partes ita ditione potens.
 Ut Princeps hic cuiq; suus, sua cuiq; uoluntas;
 Nec datur in plures dissilisse manus
 Esto aliquid Terrena sibi deponere membra,
 Nempe dapem rapida sollicitata fame;
 Aut ignem Borea spirante, aut frigida tempe
 Aestifero Hercules cum furit ore Leo.

Non tamen illa sibi auxilium capiunt ue , petunt ue
 Verum animus. Castris consulit ipse suis .
 Illa autem Imperijs huius subiecta tenentur .
 Si se Animus Regem norit , & esse uelit .
 Quod si animus solus princeps , solusq; Tyrannus
 Imperio adiecit singula membra suo ,
 Quo mihi Pestam sponte uagus , per saxa , per ignes
 Ingreditur ; nec mens approbat ipsa uiam ?
 Quo manus in flammam ultro se immittit edaces ;
 Et tamen a toto mens aliena malo est .
 Nulla adeo stupida est animanti inscitia , ut ullus
 Sponte malum affectet , dum sciat esse malum .
 Verum ego fallaci totiens spe lusus , eosdem
 Ore inhians hamos guttura fixus amo .
 Cur ea prata libens peragro , quæ floribus angues
 Omnibus occultant , luctificamq; luem .
 Cur scopulos , cur alta peto , uiolentaq; uentis
 Aequora ? & aduersum quælibet unda ferit .
 Atq; dolens , atq; ægra gemens mea commoda temno
 Et mihi uelle adimo , quod uolo , quodq; iuuat
 Quod nocet usq; sequor ; cui tanta potentia de me .
 Inuitum quis me uelle , ubi nolo , iubet ?
 Et scirem e laqueis , totisq; euadere nodis
 Et possem ; siquidem me soluïsse uelim .
 At uolo , & assidua cœli hoc prece numen adoro ;
 Nec mihi nocte alius , nec mihi luce dolor .
 Et tamen arbitrij est alieni nostra uoluntas ;
 Quæ solita , & sola est cuilibet esse sua ,

L I B.

*Pars siquidem hæc etiam patitur uim, uictaq; cedit;
Sic animos acris perdomat unus Amor.*

*Ad Petrum Cursium Carpinetanum. Repulsam
augere cupiditatis Vim.*

Vnde mihi totum insolito succenditur igne
Nunc iecur? itq; furens tota per ossa uapor?
Nec tamen ulla mihi est ardendi causa, pruinas
Rhipheas inter, Scythoniasq; niues.
Nanq; ubi cordi olim cupido spes nulla refulget,
Cesserit hac totus deficiente calor.
Ipsa autem nullo glacies dissoluitur æstu;
Frigida qua Domine pectora cincta rigent.
Et tamen ipsa magis flamma exardescit, ubi imbre
Alluitur, rigido supprimiturq; gelu.
Res mira, ipsa rogos tantos accendat ut unda:
Quocq; ea frigidior fiam ego torridior.
Vidi ego sic calidis fornacibus usta referri
Saxa domum multo stramine supposito,
Ut subito inuasit properato turbine nimbus,
Saxa arsisse, imbrem corripuisse ueham.
Fraxineas Crates, axesq; iugumq; rotasq;
Totaq; per mediam plostra soluta uiam.
Tam cito tantum ignis quæ causa accendit? an una
Omnia sub forma semina operta latent?
Viuit enim argentis terræ in penetralibus ardor;
Idem etiam gelidis associatur aquis.

Aera per totum sparsus diffunditur idem ;
 Et nihil est , cui non commodus hospes eat .
 An ueluti gelido collectus in aere turben
 Quo magis obstruitur , tentat abire magis
 Maioresq; ideo per cœli templa procellas
 Miscet , & in cladem summaq; & ima rapit .
 Nanq; ubi per superas fertur uapor igneus auras ;
 Frigida quem Boreæ uis glacialis agit ,
 Multa reluctatur , sensimq; hinc cedit , & illinc ;
 Effugij sed cum nulla relicta uia est
 Emicat effractis magno molimine uinclis
 Cum tonitru , & flammis terra , poli q; micant .
 Sic Dominæ , gelidus qui me circumstetit horror ,
 Accendi immodicis ignibus usq; iubet .
 An , quia de nostris oculis hæc flamma profecta
 Ad rigidum auerso numine corpus adit ,
 Indignata autem , turpiq; offensa repulsa
 Tecta , laresq; suos acrior inde redit .
 Non ut fluminibus turgescunt , flumina iunctis
 Ipse uno uires ignis ab igne capit .
 Adiuuat oppositæ naturæ spiritus , aura
 Egelida , itq; sui fortior hostis ope .
 Vtq; iugis effusi , altisq; e uallibus amnes
 Exundant , si quis detinuisse paret .
 Sic mea quo tendat præcluso tramite flamma
 Impete in auctorem feruidiore redit .
 Dic , age dic igitur socium lepidissime Cursi ;
 Quem malus assiduis urit amor facibus

Durus Amor , cithara qui non mollitur ab illa ;
 Romæ aures doctas quæ tenuisse potest .
 Dic rogo , quæ tua sit tanti sententia motus
 Cursi , age ne dubita mentem aperire tuam .
 Letifero nosti quos Vipera dente momordit
 Nulli hominum morbum uelle aperire suum ,
 Nulli inquam , nisi qui simili sit fulmine tactus ,
 Vsq; adeo socios cladis habere iuuat .
 Halia qui sumpsit tetro fœtore necaret
 Ieiunos , idem ni sit opella cibus .
 Nos quoq; ubi alterutro querimur mala mutua luctus
 Multa iuuant ; alia non releuamur ope .

Ad Angelum Colotium Bassum ,
 De Amoris sui firmitate .

Q Vis Deus infensus mentem mihi dispulit ? heu cur
 Quæ nunquam sperem profore , sola sequor ?
 Carminibus ne agitor ? nostræ an mala gramina mensæ
 Illata ? an lesit lingua proterua Deos ?
 An data cuiq; sui est homini pars certa laboris ;
 Nec proprium in terris est reperire bonum .
 Nempe bonum inuenias , scruteris ut omnia , nullum ;
 Quod non perturbet pars manifesta mali .
 Coniungere Dei geminæ bona singula pesti ;
 Miscueruntq; acri nectar amariciæ .
 Atq; utinam ut paribus noctemq; diemq; lapillis
 Perpendere . pari cætera lance darent .

Dulce sed e phiala ut quidquam depromitur una,
 Toxica de multis, & mala cuncta fluunt.
 Siccine Coloti ad lacrymas mortalia sæcla
 Nascimur? & Diuum dicimur esse genus,
 Atq; animis cœlum superare, & sidera mente
 Præter agi, & magni limen adire Iouis,
 Nec tibi tam tranquilla dies affulserit ulla;
 Quæ non ex aliqua tristia parte uehat.
 Adde etiam quæ sponte petis, quæ sedulus optas,
 Hæc eadem fieri plurimum acerba tibi.
 Nec facile est uidisse fauos, Absinthia quos non
 Tetra, aliqua uitient, inficiantq; lue.
 Atq; ubi sperabas fontem inuenisse Leporum,
 Tristia uiperei pocula fellis habes,
 Omnia sollicitis subsunt mortalia curis;
 Nec quisquam tali compede liber abit.
 Ille per indignos obitus Regum'ue, Parentum'ue;
 Hic per Natorum funera sæpe miser.
 Hic quam exoptarat Sobolem per uota, precesq;
 In proprium exitium se petiisse gemit.
 Alter at insana rerum ambitione laborat,
 Alter auaritiæ sordibus implicitus.
 Est cui, dum laudem melioribus inuidet, usq;
 Oblita Tabifico pectora felle madent.
 Illum odia, & cupiens Vindictæ feruor adurit,
 Hic lateri, articulis ille subinde timet.
 Ille inimicitijs, hic Regum obnoxius iræ;
 Atq; alijs alij casibus expositi.

L I B.

Me quia non istis uiderunt fata querelis
 Obiectum facili tramite carpere iter ,
 Scilicet oblitumq; mei, oblitumq; meorum ,
 Nil curare , humili quod premeretur humo
 Sed supera alta animo Captantem , & summa tuentem
 Supra hominem , supra sidera ferre pedem ,
 Quæ uia sola fuit perdendi , in uincula Amoris
 Indomiti æternis implicuere malis .
 Iam Veneta e tota exciderat mihi Daphnia mente ,
 Nec mihi iam cordi Romula Ianthis erat
 Omnis in his nostræ uersata est cura Camœnæ ,
 Daphnia Dulcis Amor, Durus Ianthis amor .
 Tertia nunc torquet maiore hastilia nixu
 Sæuus amor , felix cladibus ille meis .
 Vnde mihi nullum effugium , spes nulla relicta est
 Pressa ullo ut soluam tempore colla iugo .
 Quis , qui explorarit Diuinæ munera sortis ,
 Cor habeat quamuis durius ære licet ,
 Nestoræ quamuis superarit pensa senectæ
 Non amet , & grata compede uinctus eat ?
 Pulchra mouent, sed honesta trahunt , uerum omnia uincunt
 Integra mens , animi candida simplicitas :
 Nempe aliquid petos in cor transmitters ocellos
 Verbaq; Cecropio perlita melle loqui
 Scythonias Candore niues toto ore ; rubore
 Malarum Idalias exuperare rosas ;
 Longe aliud sanctis præcellere moribus , atq;
 In signem esse suæ nobilitate Domus ,

Et præstare animis , & corde , & pectore ; Laudes
 Quas mea præ cunctis Lælia sola ferat .

Ad Hieronimum Fracastorium Veronen .
 animum Amore saucium ægre ullam
 admittere medicinam .

MEn totiens frustra admoneas Hieronyme, cuius
 Prouida mens instar numinis esse queat ;
 Omnibus usq; adeo officijs in urrumq; parata est
 Artis , & ingenij sedula cura tui ,
 Si patulas quisquam monitis adcommo- det aures ;
 Siue animus poscat , seu graue corpus, opem .
 Aurea nam referas Academi oracula magni
 Et cupere esse aliud , quàm sit amare , doces .
 Utq; adeo possim rectum dignoscere curuo
 Indocile exemplis instruis ingenium
 Nempe ad Lotophagos Ithacas adnasse carinas ,
 Dum patriæ quærunt dulcia tecta suæ
 Illectosq; cibo socios patientis Vlyssæi
 Cum patria omne aliud posthabuisse bonum .
 Nempe boni ; in promptu quod erat , dulcedine capti
 Vix poterant flagris ad meliora trahi .
 At uenia dignum est , ubi quid delectat , in illo
 Sistere , cui summi meta sit illa boni .
 Tu uero quem quisquam epulis admittat opimis ,
 Quas Loto & multo Lassere condierit .

L I B.

Eleborumq; tibi . aut absinthia tetra propinnet
 Pascanturq; alij nectare & ambrosia ,
 Lentus eris , patiare famem patiare nefandum
 Opprobrium , & risus de patina esse tua?
 Ut flagrum , ut lorum mereare , ut mittier alta
 Sæpius excusso sub tabulata Sago .
 Qui manifesta tuæ uideas ludibria uitæ
 Damnaq; , & erumnas , totq; in amore malas;
 Et tamen in placita religatas compede perstas
 Et sine spe captas quod nihil esse uides .
 Nunquam animum ex olido excieris malesane ueterno,
 Inuisæ ue petent lumina lucis opem .
 Non uenit in mentem quotiens irrisus abisti ,
 Cum peteres fandi tempus inane dari .
 Non potuisse unum uerbum extorquere, neq; unum
 Dicere , quod placidis auribus acciperet .
 Num subit , ad metam primis properasse quadrigis
 Cum tamen iniuste palma negata tibi est .
 Et ne dum curas placido sermone leuaret
 Non oculis oculos iungere passa tuis .
 Quid mores laudasse probos tibi profuit unquam
 Si precium , atq; decus turpia sola ferunt .
 Mille autem complexa procos te exclusit unum
 Versibus illa adeo facta superba tuis
 Dumq; tibi crescebat amor , crescebat in illa
 Duritia , atq; tui nominis acre odium
 Qui tua constanti firmaret pectora nissu
 Vnus amor , nec amor , sed furor unus erat

Nam furor est adeo coluisse, & amasse tot annos
 Fontem odij, Vnde haustum nil, nisi amari aliquid
 At tandem iuuet esse uirum. nunc omnia in unum
 Contrahe, quæ uires dent tibi dentq; animum.
 Me miserum, nil tale prius uidisse tot annos
 Nil sensisse, rudis ceu lapis ante forem
 O mihi nunc gliscunt Vires, animiq; feroces,
 Nunc monitis fiam fortior ecce tuis.
 O ego nunc uertam cœlum & mare, & omnia in unum
 Miscebo. Ipse mihi nunc feras ultor ero.
 Nanq; aderit mihi Mediceus Dux clarus Iulus,
 Et patrocínio promptus. & auxilio.
 Cur ego tot ualles inter uexatus & alpes
 Durarim in tanti Principis obsequium
 Scilicet ut Phiberta illi clarissima coniux
 Contingat, mea me deserat immeritum?
 Non feret ille suum fraudari hac parte clientem
 Iamq; adero accepta cum legione ferox.
 Te male multabo, data munera, uasa, torumq;
 Omnia discerpam, diripiamq; domum.
 Quid loquor, aut quo mens abiit, quis me abstulit error?
 Quo legio, aut ferrum. Quo furor iste rapit?
 Hei mihi succensa nihil est iniustius ira;
 Semper enim armata est in Dominum illa suum.
 Quid tandem efficiam? quod ouis sub dente Leonis.
 Quod rapidi simplex ædus in ore Lupi.
 Heu fera condicio manifesta iniuria facta est,
 Nec toleranda modo, dissimulanda etiam est.

Ad Laurentium Granam . Ci. Ro.
Reuisendæ Patriæ
Desiderio .

Tot me Grana igitur frustra tolerasse labores,
Peruigiles noctes , sollicitosq; dies .
Tot me infelicem discrimina pertentasse ,
Tot maria , & longas tot superasse uias ;
Obsequio ut postquam sudassem exercitus omni
Ingratum nostras uulgus haberet opes .
Et postquam argenti , atq; auri sub limine pondus
Sperassem , & cussum magna talenta pecus ,
Immundos tantum cineres , atramq; fauillam
Præmia poscenti terra refossa daret .
Siccine quod tanti facimus nos decipit , heu heu
Iam nihil est in quo spem posuisse iuuet .
Dum panem a leua captas , ferit altera saxo,
Esseq; ubi omne bonum credimus , omne malum est .
Ipsa quidem blandis Spes primum arridet ocellis
Carbaseos uario culta colore sinus .
Immensosq; tibi rerum promittit acervos ,
Diuitias Regum , Deliciasq; Deum .
Inde ubi te auratis admissum postibus intro
Cluserit , aptat atrox in tua colla iugum .
Cogeris & semper duro inseruire labori
Nunquam intermisso deditus officio .
Interea obrepit non intellecta Senectus ;
Quæ malefirma inopis terga repente premat .

Atq;

At q̄; ita perpetuo deinceps cruciere dolore,
Seruitij culpans tempora lapsa tui
O ego cui uitam imminui, quid inaniter annos
Consumpsi, cui tam frugi, & amicus eram?
Quid capiti huic miser ante tuli? quid dulcius ipsis
Duxi oculis? mihi quis numinis instar erat?
Qui modo blanditijs, & spe delusus inani
Stultitiæ refero præmia digna meæ.
Scilicet infelix decoratur gleba theatris;
Et fruitur lepidis tristis harena iocis.
Terra ferax rastris, duroq; agitatur aratro;
Quoq; magis grata est, dilacerata magis.
Sic Nux læta suo de fructu plectitur, & sic
Pro sterili Platanus fronde in honore uiget,
Quod si pertendas obsistere casibus, atq;
Vincere durando. dum meliora cadant,
Sæpe tibi lætis tempestas ingruat hortis
Deq; oculis subito tot bona surripiat.
Quo studio & quanta texebam aluearia cura,
Dulce mel esse ratus, fellis amaror erat.
Heu quanto seui cultu uiolaria, molles
Tonderem ut uiolas pollice, Vepris erant.
Hactenus in tenebris, totoq; errauimus æuo.
Nunc aperit luci lumina clara dolor.
Ille oculis tandem nubem disiecit opacam
Vt uideam in quantis uita sit ista malis.
Et quantum Asphodelo inferius sit Nectar, & omni
Ambrosia mollis Malua petenda magis.

L I B.

- O Patria , o Valles , o flumina amœna , niuosis
 Alpibus in letos quæ trepidatis agros .
- Quando erit ut uestros detur mihi repere colles ,
 Plenâq; uenatur etia ferre domum .
- Chameus Myson sapiens ab Apolline dictus ,
 Psophidius felix , rura quod incolerent .
- Hic liceat sacra Ardalidis mihi ferre Camœnis
 Dulci aspersa mero , lacte , papaueribus .
- Atq; ita præteritos abolere e mente dolores ,
 Præsentîq; bono , lætitiâq; frui .
- Gratantesq; mihi ueteres per rura clientes
 Accipere , in uiridi cespite propter aquam ,
- Propter Aquam Mammæe tuam , Fons optime rerum
 Limpide fons , dulci fons glacialis aqua .
- Seu Suspirioli gelidis in uallibus alti
 Seu per Alimane præta , & amœna iuga .
- Perq; fora , & plateas caros inuisere amicos ,
 Quos mihi de tenero fors dedit ungue pares .
- Quando duas de bis denis & quattuor horis
 Arbitrio potero disposuisse meo ?
- Quis neruos citharæ assidue contendat & arcum ?
 Nam cithara , Arcus , Homo , cuncta quietis egent .
- O somne , o tranquilla quies , o lectule nostri
 Iamq; capax summo a uertice ad usq; pedes .
- O generosa fames uili contenta lupino .
 O preciosa nimis uellera nata domi .
- Vos ego uos iam posco libens , atq; ista relinquo
 Quæ uulgi tollit rumor ad astra frequens .

Nanq; duas si Dij uitas mortalibus ægris
 Contribuant, uni gaudia, & alteri opus
 Partiti, alterutra patiar uel mille labores;
 Si reliqua in requiem, lætitiãq; fruar.
 Vnica sed quoniam, & breuis est data uita, cauendum,
 Ne labor hanc, tristis ue occupet anxietas.
 Persimilis uino est hora hæc, quam uiuimus, illud
 Cum bona pars hausta est, nulla mora, ecce fugit.
 Cura iuuentutis cruciat me, & cura Senectæ
 Quod nimis hæc properat, quod rapide illa abiit.
 Vel tua, uel tractes aliena negotia; demum
 Nemo hominum est, qui non interagendum obeat.
 At mihi me reddam, & mihi tandem uiuere pergam
 Quod superest, siquid Dij superasse uolunt.
 Tempus enim ingratos hos declinare labores
 Et memorem esse, æuum quam breue. Longa Dies.
 Atq; aliquam ætati tandem indulgere quietem.
 Sero Senex qui uis esse, cito esto Senex.

AD M. Antoninum Flaminiũ

Adonis Luctus.

AT Puer immani laceratus dente iacebat,
 Purpureãq; madens tabe rubebat humus.
 Magnam etenim, magnam femori plagam hausit Adonis
 Maius at in Veneris pectore uulnus hiat
 Nosti hæc o nostri non ultima gloriã sæcli;
 Talia qui summa scribere laude soles.

G ii

L I B.

Antoni ; quem Phœbus amat , quem docta Minerua
 Esse suum , Pietas asserit esse suum .
 Stat Cypris , atq; alto mentem percussa dolore ,
 Tabentesq; genas , frigidaq; ora fouet .
 Non ea puniceis in uestibus aurea , uerum
 Squallidulum pulla pectus operta toga .
 Se miseram inclamans gelidæ dabat oscula fronti
 Et niueum æthereo rore lauabat ebur ,
 Quod simul effractum fusas stillare medullas
 Per terram aspexit ; perq; uterum ire necem ,
 Immitem execrata colum , & crudelia amantis
 Funera , uulnifici tam rabida ora feri ,
 Item ait aligeri , capite arma , & uincula Amores
 Et fontem ante meum sistite numen Aprum
 Hi properant , uacuasq; alis flauentibus auras
 Vsq; secant ; siluas antraq; cæca ruunt .
 Umbrosoq; specu latitantem , & cuncta pauentem
 Deprehendere feram sedula turba Suem .
 Vndiq; conserpunt philyras in uincula , & Hostem
 Inuoluunt laqueis , uitilibusq; ligant .
 Pars prægressa trahunt uincti retinacula colli ;
 Poneq; pars iaculis hispida terga ferit .
 Subsequitur ; non ille minax non dente superbus ;
 Sed deiecta ad humum lumina , & ora gerens
 Ut uero ante oculos Veneris tremebundus acerbæ
 Constitit , illoto rostra cruore ruber .
 Sic illum est affata Venus . teterrima rerum
 Bellua per tantum facta profana scelus .

Tu comitem petere ausa meum , laniare Maritum ;
 Perdereq; illecebras , deliciasq; meas ?
 Sus contra . Heu quæ me luci mala fata tulerunt ,
 Culpor ego , & cedem fecit iniquus Amor .
 Testor Diua tuum numen , hæc uincula testor ;
 Quodq; in conspectu triste cadauer adest ,
 Ille meis flammis oculis iniecit , ut amens
 Inspicerem pueri lactea membra tui ,
 Ille latus nudum exeruit , quo me improbus ardor
 Impulit iu niueum Basia ferre femur .
 Imprudensq; auidusq; cutem contingere labris
 Dentibus haud memini fulmen inesse meis
 Illo ego sum uisus mihimet discerpier ictu
 Et mea persensi uulnus in ossa trahi .
 Quare age frange meos agedum Dea candida dentes
 Auctores tanti scilicet exitij .
 Nam frangi meruere , deinc inamabile pondus ;
 Quos utinam Parcæ nunquam habuisse darent .
 Hic cytherea ; sui cui nota potentia Nati ;
 Protinus infontem commiserata feram ,
 Imperat absolui uinclis , tantumq; religat ,
 Ne siluas posthac egrediatur , Aprum
 Mox Satyros , Nymphasq; iubet de more parare
 Inferias , caro dona suprema uiro .
 Littoreas cedi Myrtos , mollesq; Genistas ;
 Atq; ire in mæstum cuncta Roseta rogam .
 Deq; sinu ambrosios cœlesti prompsit odores ,
 Balsamaq; e paphia pyxide multa dedit .

L I B.

Hunc ubi Naiades lacrymis lauere profusis ,
 Lactea fragranti membra liquore linunt .
 Imponuntq; pyræ , atq; iterant . Vale pulcher Adoni
 Pulcher Adoni Vale . Flos Paphiæ usq; uale .
 Ardet Adonis , & hunc circum gemit agmen amorum ,
 Qui lacrymas uincunt Cyprogenia tuas .
 Pulcher Adonis obit lamentabantur Amores ;
 Antra , atq; arua sonant . Pulcher Adonis obit .
 Hic Pharetram , & calamos , ille arcus inijcit igni .
 Ah miserum , ultro alas uellicat ille suas .
 Nanq; odio pœnas qui festinarit iniquo
 Sumere , maiori mox luit acta malo .
 Diua tamen natos , & tantæ crimina cedis
 Odisti , & pœnas pendere seua iubes .
 Hos itaq; in flammâ iacis acri accensa dolore ;
 Nullus Adonis ut est , ne sit ut ullus Amor .
 Quod nisi Mars præsto miseris infantibus assit ,
 Sacrilegum & stricto diruat ense rogam .
 Deliciæq; , iociq; omnes , lepor ardeat omnis ,
 Ut nec Adonis erat , non erat ullus Amor .
 Et tamen in teneros ardor penetrauerat artus ,
 Totaq; erat rapida læsa medulla face .
 Nec gelidi quidquam fontes iuuere , nec ullo
 Intima iam potuit flumine flamma laui ,
 Quin bona pars Venis , cordiq; infederit imo .
 Ex illo est ignis tempore factus Amor .

PIERII VALERIANI
 BOLZANII AMORVM.
 LIBER QVARTVS.

AD ILLVSTRISS. GVLELMVM
 MONTISFERRATI PRINCIPEM
 EXPVGNATA ANCISA.

*I*nter honoratos felici Marte
 Triumphos
 Nomen Alexandro nobile Pe-
 tra dedit ;
 Præpete quam uolucres penna supe-
 rare nequibant :

Aeternum unde locus nomen Aornus habet .

Altera Gullelmi nunc expugnata lacertis

Inuia aui , ac ipsis inuia fulminibus ,

Se quia præcisus muniuerat undiq; saxis ,

Ancisæ uerum nomen habebat Apex .

Hanc Scynis , hanc Cacus , Sphynx immanisq; Procrustes

Atq; istis si quid foedius est Furijs .

Incoluere diu foedantes arua rapinis ;

Nemo illa posset tutus ut ire uia ;

Qua Tanarus , quaq; Eridanus spatiosa per Arua

Voluitur ; & lætis stagna ministrat agris .

G iiii

L I B.

Nemo horum sed enim rapuit uel farra, uel herbas ;
 Saxa uel auersas traxit in alta boues,
 Sed locus ille olim Celsa sub rupe repostus
 Criminibus cunctis turpe , erat effugium.
 Hic Patris , hic Matris iugulum perfregerat ; ille
 Se consanguinei sanguine proluerat .
 Vt taceam tetro detentos carcere fratres
 Hic erat omne nefas deniq; , & omne scelus.
 Diruta iamq; iacet rupes , uia tuta, perempta
 Monstra , & Gullelmi fama , decusq; uigent .
 Quam tibi , quam bone Dux dabit hæc uictoria Palmam ?
 Non non humanæ est iste Triumphus opis.
 Nam neq; Amor regni, neq; opum scelerata cupido
 Te mouere, locum uertere ut appeteres .
 Te pietas, te pacis amor, te gloria honesti
 Impulit , o ueræ nobile laudis opus .
 Inclyta Cæsareo deducta a sanguine proles ,
 Optime Dux, ueterum te quibus anteferam ?
 Siue animum ingentem, seu qua muniueris altum
 Doctrina ingenium commemorare uelim .
 Maxima præteream, præclaraq; facta tuorum ;
 Sint decori illa alijs ; te tua nobilitant .
 Siue tuos in pace regis , seu Bella superbis
 Hostibus aspra moues , quantus ad arma uenis ?
 Quantus ob Italiæ decus , ac illustre tuorum
 Nomen in insubro puluere nuper eras
 Cum bissena tibi Gallorum corpora palmam
 Concessere , in equis robore uicta tuo .

At decus æternum tibi erit , quod deniq; Asylum
 Sustuleris , nequeunt tam benefacta mori
 Maeste igitur præstans iuuenis tam fortibus ausis ,
 Theasæas referens , Herculasq; manus .
 Viue diu , taliq; animo maiora capeffe
 In scelera , inq; nefas ultor , & hostis Atrox .

Humanæ uis appetentiæ ad Fran.
 Marium Molciam .

VNde odor hic passim Libyca diffunditur ora ?
 Melitoq; notus nectaris imbre fluit ?
 Vnde herbis accessit honos , citrijsq; uolemis ?
 Vnde omni rarum gramine lassæ olet ?
 Et modo quæ rabido candebat terra calore ;
 Et modo quæ flammis torrida harena fuit .
 Nunc tepet , & mites Zephyri depascitur auras ;
 Nunc uiret , & uernum floret ubiq; solum .
 His Libyn alloquitur Pallas mirata uirorem
 Insolitum . contra sic Libys ora mouet .
 Vera Iouis proles , cui nostræ cura paludis ,
 Cuiq; decus nostri littoris ara calet .
 Nescio quæ externo de littore classis ad oram
 Appulit hanc . nulli cognita uela gerit .
 Hinc lecti Proceres nuper Carthaginiæ altæ
 Mœnia succedunt , & noua tecta petunt .
 Hinc puer emicuit , quo nil diuinius unquam
 Aut uidi , aut quemquam posse uidere putem .

L I B.

Vt taceam formæ rarissima dona , ut ocellos
Vt gestus , ut uim, uerbaq; dissimulem .
Vix terram attigerat cum puluis harenaq; passim
Floruit , & læto Gramine pinxit humum .
Quæ uarias uulgo species , uariosq; nouatus
Edere uisa , nouo spargere odore solum .
Qualia Panchæis ad nos portantur ab oris
De Cyprio qualis littore puluis olet .
Tunc posita feritate greges genus omne ferarum
Esse simul , facta pascere pace simul
Vidisses , passim uiolas , Chaltamq; , Crocumq; ,
Puniceas passim munera odora rosas .
Huic comes , id nauæ repetebant nomen, Achates
Nouimus hæc , forsân cætera nota tibi .
Tum Pallas , miserâs, miserâs quæ lumina Nymphæ
Tunc habuere , magis tu miseranda Liby .
Quam fors præteriens tetigit pes , aut manus, aut pars
Velleris ulla , peris heu miseranda Liby .
Non mortalis erat facies , sed grande , potensq;
Numen , & humani pernicies generis .
Heu miseram , blandis cui primum adrisit ocellis ;
Heu miseram tactu quam beat ipse leui .
Sic fallit, sic cuncta domat , sic omnia uertit
Callidus , indomitus , lubricus , instabilis .
Nulla fides, spes nulla illi. fraus omnis , & omnis
Huic dolus ; illecebris , insidijsq; uiget .
Hunc fugite , o Nymphæ Barceides , hunc fugite inquam
Vnius tutæ Pallados auxilio .

Hic Amor o miseræ falsa sub imagine, quamuis
 Mentitum Ascanij nomen, & ora ferat,
 Cui mala mens dulci sermone obtexitur, æque
 Ac loquitur nunquam sentit iniquus Amor.
 Mel dabit ingressu primo; dein uulnere acerbo
 Te petet, ut cæca cuspide pungat Apes.
 Quod sine me si quis puerum spectauerit illum
 Sentiet affixas uiscera ad ipsa faces.
 Vna uti fax unam facile urbem exusserit, huius
 Vrere mille urbes una fauilla potest.
 Hos dederat Virgo monitus Tritonia; at ille
 Ut pereunt, ut amant, ut periisse iuuat,
 Nimirum in nostra latitat quid mole proteruum
 Molcia, quod nulla quis ratione regat.
 Molcia qui totiens Phœbi auxiliaribus armis
 Tentasti indignum dissoluisse iugum,
 Quoq; magis contra uim colluctatus Amoris,
 Hoc magis, atq; magis subditus opprimeris.
 In reliquis precij quantiuis clarus, & acer
 Vinceris hoc, quod homo non potes esse Adamas.
 In faciem quamuis minitantia numina clament;
 Quæ iubeant uetitis abstinuisse cibus.
 Virq; sibi constans firma stet mente paratus.
 Eua obstat nostris indita uisceribus.
 Quid faciant homines? cœli rapiuntur ab ortu
 Occasum usq; Dei Principis Imperio.
 Pars bona sed contra cessat, pro uiribus unus
 =quisq; suis, tanti est, quod cupis, esse ratum.

L I B.

Ad Alex. Morandum ut Absentis
Amici rationem
habeat.

Sic te hilarem ignitis Scyope tua reddat ocellis ;
Sic te etiam mecum Montia dulcis amet ,
Care morande meos, quid agant, spectabis Amores ;
Si quid amicitiae foedera sancta ualent.
Res est magna suos fateor concredere Amores ;
Quod cupiunt omnes pulchra parare sibi.
Sed probitas tibi maior adest . Tu semper honesti
Cultor , Summa fides est tibi , summus amor .
Nec miseri terrent Candaulis fata ; sodalis
Cui rapit Vxorem , quem necat ense , Gyges .
Quin te ut Pompeum potius mirabor ; amatam
Qui socio Floram donet habere libens .
Si sit opus ; quamuis neq; opus, neq; causa . futura est ;
Cur tu unquam in uostro fonte natare uelis .
Tali igitur perges animo mea iura tueri ;
Me Dominae acceptum reddere Soliuolae .
Qua poteris ; nam larga uiget tibi copia fandi ,
Pondus inest dictis , gratia in ore sedet .
Videris hanc alio uolucrum diuertere mentem ;
Opposito claudas obijce cautus iter ,
Alterius formam noris placuisse uenustam ;
Tu contra mores fac placuisse meos .
Hipponax deformis erat , sed mente ualebat .
Euryalus Phœax pulcher, at insipiens.

Mæonidæ oraclum est . Nulli omnia . scilicet esse
 Egregium forma , & quæ deceant sapere .
 Alterius miratur opes , auriq; nitorem ;
 Dic plectra Aoniæ splendidiora Lyræ .
 Pauper erat Cynicus , Diues Rex , hic tamen optat ,
 Ni sit Alexander Diogenes fieri .
 Approbat indomito spectandas corpore uires ;
 Aetherei uires præferat ingenij .
 Non etenim Aecides Troiam , sed cæpit Vlysses ;
 Ille pedes uelox , lingua erat iste potens .
 Quis nam hominum fieri sapiens non malit Vlysses ,
 Quam Cyclops forti robore , mentis inops ,
 Me procul esse animo procul ut sum corpore dicet ;
 Tu , desiderium copia rara facit .
 Scilicet Aurigæ impulsu maiore feruntur
 Occasum usq; , magis quæ procul astra micant .
 Luna autem , ut metæ proprior . contanter ab Indis
 Ad Venetos lento cernitur ire gradu .
 Sic torpent uicina , oculosq; oggesta sub ipsos ;
 Summoueas si uis esse quod ullus amet .
 Vela eadem sublata alta ad Carchesia pontum
 Vento eodem cursu feruidiore secant .
 Quam quæ de medio pariter turgentia malo
 Commouere loco de propiore ratem .
 In uetita ardentis præsentia temnimus omnes ;
 Est quæ Amor amoti sæua cupido boni .
 Vidi ego uicinas magno certamine moles
 Tentatas , nunquam cedere posse loco .

L I B.

*Vt procul abistas , uno facile ungue mouebis ,
 Quod toto incassum pectore nissus eras .
 Scilicet arstanti est , & amici lingua fidelis ,
 Quiq; mihi Vectis sit uice , uerus Amor .
 Quod grauius doleat , Peregrinum dixerit esse ;
 Dic cordi nullam ciuibus esse suis .
 Nosti illa Andromedem Perseus portauit ab Indis .
 Abuecta externis Hippodamia rotis .
 Iuppiter Europam Tyrijs furatus ab oris ;
 Et dabat insignes Græcia mille nurus .
 Cumq; Palestini, Solymi , ac Aegyptus haberent
 Sexcentas , quarum uos decuisset Amor
 Sancte senex uatesq; Deo gratissime, Gnato
 Vxorem Eufrate quæris ab usq; tuo .
 Omnia peruoluas ueterum monumenta Virorum ;
 Maximus ille fuit qui Peregrinus Amor
 Nunc hijs , nunc alijs doctus referire, parabis
 Me Dominae , Dominam conciliare mihi .*

*Ad Benedictum Acolthin pro dono
 Mazæ Dulciariæ .*

QUæ tam mollis erat , cænis genialibus apta
 Mirabar Martis nomen habere dapem .
 Marti epulæ nunquam hæ notæ , Martis ue manipulis ;
 Tempore quo uirtus prisca in honore fuit .
 Pura Ceres, uel cepa rubens , uel poma, nuces ue,
 Prandia honesta dabant ; flumina potus erant .

Sic ueteres uixere, & siquid Lautius essent,
 Durati addebant terga salita suis.
 Sic & ad extremos Arabas, Parthosq; repostos;
 Sic & ad Aethiopas, sic ad utrumq; polum.
 Victrices fixere Aquilas, & signa Quirites;
 Romanum unde omni nomen in orbe sonat.
 Durus enim uictus, patientia summa laborum;
 Non epulae, atq; torus talia facta; parant.
 Nunc, qui uel Loton superat dulcedine, panis
 Suauior ambrosia, nomina Martis habet.
 Et merito, neq; enim hoc frustra generosus Acolthis
 Pectora felici nostra leuarit ope.
 Numine nescio quo, uel per se, cautus in ipsis
 Pectoribus Martem uim posuisse suam.
 Nam neq; sunt toto superis in corpore uires.
 Sed data, qua ualeant, pars sua cuiq; Deum.
 Lumine Sol praestat, pedibus Cyllenius, inde
 Ille oculo, hic pedibus uim dat, opemq; Deus.
 Alcides uastis humeris, ualidisq; lacertis;
 Idem humeros, idem brachia nostra fouet
 Pectore Mars insignis, & uno in pectore felix
 Pectoribus quae det robora semper habet.
 Infirnum mihi pectus erat, glacieq; niuali
 Frigidius poterat nullum adamare cibum.
 Adfuit a nostro Benedicto Missus, ut aiunt
 Martius, & subitam contulit unus opem.
 Frigida uis hoc pulsa procul, suauiq; calore.
 Lenita est stomachi Nausea lenta mei.

L I B.

Iamq̄; cibum appetere excita inceptamus orexi;
 Iamq̄; omnis languor cedit, atrox dolor;
 Iam ualeo, iam pectus erit de munere amici
 Incolume, hoc ausit nulla abolere dies.
 Vsq̄; adeo iuuat in rebus spes firma, uoluntas
 Feruida, & ex animo quæ tibi fausta putes,
 Tuq̄; adeo casu iuuenis rarissime nostro
 Commotus memori in pectore semper eris.
 Semper & illa meo probitas tua in ore sonabit;
 Atq̄; animi candor, simplicitasq̄; probi,
 Et tua Pierij celebrabunt Dona Poetæ;
 Pierij Panis Martius una salus.

Amicæ pudorem
 Laudat.

Quod mihi difficilis fueris mea uita petenti
 Oscula, ne quidquam displicuisse putes.
 Namq̄; pudor, qui causa mei uiget unica amoris
 Gravior hac ipsa rusticitate fuit.
 Præterea mihi opem fers, ut si frigida demas
 Pocula, dum fauces urit hanella febris.
 Sed licet usq̄; neges, dum quo magis ista negabis
 Dumq̄; eris asperior, norim ego amare magis
 Nimirum ipse pudor uerum commendat amorem,
 Quoq̄; modestior est, urit
 amabilior.

Ad Mar. Ant. Michaelem Patr. Ven.
Pharmaceutria.

Quo Laurus, quó ue Ara mihi, Far, Lana parentur
 Marce rogas, ut amans, sollicitusq; mei.
 Nil celem, res digna tuis est auribus, ut qui
 Censor amicorum sedulus esse soles.
 Sacra Deæ facimus, quæ sancto aspirat amori;
 Quæ casta poscit carmina casta die.
 At Deus, ecce Deus me corripit; igneus ardor
 Incitat, atq; alia est mensq; animusq; mihi.
 Adsit in his age dum triuijs mea Daphnia mecum;
 Nanq; decet castam Daphnia casta Deam
 Quos malus ardor habet, uoto' procul este procaci,
 Conueniunt castæ corpora casta Deæ.
 Hic ternis primum cubitis Altaria pono;
 Desedit digitis non procul Ara tribus.
 Huc niuæ-, piceæq; simul de more bidentes;
 Hic mala consperso deueneranda sale.
 Has niueas mactamus oues Altaribus ipsis;
 Has piceas Aris sacrificamus opes
 Sacra Deæ ferimus Triuiæ; procul este profani;
 Congruerint castæ singula casta Deæ.
 Luna, Diana, & idem Proserpina numen, Olympum
 Et siluas, eadem Tartara Cæca tenet.
 Atq; ideo triplici simulacrum fronte dicamus
 Hic, ubi prædulci fons scatet altus aqua.

L I B.

Fons mihi amate diu, ac animo suauissime nostro ;
 Fons mihi care diu , fons memorande diu .
Hic posuit nostro de sanguine signa cupido ;
 Hic primum est oculis Daphnia uisa meis .
Sapius hic longas ambo consedimus horas ;
 Cum uiolas pleno spargeret illa sinu .
Sacra Deæ ferimus Triuiae , procul este profani ;
 Castâ manus casto sacra in Amore ferat .
Aurea sidereis pila circumsculpta figuris .
 Cui lapis Eoolittore lectus inest ,
Vertitur in gyrum Taurini uerbere lori ;
 Excantemus, Io, carmina grata Deæ .
Sacra Deæ ferimus Triuie , procul este profani ;
 Pangimus hic magnæ carmina magna Deæ .
Magna Hecate , paret cui larga potentia rerum ;
 Accipe sincerâs Libera Diua preces .
Vertitur hic orbis ueluti stellatus in orbem ;
 Perpetuo uiuat tempore noster Amor .
Sidera nulla queant , humana potentia nulla
 Mutare affecti pectoris ingenium .
Vtq; hec lora pilam , Dominæ sic corda flagellet
 Noster Amor ; mea sic corda flagellet Amor ,
Nulla quies illi , nisi cum me uiderit , astit ;
 Quamq; ego ni uideam, sit mihi nulla quies .
Nullius igne queat posthac succendier illa ;
 Ipsèq; succendi nullius igne queam .
Namq; hanc non alijs æquum est ardere fauillis ;
 Quam mea legitimo pectora Amore Calent .

*Pieriam phrygius ueluti Milesius arsit
 Castæ sacra Deæ dum tibi casta facit .
 Illa suæ optatam patriæ tulit una salutem ;
 Mollit Amatoris dum fera corda sui .
 Munera dum spernit , si templum operata , subinde
 Possit Diua potens ire redire tuum .
 Deinde sibi tales castæ optauere puellæ
 Esse procos , tali semper Amore coli .
 Sacra Deæ ferimus Triuiæ . Procul este profani ;
 O pereat per te qui scelerata cupit .
 Lætius ecce micant flammæ ; Dij uota secundant ;
 Stellaq; lunari ducit ab orbe facem .
 Allatrare canis , Pastor nutare uidetur ;
 Hinnitu Sonipes certa probare leui .
 Vina igitur fundam niueo canentia lacte ;
 Atq; sacras addam rite operatus Aquas .
 Iam Verbena Cinis , Laurus cinis ; atq; medulla
 Aruis ista Canis , quæq; adoleuit anus .
 Et mea nescio quis præcordia suscitât ardor ;
 Ardentesq; rubet Daphnia pulchra genas .
 En me Diua reum Perseis Damnat , amamus ;
 Plaudere tempus , Io Daphnia , rursus Io .*

*Ad Io . Ant. Pollionem , Geloum Heroa , De Amoris
 fui uersa Machina .*

Ergo ego per larymas miseram tot sæcula uitam ,
 Vitam infelicem duro in Amore traham ?

L I B.

*Nec mea firma fides tantillum leniet unquam
 illum animi horrorem , duriciemq; feri .
 Nec tamen absisto , neq; me subducere leto
 Cura subit , nec mens ad meliora redit .
 Cura quidem auspicijs quondam dulcissima letis ;
 Nunc in Amariciem uersa , & in acre odium .
 Nam nostro series , atq; ordo inductus Amori
 Longe aliorum alia condicione fuit .
 Aspera namq; solent ingressu plurima primo ,
 Et fieri ingenuis non toleranda Viris .
 Siue oculos cauet illa tuos ; seu uerba tremescit ;
 Quis saluere animam iusseris ipse tuam .
 Seu uetat ante domum gressus iterare frequentem ;
 Blanditias peius seu cane , & angue fugit .
 Munera seu grauibus uerbis abiecta repellit ;
 Supplice seu lacerat uerba notata manu .
 His tamen , atq; alijs mox artibus expugnata
 Mitibus , o , tandem uertere dura solet .
 At mihi de placidis cecidere immitia ceptis .
 Arbitrio uersat fors ita cuncta suo .
 Ut uidi , ut me eadem uidit , exarsimus uno
 Igne , dedit plagas una sagitta duas .
 Actutum emisere oculi in precordia uirus
 Alterius fusum sanguine ab alterius .
 Nec mora longa , manus sanxerunt fœdera iunctæ ,
 Firmaruntq; datam suauia blanda fidem .
 Suauia clausa labris primum , mox obuia linguis ;
 Suauia quæ abstulerunt mentem , animumq; mihi .*

Quid memorem illius felicia cuncta diei
 Quæ subito extulerant cor super astra meum.
 Pollio curarum requies nunc sola mearum
 Qui sapis , & tanto in uulnere quæris opem .
 Dum renouas patrio pastorum carminacantu,
 Et simili ostendis te iacuisse malo .
 Sed nec opem iactura recens , nec uulnus Apertum
 Admitit ; superat uis quia sæua, querar.
 Quo nunc hæc abiere ? Noto quo impulsa per undas
 Hesperias , Helyces per freta cæca ruunt ?
 Omnia nunc mutata , lepos iam nullus in ore ;
 Mella abeunt , captat bilis amara locum .
 Sic tenera Asparagus molli modo caule placebat ;
 Factaq; mox spinis aspera tota riget ,
 Nec modo suauiolis , iam uerbis Abstinet ipsis ;
 Nec modo complexum , lumina nostra fugit .
 Nec tamen illa meo mutata est crimine, ni fors
 Esse putat tanta , crimen, amare fide.
 Verum euecta meo totiens super æthera cantu,
 Iudicio intumuit facta superba meo .
 Fama est quadrupedem generoso e semine fortem
 Olim ad Alexandri succubuisse manum :
 Qui simul ac ostro rutilaret stratus , & auro ,
 Ditibus & Phaleris ambitiosus erat .
 Non , nisi purpureo insignem Diademate Regem
 Sessorem dorso pertulit usq; ferox .
 Depositis idem phaleris , ostroq; remoto ,
 Imbelli quauis blandior ibat oue .

L I B.

Vt phaleris igitur Sonipes erat ille superbus ;
Hæc ita de Musis ambitiosa meis .

Improba mortales ut dedignetur Amantes ;
Et sibi amatores speret adesse Deos .

Et mihi nunc merito miseros depascitur artus ,
Tabida quæ sparsa est ima per ossa lues .

Nec mihi lux iucunda micat , nec amabilis ulla
Nox silet . anxia nox , irrequieta dies .

Vt qui naufragio de naui excussus in undas
Hellepontiaco , Sicanio'ue freto .

It pessum in caput , & fundo mox exilit imo ;
Sæpius & cœlo redditur , ac rapitur ;

Vorticibus donec rapidis miserabilis haustus
In præceps demum non rediturus eat .

Sic decies uariare uices ego iussus inhæsi
Deniq; sub medijs irrediuuius aquis

At tu disce modum studijs imponere tandem ;
Et colere humanum corpus honore Deum .

Ad Amicam Fugacem.

Crudelem an potius clementem dixero, Amantem
Quod fugis, & uitam dasq; adimisq; simul .

Crudelem, quia tantillum me uiuere nosti
Quantum animæ uestris sugimus ex oculis .

Clementem, quia cum uideo te uulnere acerbo
Me cadele aspexi, ne peream ergo fugis .

Ergo quid, optarim mihi si fors utraq; mors est.
Lentâ ne an subita morte perire uelim .

Vnoquoq; Die satius semel ire sub orcum .
 Quam unaquaq; hora funera mille pati ,

Ad Mariangelum Accursium Aquilanum
 De luxuria Barbarorum .

Ille ego qui fueram uitæ admirator honestæ ;
 Gloria qui tetricæ prima pudicitie
 Postquam pellexit me Deliciosa Geneva,
 Et lacus , & colles , atq; ager , Vrbsq; procax ,
 Penelopes inter sponfos discinctus amator
 Nequitiam , & molles cæpi adamare iocos .
 Ah nequis Vigili , aut Petrosanctæ hæc deserat hostis ;
 Ah ne tu audieris hæc Sadolete pater .
 Ah ne hoc crediderint aliquo iurante , Gybertus
 Sanga , Madalenus , Cassalius'ue precor .
 Ad Dominum Regemq; meum si forsân Iulum
 Publicus hic sparsa uoce susurrus eat ,
 Nec patruî similem me Urbani intelligat esse ;
 De me actum est , ah iam funditus interij .
 Siue alij audierint ; quibus est censura pudoris ;
 Quam subito de me fabula turpis erit .
 Scis etenim intento multos Mariangele cornu
 Obseruare , patet qua tibi parte latus ,
 Ut feriant ; neq; enim feriendi causa petatur ;
 Oblatum telis est satis esse locum .
 Quo tu autem polles animi candore , labore
 Frustra , alium quisquis se reperire putat .

L I B.

At iam alius uideor subito mutatus ab illo ;
 Quem puerum æquales quem stupuere uirum ,
 Mirati senium in puero, in florentibus annis
 Nequitiam firma continuisse manu .
 Hoc adeo geniale solum mentemq; animumq; .
 Fascinat ; in Rhodano Salmacis unda latet .
 Ut nec Lotophagos, nec blandæ pocula Circes ,
 Sirenasq; æque perniciofa putes .
 Namq; pruinosas simul hac transcenderis alpes
 Inseruire epulis cogeris , atq; toris .
 Et nisi sexcentas hic consectere puellas ;
 Rusticus , & Rusco diceris horridior .
 Nos itaq; ut nimium duros , nimumq; seueros
 Proscindunt dictis , opprobrijsq; notant .
 Quod genium fraudare iuuet ; neq; noscere uitæ
 Præmia , delicias , Vina , Iocos , Venerem .
 Ille itaq; has inter magis & uenerabilis umbras ;
 Fœmineus quem grex maior adire solet .
 Quiq; Syracosias meliori abdomine mensas
 Vnguit , ubi a patinis altior extat Apex .
 Qui latas siccat pateras , qui plura uoraci
 Intulerit uentri ; largius unde uomat .
 Quiq; latus iactat ualidum magis , & magis aptum
 Terdenas una nocte iterare uices .
 Inq; hac , inq; alia fuerit petulantior , Hirci
 More olidi . hic uirtus est , magis esse procum .
 Vos tamen o prisco Clarissima Lumina sæclo ;
 Vos ego , uos merito semper honore colam .

Quos modus, atq; tenor, quos morum candor honestat;
 Quos beat Antiquo uita pudore proba;
 Fercula qui apponunt mensis sibi singula; simplex
 Quos cibus, & Lymphis uina liquata iuuant.
 Qui quotiens uni se se addixere maritæ,
 Mansuram dederunt fœdera firma fidem.
 Concordes ueluti quam longa ætate Columbæ
 Degunt ignaræ turpis adulterij.
 Siqua Asiæ Cypri'ue bonum lasciuia Brutum
 Illectaret, erat Porcia sola animo.
 Siquid in Hispana fuerat Carthagine pulchri,
 Debat meritis Scipio magne tuis.
 At tu, ne dum alium tentes uiolare pudorem,
 Tam licitis fraudas lumina honesta bonis.
 Non igitur, non me illecebra hæc seducat amantem;
 Vitaq; sit. uitæ concolor usq; meæ.
 Affectent uarios, quibus est mens lubrica Amores,
 Vnus amor nobis, una puella satis.

Calamus Scriptorius a Marie, Monæci Domina,
 Hieronymi Roborei Sponsa, Dono Ac-
 ceptus Celebratur.

Quæ Regio, quæ'ue ora maris tanto omine felix
 Hunc Calamum e falsis protulit æquoribus?
 Quem mihi ab Herculei celsa tulit arce Monæci
 Roborei Marie Virgo marita Viri.

L I B.

Quæ manus hunc celsa'ue Gnido, Aegyptiue lacunis
 Dicteo'ue alitum littore dissecuit?
 Nempe Venus certis gnatum armatura sagittis
 Hunc Fortunato vulsit ab Oceano.
 Scilicet hoc multos hominum, multosq; Deorum
 Fixit amor, multa hoc regna subegit amor.
 In te unam o Marie clypeum obiectante Minerua
 Irrita erant, ualidi tela superba Dei.
 Namq; in te quotiens contorserat illa cupido,
 Frangebas molli spicula dura manu
 Inq; alios usus Calamosq; , hamosq; trahebas,
 Arma Deæ Veneris Pallados esse iubens.
 Sed medicata manum furtim fallebat harundo;
 Et tua nescio quis Corda subibat Amor.
 Dumq; notas Miltó'ue linis, atró'ue liquore;
 Et liquor, & Miltus uirus amoris erant.
 Roborei siquidem facies generosa Mariti.
 Ut uisa, ut placita est, utq; petita simul.
 Iam bene habet; tuus est, tota quem mente uolebas.
 Nil habet ulterius, quod petat alma Venus.
 At mihi nunc cessit Calamus iam deinde futurus
 In scriptis Genius, uitaq; , amorq; meis.
 Numen habet, uiresq; aliquas, nec fallor, amoris.
 Diuinum afflatus sentio, numen habet.
 Ut taceam quanto nitidus fulgure coruscat;
 Partim auro, partim sanguine tinctus ut est.
 Leuis ut, & rectus, teres, osseus intus & extra;
 Utq; etiam abrafo cortice durus erit.

Vt quamuis alte scissus acceperit ictum,
 Ingeminet pietas nulla litura notas.
 Forte mihi e manibus non sponte excussus, Aceruam
 In Mensam incolumi cuspide fixus erat.
 Plus libuit tentare, itidemq; infractus inhæsit
 Roboreis ualuis, fraxineisq; abacis,
 Sed nihil hoc; tanto digitos ardore, manusq;
 Incitat, ut uires suscitaret ipse labor.
 Nocte, dieq; amplis Chartis quo plura repono;
 Nunquam defessus ponere plura uelim.
 Hoc ego crediderim Phœbum, doctamq; Minerua
 In fati uos carminibusq; Deum.
 Scilicet ipsa tibi ingenuas cum traderet artis;
 Agnouit nodi Vim Dea magna sacri.
 Ergo illum ipsa suis digitis hinc inde cecidit,
 Mordaciq; aciem pumice perpoliit.
 Hoc tu me tali donasti munere Virgo
 Incluta, Roborei spesq;, decusq; laris.
 Pro quo, si grates nequeam tibi soluere, saltem.
 Si mea quid poterunt carmina, semper agam.
 Salue igitur, duresq; diu cœlestis harundo
 Culta mihi, & doctis deueneranda uiris.
 Tu castum inspices ignem, tu laudis amorem
 Tu genium scriptis, tu decus
 adde meis.

L I B.

Ad Augustinum Beatianum de Lasci-
uia Zephyreæ.

D Ecessisse animo si nostro possit Ianthis ;
Mens mea si possit non memor esse sui.
Dum Taurinenses peragro cum principe campos
Aspiciens oculis omnia grata meis .
Siue Padus longo superatus ponte iubetur
Hic parere innumeros , quos alat unda greges.
Seu Moncalerij Ammineis iuga læta racemis ,
Atq; oleis toto tramite culta uirent .
Seu Chæreæ geniale solum , lætæq; choreæ
Sumptaq; de castis oscula Virginibus ,
Seu uicina placent Arua , & palatia gentis
Roboreæ, Vici splendida tecta Noui .
Seu procul accedam ad Cuneos , arcemq; superbam
Accipitrum , ad fanum siue Salutis eam .
Pinifer unde alto Vesulus se uertice montes
Fert super Aethereos , Eridanumq; uomit .
Eridanum magno erumpentem gurgite, eundem
Nescio quo elapsum sub loca cæca metu.
Mox iterum audentem cœlo se credere ; postquam
Rura Cabureæ Rupis amoena uidet .
Seu media placuere niues æstate per Alpes
Calcate, circum quæ iuga cuncta premunt .
Siue alij Colles , positæq; in collibus arces ,
Siue in planicie castra opulenta iuuent .

Formosas inter, quas hæc habet ora puellas,
 Omnibus hæc inquam fertilis ora bonis,
 Me Zephyrea Noui Vici decus attrahat una;
 Vna mihi placeat sola sit illa mihi.
 Qua nihil hisce oculis Lepide Augustine repertum est;
 Quod magis illectet simplicitate sua.
 Seu Lacedæmonios, qui mos hic plurimus, orbes
 Lubricet, ad numeros docta mouere pedes.
 Siue hilari, & lepido arridens lasciua cachinno
 Misceat exprompta pocula iussa manu.
 Siue arguta canat, seu mollia porrigat ora:
 Dulciaq; impresso Basia dente notet.
 Seu gremio suscepta meo det brachia collo.
 Phœdre tua uenia, pace Camille tua.
 Quandoquidem hæc eadem patrio de more pependit
 De Pucci collo prodiga nequitia.
 Qui Taurinenses nunc inuitatus in ædes
 Roborei carus Præsulis hospes erat.
 Puccij, quem magnis Princeps de rebus ad omnes
 Legatum Reges misit ab Vrbe Leo
 Castum hominem, quem fama negat muliebris amictus
 Interiorem unquam contuitum tunicam.
 Hic tamen a nostra Zephyrea suauia sumpsit,
 Taurino tota conspiciente iocos:
 Et mox centum alias media complexus in aula
 Tercentum accepit Basia, totq; dedit
 Laudaruntq; omnes urbana in fronte benignum
 Hospitem. Ego infelix qua fugere arte queam?

L I B.

Vsq; adeo blandis me moribus alligat illa,
 Illa adeo facies imperiosa mihi.
 Blanda quidem, ut maneam; sed si discedere tentem,
 Indignata meas raserit ungue genas.
 Ah quotiens laceros inueni in pectine crines;
 Quos ea uel populo sæua uidente scidit.
 Sæpe meos etiam huic libuit mordere Lacertos,
 Collaq; & audaci dente notare cutem.
 Sæpe oculos digitis elidi uisus adactis.
 Sæpe mihi excussus nare dolente cruor.
 Mox lasciuia omnes rixas in ludicra mutat
 Mobilis, & lacrymans in mea colla ruit.
 Da mi Basia, da mi amplexus, da mihi guttur
 Sponte ait, o anima, spes mea, uita mea.
 Atq; ubi liuentes nigricant per brachia næui,
 Defricat inflictas Blandula lingua notas.
 Si cruor, appressis exsugit uulnera buccis,
 Collacrimansq; meo mæsta dolore perit.
 Tunc liceat solidas tractare impune papillas,
 Quæq; latent scisso membra aperire sinu.
 Atq; illam uirides reuolutam sternere in herbas
 Atq; comis totas implicuisse manus.
 Sed tamen impuri hæc faciant, aut miles ineptus;
 Phœbus enim Vates iussit habere modum.
 Perq; lyram, argutosq; modos conquirere amicas,
 Concordesq; animas, unanimumq; fidem.
 Suauiolisq;, & blanditijs producere amores;
 Nec uiolare acri dulcia mella lue.

*Sic Latium bene amat, neq; uitam foedat amando;
Me latijs alitum moribus esse iuuet.*

Ad Claudium Ptolemæum Senen. Ianthin abalienatam a se esse dum peregre est queritur.

Illa diu nobis illa optatissima tandem
Oblata est oculis Cara puella meis;
Quam per inaccessas totiens clamauimus alpes
Allobrogum, & Valles nix Moriana tuas.
Quamq; nec ulla tacet Taurina per arua; uadosum
Quæ circumfurgit Populus alta Padum.
Quam Vesuli pineta canunt inscripta reciso
Cortice, & Herculeæ saxa odiosa uiæ.
Testis erit Rhodanus, testismihi Iura niualis;
Quam latio totiens affonuere sono.
Quas ueniente die, quas decedente querelas
Audierint, gemitu feruida uerba graui,
Hesperie Ianthis ubi est? ubi nostra est Phosphore Ianthis?
Spes mea, melq; meum, lux mea Ianthis ubi est?
Reddite me o superi Romano reddite cælo;
Quandoquidem Romæ uita, salusq; mea est.
Vilibus, o, pascar pomis, & Tybridis unda.
Lote uale, ualeant Ambrosia, atq; Fauus.
Hic ubi ducta uno spirant tria numina saxo
Anna Auiæ, & Mater Virgo, puerq; Deus,
Aegidius magni arcani tria liba Sacerdos
Sponte reus nostro nomine sancta dabit.

L I B.

Dumq; ego procumbam ante aras damnatus, habebit
 Dijs exauditas picta tabella preces.
 Sim Romæ, incolumen aspiciam, saluamq; puellam,
 Sim Romæ, Romæ spes mea, corq; meum est.
 Quid tamen has passim iuuat effudisse querelas;
 Quæ faciles traherent in mea uota Deos;
 Et genibus Diuum faculas, & cerea dona
 Quid iuuat altari corde tulisse pio?
 Siue Cameriacum, ad Sudaria sancta, petebam;
 Siue per aeras Claudia Templâ uias
 Vsq; adeo'ne genus pennis mortale sinistris
 Quæ fugienda petit, quæq; petenda fugit.
 Præstaret multo ignotis latuisse sub antris,
 Aut Vesuli, aut Belgis, Helueticisq; iugis.
 Quam rediisse, & ubi fuerat spes illa salutis,
 Aspicerem exitio cuncta parata meo,
 En redij: incolumem aspexi saluamq; puellam;
 Sed non illa mihi salua, nec incolumis.
 Verum alyis. namq; illa mei facta immemor, illos
 Posthabuit mores, qui placuere prius,
 Omnibus inscripsit patulas uenientibus ædes;
 Si modo quis grauidas afferat ære manus,
 Ast ego scilicet hoc potuisssem fingere crimen,
 Temneret ut famæ præmia castus Amor.
 Et nunc de Libris orietur fabula nostris;
 Improba tu, & mendax heu modo dicar ego.
 Quid Leo, quid Proceres dicent, quid docta iuuentus
 Iudicio quorum cepimus esse aliquid,

Admittiq;

Admittiq; ultro multarum ad pondera rerum ;
 In leuibus si me ludier audierint .

Ecce meo ridet traducto nomine Vulgus ;

Atq; ait hic ille est , qui bene fidus amat .

Qui superasse alios modo se iactabat amantes ;

Qui se unum aiebat noscere quid sit Amor .

Deniq; sim scortum deprensus deuium amare ;

Et factus tota ludus in Vrbe Remi .

Hanc ignominiam, hæc dispendia temporis ultra

Me miserum usq; adeo lentus , inersq; feram ?

Cur non insanum feruens domat ira dolorem ;

Vt ualeam liber frontem aperire semel .

Sic mea simplicitas astu decepta, doloq; est ?

Sic meus unus amor , sic mea firma fides ?

Verum heu heu misero , ut lachrymæ uoluntur inanes

Mi Ptolemæe , mei conscie Amice mali .

Quo mihi non alius quisquam sapientior asit ;

Siqui ope , cosilio siqui eguere tuo .

Nam siqua auxilium potis est prudentia firmum

Afferre , integritas , hoc tua præstiterit .

Vulnera sed mea sunt multo maiora , fatemur ,

Quam medica ulla queat me releuare manus .

Nam queror in totam repetito hæc murmure noctem ,

Mane fleo , pacem posco iugumq; fero .

Sic maculas fluctus Neptunius eluit omnes ;

In bene sed lotos mox re

fluunt macule .

L I B.

Francisci Roborei Præfulis Taurin . Desiderio
Ad Petr. Andream Gamma=
rum Bononien .

Cammare quis neget esse mihi nunc saxea corda?
Scilicet , & calyhe durius ingenium .
Qui nequam precibus ite deposcente moueri ,
Aequa uelim ut studijs reddere uerba tuis .
Nulli autem solitus non respondere carenti
Versibus , & totos continuare dies ,
Nunc uti percussa mihi quis ceruice uigorem
Extuderit , mentem dispuleritq; uagam
Attonitus nihil Agnosco , citharasq; , modosq;
Musarum credas insolitum esse mihi ,
Quod nisi me ad numeros tua carmina culta laceſſant ;
Qualia de nostro nomine sæpe canis ,
Certe Amor , atq; animi candor , tuaq; inclyta uirtus
Incitet , & calamos aptet , & ora regat .
Quid nam , iniquis , lacrymæ , nisi quod mœroris alumnæ
Arbor enim ut pomum , mœror alit lacrymas .
Tollentur lacryme , mœrorem tolle ; tuum est ius ,
Seu gaudere iuuat , siue dolore uelis .
Quod si ille possent ullos releuare dolores
Quid magis assidue quam lacrymare , uelis
Vel si ulli auxilio miseris in casibus essent ,
Nullum aurum in precio sit tibi præ lacrymis
Verum heu heu duro mens expugnata dolore
Deficit , & uires subruit usq; meas ;

Cordaꝫ ab immani sunt anxietate peresa ;
 Nec mihi luce ulla est , nec mihi nocte quies .
 Vsq; adeo Phœbi , & Musarum poenitet , ex quo
 Roboreæ cecidit famaꝫ ; honosꝫ ; Domus
 Franciscus ; quem nulla dies , dum uita manebit ,
 De lacrymis demet , mœstitiaꝫ ; mea .
 Tanta oculos morte hac feriunt incommoda nostros ;
 Quo mea spes omnis fracta cadente cadit .
 Non hæc quotidie parcis bona habemus ab astris .
 Talem hominem raro secula auara dabunt .
 Nec mea tantum angit me causa , sed omnium iniqua
 Sors mouet , & populi publica mœstitia .
 Namꝫ ; unum huic studium fuerat mortalibus esse
 Præsidio ; humanum surrigere omne genus .
 Magna loquor , sed uera tamen , resꝫ ; ipsa fatetur ;
 Et locuples tota testis in Vrbe mihi ,
 Quos ego , qui illius fuit in me Amor , & fauor ingens
 Ornarim studijs , officijsꝫ ; meis .
 Huius erat rerum tantum appellare potentes ;
 Iudicij fuerat proposuisse mei .
 Præfectos mea cura dabat , mea cura Tribunos ;
 Ut quisꝫ ; ingenio , & moribus auctus erat .
 Nunc mea amicorumꝫ ; redit Fortuna retrorsum ;
 Quiꝫ ; aliquid fueram , iam nihilum esse ferar .
 Sic digiti modo quid minimum , modo millia reddunt ;
 Distat enim hæc numerum prodat , an illa manus .
 Hos Fortuna facis ludos . tu tollis in altum ,
 Moxꝫ ; premis , stabilem nescia habere pedem .

L I B.

*Siccine sola tibi est animos lactare uoluptas
 Mollibus insidijs , compositisq; dolis
 Te ne manu dulcem cupido ostentare placentam ?
 Saxum autem dextra delituisse tua ?
 Me miserum , quo nunc deiectus Principe tanto
 Me uoluam , aut qua me præcipitem e specula ?
 niucunda quibus uita est , cur Viuere quærant ?
 Sis nisi , quod fueris , cur etiam esse uelis ?
 Tu mihi Epictetum , ueteremq; Philemona ponis ;
 Atq; omnes una naue uehi repetis.
 An ferus usq; adeo fuerim , ne in funere Amici'
 Tam magni ex imo pectore dem gemitum
 Dem lacrymas , laceremq; genas , scindamq; capillos ,
 Atq; in me nil non lugubre semper eat ?
 Non ego sum dura genitus de caute , nec ullus
 Præcinxit ferri pectora nostra rigor .
 Sensus inest , cordiq; meos ; membrisq; uigentem
 Esse meis uitam sentio , læsa dolent.
 Dulcia , nec fallor possum discernere amaris ;
 Nec me hominem inficior , deq; homine esse satum .
 Non sapor , aut dulces Cantus , nec amoena uoluptas
 Vlla ferant , iustus si dolor obstet , opem .
 Ne tanto in desiderio tabescere cogar ,
 Ne mouear , ferro membra secante , Lapis.
 Sint qui Naturam dictis euincere tentent ;
 Res male si cedat , dicta , animusq; labant.
 Vita humana fuit semper cognata dolori ;
 Imposita est humero sarcina cuiq; sua.*

*Hæc tantum occurrunt tacito meditanda susurro ;
 Ignoratq; alios mœsta Thalia modos .
 Sed quoniam hæc meminisse , grauem est renouare dolorem ,
 Desinam in hac semper tristis amaricie .*

*Ianthin male Audire dolet , eamq;
 amice admonet erroris .*

Hæc ego crediderim, quæ de te Rumor Ianthi
 Dispergit? uulgo claustra patere tua?
 Quæ prius appensa fuerant testudine casta,
 Siccine sunt turpi peruia nequitiae?
 Scilicet, & uarijs discursibus ire per Urbem
 Te fama est, nec te uestis honesta tegit.
 Matronis proprium Romanis candida Vela
 Ferre imos summo a uertice ad usq; pedes.
 Et faciem in primis illa uelare figura,
 Qua Veteris picta est forma Pudicitiae.
 Cur autem longos tribuit natura capillos
 Virginibus; nisi quo pectus, & ora tegant.
 Tu non dignatuo geris ornamenta pudore;
 Deq; habitu prodis quæ tibi mente latent.
 Nec Vetula is comitata proba, uelut ante solebas;
 Sed Iuuenum stipant turba petulca latus.
 Nec iam Palladij uisuntur templare recessus;
 Sed fora, sed circus, prataq;, & arua placent.
 Pro Circo satis Aula probis; Horti ue propinqui
 Meta, FORES clausæ, uel penetrale adytum.

L I B.

At tibi siqua super casti scintilla Caloris
 Olim erat, hanc gelidis Læna profundit aquis .
 Ausit Læna igitur castum tentare pudorem ?
 Læna ullum ingenuo ius in Amore uolet ?
 Felle unquam Ambrosiam hanc uitiari, hoc nect̄ar aceto
 Crediderim ? o nullis rebus habenda fides .
 Pallada nunc Amathunteo pro littore turpem
 Crediderim foedis æs meruisse lucris .
 Atq; in secessu nemorum nunc sponte Nouercæ
 Crediderim Hippolytum furta petisse suæ .
 An potius mihi te quisquam male detulit hostis ;
 Qui male fert dulci nos in Amore pares .
 Quin ego met uidi , ac utinam me fallere possim ;
 Quæ referens mendax uel mihi Phœbus erat .
 O me infelicem, hunc potui sperare dolorem ;
 Spes mihi cum fueras prima Pudicitæ .
 Cum mihi iurabas nil quidquam tale timentis ;
 Per caput , atq; oculos hos proba semper ero .
 Et tamen hij subito mores abiere pudici ;
 Illaq; tamen celeri spes mea rapta noto est .
 Et merito, quid enim potui te relinquere Romæ ;
 Si sagulum in promptu , & læna uirilīs erant .
 Quis te mentirer iuuenem , gnatum uē, nepotem uē
 Aut aliquem a manibus , a cithara, a pedibus .
 Nil adeo insulsum est mortalibus , aut ita ineptum ;
 In quo unus ueniam non mereatur Amor .
 Desipere huic licet , huic licet insanire , neq; ullus
 Riserit , ipse Plato , siue Anacharsis amet .

Cur ego rumores , ubi læsa est uita , timerem?
 Vitam alijs , demas , ut tueare tuam .
 Omnia sed fuerant tentanda , obeundaq; , Ianthis
 His modo uel punctum ne resideret agris .
 Scilicet hic nihil esse probum Clearista canebat
 Cana Anus , & multos hic operata dies .
 Nempe hominum , memini , solita est , morumq; bonorum .
 Dicere , Roma fuit semper acerba lues
 Sed neq; Roma tibi nocuit , cœlum'ue , locus'ue
 Vllus , at ingenio facta scelestâ tuo es .
 Roma eadem magnis uirtutibus admiranda ,
 Roma hominum , & morum nobilium alma parens .
 Falso tuis culpes alienas meritis Vrbes ;
 Si proprio ipse libens de lare probra geris .
 Terra eadem lolium profert , frugesq; salubres ;
 Arbitrio prostant ignis , & unda tuo .
 Intererit si praua tibi , si recta uoluntas ;
 Quisq; sibi impulsor , quisq; Magister adest .
 Nec te paupertas , uti multas , impulit ; ipsa
 Te siquidem uetuit Mater egere tua ,
 Cum tibi in Vrbe domus , cum Rus sat grande sub Vrbe
 Legatum , & firmus pascere fundus erat .
 Accessere meo de munere multa , tacebo
 Quæ fuerint , ne me pœnituisse putes .
 Omnia quæ in tunicas temere effunduntur Eoas ,
 Vnguenta , & gemmas , luxuriæ omne genus
 Quin etiam aurato Reginarum instar amictu
 Vteris , & magnum , conspicuimq; putas

L I B.

Nec ronos hominum metuis crepitantiq; ora ,
 A tergo , inq; oculos , in faciemq; tuam .
 Nec tua te malefacta mouent , nec murmura famæ .
 Nec qui dilacerat pectora nostra dolor .
 Sed quid agam ? repetam ne alpes ? & saxa rigentum
 Allobrogum infausto bis seperata pede .
 At qui , quod nostri restabat muneris , actum est ;
 Iam Philiberta sui Principis in gremio est .
 Verum ego , dum Domino illa meo connubia curo ,
 A Domina excludor protinus ipse mea .

Ad Io. Mathæum Gybertum .

Quo plectro benegrata Erato , qua uoce Gybertum
 Nunc celebrare paras , qua resonare chely ?
 Quis mea pagaseo perfuderit ora liquore ?
 Quam mihi supponet Phœbus Apollo facem ?
 Ut possim meritos ueræ Virtutis honores
 Pandere , nec fictæ tendere Laudis iter .
 Ille suis clarus meritis , & moribus ille
 Inclytus , ille suo nobilis ingenio .
 Vnde autem incipiam puer ornatissime , finis
 Qui nam erit , & quo nam meta secunda loco .
 Scilicet ista tuæ Virtutis gloria , nullo .
 Qui duce sponte tibi feceris ipse uiam .
 Vnde omnes ita te colerent , tuq; omnibus unus
 Effes grande decus , præsidiumq; bonis .
 Ante autem ut summo quisquam coleretur honore
 Summa fuit summis laus placuisse Viris .

Vidimus at' de te Reges certare potentes
 Ante alios cuius tu tuare decus.
 Nam tibi Pannonius credit sua commoda Princeps.
 Te rogat Henricus rebus adesse suis,
 Te Proceres Veneti numero optauere suorum .
 Te primum a summo Principe Roma colit.
 Ipse autem , Imperio totum qui amplectitur orbem ,
 Cæsar habet per te quæ benefacta probet
 Gallorum Rex armipotens Franciscus amorem
 Summum in te largo munere teste docet.
 Quid reliqui? Vix esse unum toto orbe putarim .
 Quem tu non libra faxis , & ære tuum.
 Quam te autem cuncti sponte admirantur , amantq̃
 Auxilio siqui non eguere tuo.
 Quod tibi cunctarum iuueni Prudentia rerum
 Rerum , quotquot ad hanc usq̃; fuere diem .
 Seu quod agendum instat sapienti examine pendis.
 Euentura autem quam prius ante uides .
 Siue regis populos , & ad aurea sæcla reducis
 Legibus, exemplo , moribus, arte, modo
 Seu tete exploras , & te componis ad unguem
 Ut nihil, ex ulla parte , quod obsit, agas
 Omnibus , & uigeas numeris perfectus , & omni
 Pectora præniteas candidiora niue .
 Seu gaudes proprio tot opes sudore paratas
 Non ullum in luxum , delicias ue frui.
 Sed genium assuetus fraudare , tibi inuidus unū
 Pauperibus largas porrigis usq̃; manus.

L I B.

Quid memorem longasq; uias, durosq; labores ;
 Erumnasq; grauis, insidiasq; truces.

Dum cladem Italiae anteuides, & iniqua potentum
 Consilia euertis mente, animoq; Vigil.

Pro Domino, & Romæ pro libertate, paratus
 Vitam ipsam inmiti supposuisse neci.

Fortunæ demum quot tela inimica furentis
 Constanti, & forti pectore pertuleris.

Ut quotiens blando tibi læta adriserit ore
 Virtute, atq; modo cuncta minora Putas.

Qualianam fando ut memorem permulta, uidebor
 Plurima de titulis præterijisse tuis.

Verum alij, sua quisq; canat, quæ splendida norunt.
 Qua me parte ornas semper ero ipse memor.

Nempe ego Taurino deiectus Principe in auras
 Emicui meritis, auxilijsq; tuis.

Tu facis ut Cathedræ Romanæ digner honore.
 Tu studijs affers otia, opemq; meis.

Me Domino Regiq; tuo officiosus Iulo
 Commendas, caros inter, & esse facis.

Qui uariæ quod me pellis decorauit honore ;
 Belluni sacris præposuitq; choris,

Et regere adiecit patriis in collibus ædem
 Castalionæam, munus, opusq; tuum est.

Quando igitur meritis alia ratione tot esse
 Par nequeo; & nostras munere uincis opes,

Non ero non animi parcus, neq; parcus amoris ;
 uiue ergo, & nostri munera amoris ama.

PIERII VALERIANI

BOLZANII AMORVM.

LIBER QVINTVS.

ILLVSTRIS. FRIDERICI
MANTVAE DVCIS NATO FILIO PRI-
MO GENITO EXVLTATIO.

A *Effulxit tandem alma dies, quam Man-*
tua uotis
Pluribus, & multa es poscere
uisa prece.

Editus in lucem Puer est, felicibus opto
Auspicijs, fausto Sidere, Forte bona;
Inclyta Consago tibi quem de Principe coniu
Protulit, a summo munera missa Polo.
Thura igitur plenis Panchæa urantur acerris;
Nulla supersit egens luminis Ara sui.
Huc florum omne genus, genus omne halantium odorum
Quoquid Idumei, quidquid habent Arabes,
Limina curuatis onerentur tota corymbis;
Passim hedera ingressus ambitiosa tegat.
Pergite, adest Genius; cui dextram Laurus in umbra
Delphica; sed leuam copia diues habet.

L I B.

Tum Cytherea comes, lætiq; sequuntur Amores,
 Et frontem, atq; sinus Gratia onusta rosis.
 Iamq; Lyrae, moduliq; assint, & amœna sepellex
 Musarum, intonsi plectra canora Dei.
 Explicet Euterpe quot habet discrimina uocum,
 Seu fide, seu calamo, seu uarium ore sonet.
 Conueniant Nymphæ tota Benacides ora,
 Hinc pueri impubes, hinc chorus esto senum.
 Ut totam axhilarent, concentu, & plausibus Urbem,
 Præq; ferant animi gaudia uera sui.
 Clare puer, Generose puer; cunabula cuius.
 Omnibus attulerunt lætitiã, atq; iocos,
 Nomine Auum referas, Atauos uirtutibus omnes,
 Et morum eximia nobilitate Patrem.
 Viue diu, de teq; diu solatia sumant
 Intima uterq; Parens, Mantua, & Ausonia.
 Sis populo lex uiua tuo, qui te auspice discat
 Viuere, & officij sit memor usq; sui.
 Quandoquidem morum, uitæq; exempla decoræ
 Expedit a magnis sumere Principibus.
 Quod Princeps claris celebrer uirtutibus orbem
 Fortunat, quantum pes premit, ambit aqua.
 Nec tibi de magnis deerunt exempla Magistris,
 Illustresq; hodie quos imitere Duces.
 Ut taceam laudes, præclaraq; facta tuorum;
 Qualia de antiquo Stemmata multa leges.
 Optimus ecce tibi Pater est, Prudentia cuius
 Te doceat quæ sint Principe digna sequi;

Qui, uel adhuc primis dum tu uagitibus auras
 Imples, de studijs cogitat alta tuis.
 Virtutem ut cum lacte bibas, pariterq; Latino
 Nectare alare puer, melleq; Cecropio.
 Et tibi iam uideo prima de classe disertos
 Affore, Doctrina, Moribus, Arte bonos.
 Inde alia, atq; alia accedent crescentibus annis;
 Qualianam luci proferet ipsa Dies
 Siue bonæ studium pacis crudelibus armis
 Prætuleris; pacis laude beatus eris.
 Hanc coluit genitor, testis Puluinar, & Ara;
 Aurea, quam pingui Copia messe premit.
 Sin res bella feret, nam bellum sæpe gerendum est,
 Tranquilla ut possis deniq; pace frui;
 En Patruus, qui te instituat Fernandus, alumnus
 Cæsaris, hoc laudis sub Duce carpito iter.
 Ille etenim tanto sub Principe fidus Achates,
 Quid poscat uirtus bellica scire potest;
 Nam quem non animis, & factis excitet ipsis
 Carolus inuictus, Carolus armipotens.
 Qui nostrum infra orbem ignotum sibi subdidit orbem,
 Atq; pedes nostris oppositos pedibus;
 Qui Mauros Totiens afflixit, & expulit ora,
 Barceasq; arces diruit indomitas.
 Mox etiam in turcastrepidum properabit ad Istrum,
 Lætâq; glandiferæ Pascua Pannoniæ.
 Nondum in conspectu astiterit cum protinus hostis
 Territus admissis retro feretur equis.

L I B.

Hiis inquam atq; alijs, toto quæ uictor in orbe
 Gessit, & insigni plurima laude geret.
 Gaudebit Patruus te multa docere, quod illa
 Viderit, & Socio cuncta labore iuuet.
 Parte alia maternus Auus, non segnior, in te
 Virtutem accendat, sollicitetq; tuam,
 Gullelmus, Dux magnanimus, clarissimus Heros
 Fortunam totiens cui superare datum est,
 Ille ille Ancisæ tandem expugnator iniquæ;
 Præpete quo penna nulla tetendit Auis.
 Ille ferorum hominum domitor, uindexq; bonorum;
 Quo melior nostro tempore nullus erat.
 Adde quod ingenium studijs decorarat honestis;
 Spem tantam sed mors inuida præripuit.
 E tali prognata Viro tua candida Mater,
 Inclyta constantis fama pudicitiae.
 Quæ te gestauit Soles emensa trecentos;
 Et Genito lactis munera prima dedit.
 Quæ merito collata prioribus Heroinis
 Incedat nullis integritate minor.
 Sed quid Atestini sapientia Principis, unde
 Nunc tuus Herculeum nomen habet Patruus,
 Vnde auia illa tibi doctis Isabella camœnis
 Dedita, & Aonijs adnumeranda choris.
 Clara nitore Viri, Natorum clara decore,
 Clara suo, & tali nobilitata Patre.
 Qui iuuenis motus tantos, tantosq; tumultus
 Pertulerit, saluis rebus, & Imperio.

At postquam insultus Bellorum contudit acres
 In placida reliquum pace peregit iter.
 Italiam Imperijs grauidam quo tempore fuit
 Arbitrio innixam, consilijsq; suis.
 Sospite quo, nulla illuuias de montibus orta
 Barbaricis Latium depopulata solum est.
 Ut perijt, periere quies, Pax, otia; & omnem
 Ausoniam indomitæ diripuere feræ.
 Nec minus Alfonsus genitoris Auunculus urget,
 Siue iram Iulij, siue Hadriæ arma cauet.
 Dura pati solitus, durando uincere, semper
 Tot diris rerum casibus expositus;
 Quem nullæ mouere uices, quem nulla laborum
 Terruerit facies, intrepidum, indomitum
 Ut rupes medio in pelago, quam plurima Venti
 Plurimaq; undarum uis inimica petat,
 Illa immota manens; atq; inconcussa procellas
 Dissipat; & nulla territa sorte uiget.
 Nec minus a geminis tanto de Principe Natis
 Discere quid uirtus, quid sit honoris Amor
 Iam poteris, quod uterq; uiam, quo splendida ducit
 Gloria, non segni corripuere pede.
 Magnus uterq; animis, doctrina clarus uterq; ;
 Dignus uterq; ausis quos imitere tuis.
 Quorum alter summa celebrer uirtute, superbum
 Obtineat sceptri Ferrariensis ebur.
 Aonias etiam Musas, Phœbumq; sequutus
 Fortia Maiorum pangere facta queat,

L I B.

Victurus, seu magna canat, seu pectine molli
 Mentem, animumq; iocis exhilarare uelit.
 Nec minor Hippolytus doctrinæ insignis amore
 Et celebrer cultu docta Minerua tuo .
 Semper honoratas operosa negotia curas
 Suscipiat, Regum consilia alta sciat .
 Et meritis Præsul decorandus honoribus, olim
 Sarrano incedat Murice conspicuus .
 His tuus ille etiam numerandus Auunculus esset .
 Præclarus tantis dotibus ingenij .
 Quem iuuenem egregium, insigni uirtute decorum .
 Tam sæua abstulerunt inuida fata manu .
 Sed prohibet me Musa loqui, ne gaudia rumpam
 Publica, ob eximii funera acerba Ducis .
 Ipse autem Franciscus Auus se splendidus offert ,
 Qui bella, & paces te gerere addoceat .
 Quem Tarrus, quæ Lyris, & Aufidus arma mouentem .
 Sanguineis totiens obstupuere uadis .
 Grataq; , quid possit Prudentia iuncta labori ,
 Italia est multis testificata locis .
 Libera quæ placidos uixit mox tuta per annos ,
 Atq; ideo Musis dedita tota fuit .
 Ingenia hinc claras se se excoluere per artis
 Ut nil sit dignum nomine præteritum .
 Inuitabat Auus donis, quos fowit, & auxit ,
 Vrbsq; ornamentis omnibus enituit .
 Quid memorem è ludis uictrices Mantua palmas .
 Quod tibi dant proprium tempora nostra decus,

Vt

Vt nusquam Hippodromi coeant certamina clari

Freno uno (mos hic nunc tuus Italia est)

Vnde Bianorei forti uirtute Celetes,

E missi, palmæ non tulerint precium.

Mille coronarum dulcissima dona per Aulas

Sunt tibi; Quadrupedes quas retulere tui.

Non tamen aut funebre Apium, aut Oleaster amarus

Quæ ue adeo uilis Bacca beauit Auos.

Integra sed texta, & centum porrecta per ulnas,

Puro auro, & signis aspera, dona tibi.

Auro Aræ hinc omnes, auro Aedes, Atriaq; auro,

Aurea Porticibus Mantua tota nitet.

Quod tibi si studium hoc fuerit, noua Tempa uouendum.

Non capiunt ueteres munera plura tholi.

Sic adeo tibi læta puer, tibi fausta parantur

Multa. Sed unde dies uersa repente tonat?

Vnde Patris frons læta parum; Nam tempora nubes

Occupat? An Manthus ueridicum augurium?

Ergo tibi immineant cœlo que incommoda pandam.

Tu coniuuentis respice signa mali.

Ante renascatur quam dens tibi firmus in ore

Gustanda amissi Patris amaricies.

Hæc rata fatorum lex est; ubi læta redundant,

Surgat ut è dulci taxus amara fauo.

At Generose Puer ne ne hæc te fulmina turbent.

Sitq; animus, sit mens indole digna tua.

Non aberit dulcis Patruus iam iam inclytus; ostro

Cui Tyrio tinctus nobilis extet Apex.

L I B.

In te curando Patrij qui iura laboris

Suscipiat, summa te pietate fouens.

Te doceat quæ Principem agant; iustumq; piûmq;

Proponat, uetitum nil facere atq; loqui;

Tum Phœbum in primis dulcesq; adamare Camœnas

Atq; ornare bonis artibus ingenium

Quo manifesta tibi sint rerum euenta, uicesq;

Quæ fuerint, quæ sunt, quæq; futura meant.

Quo sapere, & fari possis quæ senseris, & quæ

Senseris a iusto sint moderata bono;

A Brutis quid distet homo, quæ semita inerti

Secernat populo nos, numeretq; Deis.

Hæc Patruus procurabit, tuaq; optima Mater

Accedet tantis prouida in officijs.

Et populum tot delicijs luxuq; fluentem

Corrigat, & doceat uiuere lege data.

Fœmineasq; ultra uires prouecta regendo

Vrbem omnem exemplis instruat utilibus.

Tu facilem inde uiam, strato iam tramite, carpes,

Omnia erunt pedibus peruia & æqua tuis.

Nec uero hæ sine mente datæ, sine pectore dotes,

Quas tibi nascenti fata benigna parant.

Illæ quidem præclara tuæ dant Semina menti,

Aucta dabunt Patruus, Stemmata, Mater, Aui,

Et tu conspicuos unquam dubitabis honores

Aggredi, & ingenio præmia parta tuo.

Non ita; Nam Patruus Alcideæ uestigia primum

Sunt calcanda tibi, quæ docet ille, cape;

*Fortunate Puer Patruo hoc, tu protinus illum
Audieris ; quouis Principe maior eris.*

Ex Tyrtaeo Militaris Adlocutio. Ad Nic. Cordatum Iur. C. Nepotem suum.

C Arminibus Vatem Tyrtaeum in martia bella
Vulgatum est animos exacuisse mares .
At tu , Cecropiae cui non data copia linguae ,
Romana cuperes uoce ea percipere .
Qualiaq; Ille tuba fertur cecinisse canora ,
Exprimere affectas me stipula illa rudi .
Cyprin , apelleo quae Viua est picta colore ,
Ex Carbone iubes reddier exanimem ;
Care Nepos , quid agas , reputa , dum consulis uni
Tu tibi , Tyrtaeum , meq; uides ruere ,
Illi , maiestas quod demitur , ipse quod ausim
Me indocilem magnis uatibus inserere ,
Quidquid enim clam quisq; domi in penetralibus ipsis
Dicat , agat , pleno est fabula nota foro .
Improbitas nugis talem fraudare Nepotem ;
Stultitia e' ludo ignominiam attrahere .
Ergo cautus eas , & postquam legeris ista
Tardipedi actutum da pon
lienda Deo.

L I B.
T Y R T A E V S.

Non illum aut memorem, aut studeã celebrare; Lacæna
Qui præstans lucta sit, pedibus'ue celer.
Non si Cyclopas membris, uel uiribus æquet,
Aut cursu uincat thraicium Boream.
Non si Titono faciem formosior ipso;
Et Cynara, atq; Mida si mage diues eat.
Non si Tantalida Pelope Imperiosior extet.
Non si Adrasteo dulcius ore canat.
Non si omnem attingat laudem, nisi Bellica uirtus
Adfuerit. neq; enim Vir probus ullus erit,
Forti animo cedes nisi amet spectare cruentas;
Atq; hostem intrepido comminus ense petat.
Hocce hominum decus. Hæc sola, atq; unica uirtus;
Hoc pulchrum est Iuueni non timuisse Viro.
Quandoquidem ignauo non estis sanguine creti;
Sparta etenim uobis Patria, Sparta genus.
Quare agite inuicti gens Herculis arma parate;
Atq; animum tanto sumite honore parem.
Fidite, non etenim auerso uos Iuppiter ore
Aspicit, at recto lumine facta probat.
Nec numerum subito quisquam terrore pauescat.
Iam iam age quis scutum primus in arma ferat.
Hanc animam exosus præclaræ mortis Amore;
Quæ sit clara magis lumine Apollineo.
Nam quam sæua micent lacrymosi exordia Martis
Nostis, & irarum tristia facta trucum.

Nam fugere, atq; sequi didicistis, tempore utrunq; ;
 Lassarunt uariæ sorte in utraq; uices .
 Iam qui conferti conferto in Marte resistunt ,
 Nec trepidant iuncti primam aciem atterere ,
 Pauci obeunt , seruantq; alios , qui terga sequuntur .
 Qui timet , huic uirtus nulla fauere solet .
 Nemo autem expediat fando quæ probra parentur
 Ignauis . & quam foeda necesse pati .
 Nonne graue in tergum cedi ? turpe , atq; nefandum
 Hostili aufugiat siquis ab ore tremens .
 Nonne ignominia est terræ abiecisse cadauer
 Transfossum retro cuspide dorsa leui .
 Prægressus sed enim maneat pede firmus utroq; ,
 Obnixusq; solo dente labella terat .
 Dum femora , & suras , humerosq; umbone tuetur
 Pectoraq; , & multo se boue tectus agit .
 Dextera non cesset , ualido quæ prædita conto est ,
 Terribilem a summo uertice Cristam agitet ,
 Fortia facta gerat , doceat bellare , nec extra
 Teli iactum absit , tectus ut est Clypeo .
 Qui procul occurrat , longa feriat ab hasta
 Hinc ictus gladio Vir cadat ante pedes .
 Mox pede pes , Clypeus clypeo agglomeretur , & ingens
 Crista premat Cristas , & galeas galea .
 Pectora pectoribus iungantur , & horrida bella
 Misceat , aut hastis , aut gladio hostem agitet .
 Mox Veles scuto tectus procul esto ; molares
 Torqueto , hic alia parte , alia ille sagax .

L I B.

*Leuia nunc Iacula , atq; sudes iaciunto , sub alis
 Armatorum hominum tecti animosa Phalanx .
 Hoc patriæ commune bonum , Populiq; uoluptas ?
 Ante aciem firmo si pede quis maneat .
 Et ualide in medios penetret fortissimus hostes ,
 Deteriusq; nihil cogitet esse fuga ;
 Sed uitamq; animumq; paret discrimen in omne
 Bellorum , atq; nihil non ferat ob Patriam .
 Adiunctosq; sibi procumbere suadeat , auctor ,
 Exemplo . in bellis uir bonus hic fuerit .
 Hunc subito hostiles uideas uertisse phalanges ,
 Et pugnae fluctus arbitrio regere
 Sed forte ante alios pulchris occumbat in armis ;
 Vnde Vrbi , & populo sit decus , atq; patri
 Dum Clypeum , & pectus non uno uulnere adactum ,
 Arma icta innumeris anteriora Cauis ,
 Hunc desiderio iuuenesq; , senesq; sequuntur
 Ad tumulum . Res tunc publica iusta facit .
 Ille Rogus , gnatiq; omnes insigniter aucti
 Et nati natorum , & genus omne uigent .
 Gloriaq; haud unquam casura , nomen in æuum
 Omne manet . Viuit sit licet Exanimus .
 Pro patria , & Natis durantem , & bella gerentem
 Quencunq; abstulerint fata seuera uirum .
 Quod si sospes eat , mortemq; euaserit ipsam ;
 Et uictor pugnae præmia clara ferat ;
 Hunc Coluere omnes iuuenesq; & grandior æui ,
 Qualiacunq; optet munera lætus habet .*

Attigerit Senium , præluceat ciuibus , illum
 Nemo in honore omni non reuerenter habet
 Confessum accedat , iuuenes simul , atq; æquales
 Et Seniorum ordo suscipiunt medium ,
 Qui studet ergo huius Virtutis tangere Metam
 Hunc animum indutus bella fera usq; gerat .

Diuitum Amorem intolerabilem

Esse ad Ianthin .

TVn igitur sanctum potuisti abrumpere fœdus,
 Subdita inhumani diuitis arbitrio .
 Ah misera , heu quantos tentas ignara labores ,
 Nescia felicem quid sit amare uirum .
 Sponte petis Maleæ scopulos , undasq; sequaces ;
 Sponte petis cautes perdita Cyaneas ,
 Ille tibi neq; mitis amor , neq; commodus unquam ;
 Sed grauis , atq; minax , et truculentus erit .
 Vnguibus ah quotiens tunicas tibi scindet iniquis .
 Ah quotiens laceras flebis inulta comas .
 Quin etiam leuem signare nomismate frontem
 Ausit , & infamem ducere in ore notam .
 Guudeat his alius ; quem tu contempseris , & tunc
 Soluet adoratis plurima dona Deis .
 Verum ego tunc uidear duros Ixionis orbes
 Voluere , & Isthmiaca spargere membra trabe .
 Vsq; adeo miserer cui succensere deceret ;
 Quin precor ut uiuas , sis mihi iniqua licet .

K iiii

L I B.

Quin ego non dubitem Bacchi Patrensis ad Aras
 Pro te, si sit opus, me iugulare sacrum.
 Ut bonus, ab nimium crudelem expertus Amorem,
 Victima pro Dominae sorte Choraesus obit.
 At si cauta fores, malles Regina timeri,
 Quam dare seruitio colla premenda graui.
 Thrax puer, indocilem nullo qui uindice uitam
 Egisset, fertur sponte fuisse probus,
 Ionium ut dulci pro libertate Tyrannum
 Oderit, & quæ auri magna talenta dabat;
 Inde sacros animo uates ueneratus honesto
 Aeternæ meruit uocis habere decus.
 Euenis poterat Phœbo nupsisse petenti;
 Maluit hæc Idæ nubere uirgo pari.
 Sit Medea procosterraq; Mariq; secuta;
 Illa tamen magno est ausa negare Ioui.
 Hinc Aræ natis positæ Iunone secunda;
 Incluta quas fuso thure Corinthus adit.
 Cœlestesq; Deæ sæpe optauere minores
 Pastor enim Anchises, Pastor Adonis erat.
 Endimion quoq; Pastor erat, quem argentea Phœbe
 De primo cœli limite lapsa rapit.
 Et tu mortalis me dedignaris Amantem;
 Qui tibi possum atræ claudere noctis iter,
 Non morietur enim sed longa in sæcula uiuet;
 Admittat uates si qua puella pios.
 Ast alios quoscunque habeat famosa peribit,
 Atq; obscura Chaos semper inane colet.

Nomen opes augere putas, hoc nomen abibit ;
 Nomen ab Aonia laude perenne manet .
 Cum facie labuntur opes, labuntur amores ;
 Nec reperit fidos quæ malefida fuit .
 Vidi ego quæ multos illuserat improba amantes
 Irrisam ante sacras uendere Dona fores .
 At quæ uni tantum studuit parere, ab amante
 Hæres integro ex asse relicta uiget .
 Pauper , uti iubeas alta de rupe ad humum se
 Mittet , eritq; animæ prodigus usq; suæ .
 Pauper in horreni fauces intrare Draconis
 Non timeat, uitæ ut consultat ille tuæ .
 Thespiaca sic est per sæcla Menestratus urbe
 Notus , & in cultu templa Saotis erunt .
 Pauper amat uere , metui uult Diues acerbus ,
 Durat is , at leuius nil locuplete Proco est .
 Mella etiam satiant , neq; dulcis ita ulla uoluptas ,
 Ne fieri possit crastina amara die .
 Vidi ego & ambrosia saturos , & nectare Reges
 Cæpe olidum mensis appetiisse suis .
 Ut fuit in patria iam sede superbus Iason
 Noluit aurati uelleris esse memor .
 Oblitus uitæ precio pactos Hymenæos
 Armatasq; acies , flammiumosq; Boues ;
 Quodq; Draconum animas Medæ euaserat arte ,
 Colcha abeas dixit , mi noua Nupta uenit .
 Quid non pro chara Briseide fecit Achilles
 Quid non pro Domino grata puella suo .

L I B.

**Hic tamen a uicto sublimior Hectore factus
Seruilem cepit suffugitare torum .**

Atq; ita Regales animo concepit Amores ;

Quiq; erat hostis , amat nunc Priami esse gener .

Quid facis Aeacida ? quos nunc meditaris Amores ?

Ah miser exitium diligis ipse tuum .

Ula'ne frater no' madefactum sanguine pectus

Sustineat gremio lenta fouere suo ?

Scilicet ipse Pater Priamus crudelia Troia'e

Funera te genero dememinisse queat ?

Quiq; auro nuper , preciosa & ueste redemit

Abste ipso gnati corpus inane sui ,

Te generum adsciscat , tibi Regni in parte locato

Det gnatam , det opes , det tibi scepra libens ?

Aut ferat alma Venus , longo Briseida fletu

Incusare Deos , teq; , tuamq; fidem .

Vindice quin meritis confossus Apolline telis

Pende tuae poenas improbe nequitiae .

Sic pereat fidos quicumque relinquit Amores .

Hoc tamen e' numero sospes Ianthis eat .

**Ad Franciscum Robertellum Vtinen. Dissidij
ab Amica meditatio .**

E Rgo iterum ad lacrymas & uerba precantia uertar ;
Cui licuit tandem dedoluisse semel ?

Meq; iterum patiar duro summittere Amori ,

Qui potui excusso liber abire iugo ?

*Aut iterum ingenuo indignam deponere pacem ;
 Hoste Triumphato qui bene uictor eo .
 Non faciam , neq; enim tanti spes ulla, ut in hamos
 Sponte , semel fixus guttura , rursus eam .
 Non ego Parua queror , uulgo ut patiuntur amantes
 Robertelle , iram hanc ne temere esse putes
 Si te sponte mihi de mille Sodalibus unum
 Obtulit ingenui pectoris integritas ,
 Aurea simplicitas, & non fucatus Amoris
 Candor , & affectu cultus Apollo pari .
 Te siquidem appello iustumq; ; probumq; ; malorum
 Hostem acrem, atq; bonorū unicum amicū habitum .
 Magna est, quæ in furias agit ægram iniuria mentem
 Illaq; præ fastu nil toleranda suo est .
 Sæua quidem est facies irati ad littora ponti
 Sæua exundantis fluminis eluuiæ .
 Sæua ignis; uolitant cum summa ad culmina flammæ
 Corripiuntq; trabes , deijciuntq; domos ,
 Atq; alia , atq; alia enumeres quæ sæua uidentur
 Vna omnem exsuperat Styx mea sæuitiam .
 Quam nunc extremo irreuocabilis alloquor ore
 Ut merita est , Locuples tu mihi testis eris .
 Hanc faciem . hos oculos , hæc uerba ego falsa putarim ?
 Et Violæ molles aspera Vepris erunt ?
 Ficus ita in Salicem , in Taxumq; ita Lotus abibit ?
 Tantum odij ex tanto surgere amore potest .
 Tu mea Turtur . Apis mea . tu mea cara Columba .
 Styx mea nunc , fucus . Buboq; tristis eris .*

L I B.

*Gratia summa tibi Venus, & tibi Amor, quod in omni.
Euentu semper nostra probata fides.*

*Multaq; cum tulerim nulli toleranda, & Amores
Cum facerent aliæ magni habuisse meos.*

Atq; Venus melior peteret me, flaua Lycoris.

*Et Melite, & læta fronte benigna Hyale
Obstitimus, semperq; animum tibi diximus uni,
Semper Amor nobis unus, & una fides.*

*Hoc si unquam fuerit ferro candente probandum
Ausim ego id intrepida sustinuisse manu.*

*Nunc ingrata graui de culpa amiseris illum;
Qualem² animum cupias ære parasse graui.*

*Perfida Ianthi uale, Totiens delusus abire
Te iubeo. Tecum iam nihil esto mihi*

*Res tibi nunc agito. ipsa tuas, tibi habeto tuas res.
Quando ita diuersa uiuere mente potes.*

*Iam tueor lucem. ereptum est tibi fallere tandem
Vidimus heu proprio lumine grande nefas.*

*Qualia dissimulare, nec undis tradere possum,
Quin uiuant duro in marmore, in æsq; diu.*

*Et rabidis proprios laceremus dentibus ungues,
Vt tanti ante oculos duret imago mali.*

*Hem, mulier. quid enim maledicto tetrius isto?
Nec de quo sit fas erubuisse magis.*

*Quam miserum. Anguineum in genus, atq; in sæcla ferarū
Si noceant, nobis antidotum a Superis*

*Indultum. Contra pestem, qua tristior ulla
Nusquam est; & mage quam Dipsas, & Aspis atrox.*

Nulla tibi dono Diuum Medicina paretur
 Vsq; adeo est homini Fœmina sola malum.
 An tanti mihi candor erit, faciesq; Decora,
 Ne uideam mentis uota nefanda tuæ?
 Quorsum ebur, atq; aurum; calathis si fœda superbis
 Inq; ebore, inq; auro Vipera clausa latet.
 Pende animum. interiora uelim mihi dona placere;
 Si mala mens, ualeant hæc speciosa foris,
 Expecta ut ueniam supplex ad limina rursus;
 Atq; iterum posti mollia uerba feram.
 Expecta ut rutila pingam tua nomina Milto
 Vtq; tuum in nostro personet ore decus.
 Omnia quin perdam laudum monumenta tuarum
 Quas det amaracinum Sus lutulenta tibi?
 Ite ite in flammis, quotquot sunt, ite labores;
 Multa uno pereat nox uigilata die.
 Hanc mentem o Superi, & iustum spectate dolorem
 Vtile nil merita est illa uidere mei.
 Qui uates spernit, uatum experiatur amara
 Vsq; odia, at Siculi quæ bouis instar erunt.
 Passer ego ille tuus, tua lux, tua uita, tuum mel
 Noctua sim, nox, & mors, & acerba lues.

Ad Ioannem Cottam Veronensem.
 pro Odio, contra Amorem.

Cotta, tuo quod me solaris carmine, amice
 Vt facis, accipimus, consulimusq; boni.

L I B.

Nam facis ut tantum possim peruincere morbum,
 Atq; animi pestem, perniciemq; mei
 Quandoquidem ad Citharas, pulchri solatia Phœbi
 Me trahis, & Phœbo fidere me usq; mones,
 Phœhus enim duros uatum miseratus Amores
 Nos fouet & prompta uulnera curat ope.
 Sed ne odium, quo me pro tanto constat amore
 Donatum, infelix & miserum esse putes,
 Crede mihi, dulcis si qua est in amore uoluptas
 Ex odio fructus non minor esse potest.
 Puriter ut uixit quisquam, benefacta priora
 Quanta recordanti gaudia sæpe dabunt,
 Suaue quidem est homini meritorum præmia ferre,
 Suauius interdum plurima posse queri.
 Quam tacitum gaudet; nulli qui debet, & omnes
 Vnus munifica promereatur ope.
 Omnia ob ingratam dixi, feciq; benigne,
 Magnifice dici, quæ fieri ue queant;
 Illa autem nec me alloquio est dignata, nec unquam
 Vel minimum aspexit semper acerba magis,
 Esto igitur, nil noster amor tam feruidus egit,
 Nunc peragat partis Ira, Odiumq; suas.
 Non quæ mortales bona fingunt sunt bona semper
 Decipimurq; omnes credulitate boni.
 Cui non pulchra dies? Cui nox non foeda? labores
 Ille tamen, requiem Nox dare tota solet.
 Firmo Odio infirmum quisquam præponat amorem;
 Iudicium sanæ cui graue mentis erit?

Quæ mala sunt , bona fingit amor ; in candida uertit
 Nigra , adeo sensus ingeniumq; premit .
 Idem oculis nubem obducit , ne cernere uerum
 Neue suis fortes uiribus esse queant
 Ast Odium ingenij Vires corroborat omnes ,
 Et uegetum sanæ mentis acumen habet .
 Diuini ingenium magnum , & sublime Lucretij
 Dicitur in furias isse , coegit amor .
 Viribus , & nulli Alcides uirtute secundus
 Ignibus iniectus sponte , coegit amor .
 Perdomitis idem monstris post mille labores
 Cœli inter positus numina , causa odium
 Quis non Callimachi doctam mirabitur ibin
 Tam bona cur dederit carmina , causa Odium .
 Qua rerum Natura uices ratione gubernet ,
 Ni iungat bellum pace , & amore Odium ?
 Quam subito cœlum & terram , & ruere omnia cernas
 Hoc pariter totum si moueatur opus .
 Consumptum genus acre hominũ rapido igne Promethei ,
 Ni sua Saturnus frigora flasset , erat .
 Nosne Chao genitum stulti admiremur amorem ,
 Atq; odium sancte Diq; , Deaq; colant ?
 Nanq; illi anguipedum , ut fama est , terrore gigantum
 Terga dabant , nec spes ulla salutis erat .
 Terrigenæ instabant bello , & sua quisq; parabat
 Captiuo centum brachia ferre Polo .
 Ense nihil Mauors contra , non Aegide Pallas
 Stare , nec horrifico Iuppiter igne ualet .

L I B.

Scilicet auxilio stipulis armatus adesset
 Qui miser, & trepidus tunc latitabat Amor;
 Inq; sinu Matris canna protectus & ulua
 Ad solam Euphratis confugiebat opem.
 Quid faceret puer imprudens, indoctus, ineptus,
 Nocte quidem, atq; Ouo natus hypenemio.
 Ecce Odium præsto est subito auxiliariis armis,
 Pallantesq; Deos contrahit, agmen agit,
 Inuaditq; hostes, exultantesq; cateruas
 Opprimit, & toto liberat orbe Deos.
 Ergo odio, quoniam fuit audendi auctor, honorem
 Aeternum unanimes instituere Dei.
 Nos autem ignauum tanti faciemus Amorem?
 Quid, nisi perpetui causa doloris Amor?
 Seu tibi durus eat, seu molliter omnia cedant;
 Omnia, quod doleas, quod uerearis habent.
 Ut taceam raro esse locum'ue, aditum'ue precanti
 Utq; in captiuos imperiosus eat,
 Sanguinem auet suctu, uorat ossa, uritq; medullas.
 Atq; adeo pessum remq;, animumq; trahit.
 Deniq; Amor cunctis manifesta insania causis,
 Et furor, inuidia, fraude, dolisq; potens.
 Salue Odium, ut superis, etiam sanctum mihi Numen.
 Laus mea, dulce decus, præsidiumq; meum.
 Te ueneror, quoq; asperius me agitabis, amabo
 Acrius, & studio feruidiore sequar.
 Incluta difficili uiget in certamine uirtus;
 Frigida de de facili gloria Marte tepet.

Illa Triumphali Lauro redimita superbis
 Curribus inuehitur par in honore Ioui .
 Et uel equis trahitur niueis , uastis ue Elephantis ;
 Pinguis & ante aras uictima Taurus obit .
 Thuraq; per cœlum ad solium Iouis usq; feruntur ;
 Ambrosiæq; hilarant Numina cuncta dapes .
 Hæc plausu contenta leui pedes intrat in urbem
 Et nudum imbellis cingit oliua caput ;
 Imbellemq; imponit Ouem crepitantibus aris ,
 Nidor ut ad templi uix laqueata uolet .
 Illa per æternos extendit nomina fastos ;
 Vix unum hæc ungli commouet ora Diem .
 Quam iuuat exhaustos olim meminisse labores ;
 Nec iucunda , prius non agitata quies .
 Ergo alacres duri in certamina Martis eamus .
 Oderit illa , Odijs noster alescat honos .

Ad Aegidium Viterbien. Heremitarum Antislitem
 De Vero Amore .

Quid sit Amor tandem post longa pericula docti
 Nouimus , & uero nomine , quid sit amor .
 Dulcis amor , facilis , pulcherrimus , aureus , audens ,
 Innocuus , prudens & moderatus amor ;
 Quo duce mortalis succumbit sarcina , & ipsa
 Libera mens cæco e carcere ad astra uolat .
 Ille amor , Aegidio candens qui fulgurat ore ,
 Ore pericleo , Nestoreisq; labris .

L I B.

Nam simul ac proceres Veneti impleuere theatrum ,
 Composuitq; alto se Pater in folio ,
 Tercentum leua , ac dextra, ueneranda Senatus
 Ora omnes rerum pectora docta uices ,
 Perq; gradus , sellasq; alias plebs densa refedit ;
 Plurimaq; in toto littore turba fuit .
 Aurea sexcentis surgunt ubi nixa columnis
 Tutoris Marci templa, triplexq; Forum.
 Quam celebresq; nouiq; tuo de munere ludi
 Perq; quaterdenos sexq; fuere dies .
 An memorem fusos brumali tempore flores
 Passim & in extremos usq; pluuisse gradus .
 An medijs immissa foris mansueta ferarum
 Corpora , perq; manus lapsa redisse domum .
 Sed quibus aurea erant per colla monilia , gemmis
 Bacchata , Herculea fibula nexa manu .
 Mox Pataui , Aethereæ qua se se turris ad auras
 Tollebat ludis Meta Pilemeneis .
 Quam circum Antenor fertur , cum solueret olim
 Paphlagonum Regi iusta agitasse rotas .
 Nunc exercentur simili de more iugales
 Rectaq; Quadrupedum colla, pedesq; citi .
 Stant animosi alacres iuuenes in uerbera proni
 Tensaq; , dum sonitum det tuba , lora tenent .
 Hos tu autem interea suggestu affatus ab alto ,
 Dum labra melle fluunt , fulgura ab ore micant ,
 Per caueam, & totum dum facta silentia Circum ,
 Instruis, & dictis feruida corda regis .

Ite boni , leuas Iuuenes compefcite habenas ;
 Mansuetum quotiens improbus urget equum ,
 Iauitumq; rapit fecum , & Spumantia mandit
 Frena , pede auellens anteriore folum .
 Lora trahens ualidis uexa hic puer ora Lupatis ;
 Impuro & rubeat lingua cruore procax .
 Donec humi Sonipes temeraria crura proteruus
 Imprimat , & tellus clunibus iccta fonet ;
 Mox facili des lora manu , pariterq; feratur
 Obfequio parens Manus uterq; tuo
 Hæc fimul ore tonas , fimul omnes concitat ardor ,
 Acri animoq; fuos quifq; flagellat equos .
 Qua uehitur Princeps curru fublimis ahenò
 Per cœlum ofifragis ductus ab Alitibus
 Concertantq; fui Pilento inftare Tyranni ;
 Felix qui propius lora beata tenet .
 Ille præit , nectarq; bonum , ambrofiamq; propinnat ;
 Cœleftesq; cauo fpargit ab ære dapes .
 Quas ubi iam domiti femel excerpferè iugales ,
 Concordi & tulerunt effeda iuncta iugo .
 Præpetibus uolitant pennis , perq; aera fummum ,
 Perq; Polos tendunt limina ad ufq; Deum .
 Ergo per æthereos paffim expatiata recessus
 Læta Cohors Domino fert pia dona fuo .
 Itur in amplexus , & in oscula dulcia ; demum
 Is , qui plurimum amat , præmia plura refert .
 Magne Pater Sophiæ , puri monftrator amoris .
 Qui fecreta Deum fata , uicesq; doces ,

L I B.

Esse quidem in sacris Diuinum nomen amoris ;
 Quod , nisi sacrata dicere uoce , nefas .
 Hunc autem , Aethereas , dulcem dum peruolat arces
 Ad nos delapsum uerti in amariciem ;
 Dulcia uti , ripas lambunt quæ flumina amœnas ,
 Littoreo fiunt tristia mista salo .
 Verum ubi concussis iterum sustollitur alis ;
 Mella iterum tota de cute defluere ,
 Nempe doces ne molle iecur grauis ulceret ardor ;
 Quæ iuuat , & quæ nam flamma nocere queat .
 Tum cupida motus mente exturbare procaces ;
 Ne trahat in præceps leua cupido animum .
 Ac demum solium quæ semita ducat ad altum ;
 Vnde humus , unde omnes dispiciantur aquæ .
 Ergo tibi æternos merito statuemus honores
 Dum stabunt cœsis Iulia saxa iugis .
 Noricæq; aerias , superabunt culmina sedes ,
 Totq; dabunt fontes prodiga , totq; lacus .
 Hisq; effusa suum de faucibus in mare pergent .
 Ire per ora nouem flumina magna nouem .
 Semper eris nobis Diuum instar , semper amandus .
 Viue Pudicitie gloria , uiue Pater .

Iano Vitali accusatur Amor . subiuncta
 Palinodia .

Ille ubi Magnificæ uoces ? ubi Iane superbus
 Ille animus , nuper quo uiolentus eras ?

*Scilicet indomito spernebas pectore amorum
 Quidquid erat , fatuas addiderasq; minas .
 Quid mihi cum puero Veneris , si castra sequenti
 Gratia seruitio nulla parata meo est ?
 Nam puer est , puero se se qui credit , ineptit ;
 Semper habet temere cerea corda puer .
 Non hic consilio , non rebus idoneus ; esse
 Rex igitur reliquis qua ratione potest ?
 Vulgo oculis captus , fertur ; uestigia cæci
 Falsa sequi est animi desipientis opus ;
 Quandoquidem cæcis oculati ante ire solemus ,
 Inualidis ualidi subdere rebus opem .
 Quodq; facem manibus gestat , seruire notatur ;
 Non bene Rex , alys qui famulatur , erit .
 Hunc famulum agnoscit Vatum doctissima Sappho
 Fabellas doctum texere uaniloquas .
 Quid mihi Achemeniis quod stipet tela pharetris ;
 Si non sunt culices uix satis apta sequi ?
 Vsq; adeo tenuis stipulis appenditur hamus ;
 Hamus acu leuior , mollior hamus aqua .
 Lubricus , & uelox uentosas explicat alas ;
 Quæ faciem picti Papilonis habent .
 Hoc uariam , uacuum quæ fertur in aera , mentem ,
 Inq; Deo firmum commonet esse nihil .
 Pauper eget tenui , quo uelet corpus , amictu ;
 Quas igitur seruis polliceatur opes ?
 Forsitan Attalicas , rarissima munera , uestes ;
 Argentum , Aurum , Indi diuitias pelagi ?*

L I B.

Quin medicus eat, matrem comitetur egenus.

Repat humi, faciem squallidus, ossa macer.

Pro foribus iaceat Veneris Natalibus; unde

Exiguum impranso flagitet ore cibum.

Qui si nos ullo uiolauerit improbus ausu,

Deplumis telis uapulet usq; suis.

Hæc ego te memini liberrime Iane locutum

Sæpius, & magni temnere castra Dei.

Nempe Dei qui cuncta domat, pariterq; uolentes

Inuitosq; trahit sub iuga ahena ferox.

Vsq; adeo nobis de nostra cernere mente

Non licet, aut tutas præsidio esse fores.

Quid mihi, quid moles Hadriani profuit, altis

Turribus, euripo mœnia cincta nouo.

Huc quoq; uenit Amor Phœboq; , & Pallade fretum

Ex adyto Musarum interiore rapit,

In mediumq; trahit Campum post terga reuinctum

Brachia, & in ludos omnibus exposuit.

Sed tibi qui ludus fueram (hoc rota uersa coegit)

Tu mihi non ludus, sed miserandus ades.

Nam tu etiam nullo suffultus stramine posthac

Sub Dio, ante fores fusus, egenus eris.

Et iam obfirmabis Taurinos toruus ocellos;

Et tua turbato uerba tenore cadent.

Iam Facies crudo offundi pallore notatur;

Iraq; te tacitum macerat, unde furis.

Vnde illa assiduis suspiria iuncta querelis,

Debilitasq; animi, sollicitusq; pauor.

Aspice quam lato tua pectora scindat hiatu
 Hamus acu leuior, mollior hamus aqua .
 Nempe hæc tela queunt spiculis appensa minutis
 Aegida supremi perpenetrare Iouis ;
 Et penetrare queunt adamantina pectora Ditis ;
 Sic domitant terras , sic domuere Polos .
 An puerum perges posthac incessere falso
 Nomine, cuius agunt fortia facta Virum .
 Dic age, num Phœbo quisquam sapientior ? ecquis
 Imperiosa magis quam Iouis ulla manus ?
 An Caducifero quisquam uersutior ? an sit
 Qui Graduum animo uincat ad arma ferum ?
 Huic Iouis Imperium, & Phœbi sapientia cedit ,
 Martia uis animi , Mercurijq; dolus .
 Hic tibi sit cæcus, media qui nocte tuetur ,
 Quæ medio Lynceus non uidet ipse die ?
 Seruitium insimulas Tedæ, quasi turpe, decorum
 Quod summo radians æthere Phœbus habet .
 Quid pictus rides alas , Cyllenius alas,
 Fortuna omnipotens , claraq; fama gerunt .
 Quin nisi sublimes moueat Victoria pennas
 Passim hominum insignis commoriatur honos
 Instabilem carpis , Cœlum , Mare, Sidera , & annes
 Instabiles laudem promeruere suam .
 At, quia Nudus , inops nimium tibi forte uidetur ;
 Delicijs qui tot luxuriare potest .
 Ille etiam Patre est opulento natus , opimas
 Ille epulas , Siculos instruit ille toros .

L I B.

Aurea non illi defunt laquearia , & ædes
 Magnificæ , & latis Atria porticibus .
 Non uestes auro illusæ , & Melibæa supellex
 Defuit , & gemma diues & arte Scyphus .
 Omnia munificus , sed tradit amantibus , una
 Dummodo possideat cornua , tela , faces .
 Ecquis amans aliquo donandus munere amoris
 Non Arabum , & Serum munera despiciat ?
 Pone ostrum , gemmas , aurum , Sceptrumq; superbiv
 Pone & Amatoris gaudia sola paris .
 Omnia sordescunt ut sis in amore beatus ,
 Est igitur felix , estq; opulentus Amor .
 Ergo age summite auriculas stimulumq; secutus
 Spemq; metumq; inter sub iuga panda ueni .
 Ingenuo fateor durum est seruire . Quod angit
 Vertier ante oculos , & premere assidue .
 Quod iuuat , & procul esse , & raro cernier ; una
 Spes tamen esse malum pernegat omne malum .

Ad Ioannem Persicinum Aloisii Doct. F. Somniur
 de re sua , & patriæ celebritate .

Q Valiter Idalij nemora inter frondea saltus
 Saucius hamata Cuspide Ceruus habet ;
 Scilicet ut tergo ferrum letale tenaci
 Excidat , e certo gramine quærit opem .
 Talis ego in somnis Temerisia templa petebam ,
 Templa animo semper suspicienda meo .

Admiranda libens uisa hic Bone Persice pandam ;
 Sed tibi , digna tuis auribus ista reor .
 Ingenium cuius uulgi aspernatur amores ;
 Quod rarum , atq; decens , quodq; meretur amans .
 Hic mihi Thespiadum affulxit stipata choreis
 Daphnia , Virginei Daphnia fama Chori .
 Nempe oculos uidi rutilo fulgore micantes ,
 Tranquillo ut fulgent sidera clara Polo .
 O quales spirant nobis hæc lumina amores ;
 De Veneris credas lumina prompta genis' .
 Illa his , quos libeat , poterit demittere leto ;
 Demissis leto subdere rursus opem .
 Qualis Amasæa sanctus Basiliscus in æde ;
 Qui caput Accipitris , cætera habet colubri .
 Lætitiâ , & lucem patulis dispergit ocellis ,
 Mœstitiam ; & tenebras , hos si aperire neget .
 Hic dum animo uirtus , dum uox , dum forma recurſat
 Spectoq; inexpletis singula luminibus ;
 Visa , auida illa meos solandi sponte labores ,
 Dulcia flexanimi uerbula habere sono ,
 Verbula , cœlestes superi quæ nempe loquantur ;
 Verbula , mortali qualia scire nefas .
 Quæ mihi de casto merces numeretur amore
 Vidi , & quas speret mox colere ipsa Deas
 Quod nunquam infano mentem labefecerit æstu ;
 Quod pietas animo par in utroq; uiget .
 Visa hinc ambrosio totum me spargere odore ;
 Visa cor Aonia nostrum agitare face .

L I B.

Tunc ego compulsus stimulis, tunc excitus œstro.
 Pierio, tunc spes addita summa Lyrae,
 Concepi æternum uicturæ laudis amorem;
 Diuinans uitæ sæcula longa meæ.
 Visus eram faciles humeris appendere pennas,
 Sideraꝫ; assultu tangere summa leui.
 Visus eram terras hinc despectare iacentis,
 Et Mare flexiuagocingere cuncta sinu.
 Utꝫ; suo Vati Virunum ferta pararet,
 Nostra Vrbs, Bellunum nomine dicta nouo.
 Rhæthica qua ponunt, qua sumunt Norica fines
 Culmina, sed Veneti Mœnia, agerꝫ; soli.
 Mœnia curuatis quæ flexibus ambit Anaxus,
 Nomen ob Euganea nobilitate datum.
 Quod sit in aduersum uanus conatus in illo,
 Nunc Plebea est; olim Flauius annis erat.
 Cardibali illa scelus Satyri ut præuerteret, ultro
 In patrias se se præcipitem egit aquas.
 Iuppiter at Mæstum consolaturus Anaxum
 Nomen id in Plabeæ nomen abire dedit.
 Ante autem Hostilij factum memorabile Flauij
 Fluminis æternum iusserat esse decus
 Quem bello insignem titulis Sertorius amplis
 Ornauit, nomen Flauius unde foret.
 Vrbs Cliuo fundata alto; plano ipsa locata;
 Plurima qua erumpit dulcibus unda tubis
 His ego me facile cohibebo finibus; Vrbes
 Ingentes magnis Vatibus este locus.

Hic bona simplicitas, hic mentis candor Amicæ ;

Hic pietas, & amor mutuus usq; uigent .

Inter se reliquæ certent liuoribus urbes ;

Non mea, non tali Patria tinctâ lue .

Gratia Marce tibi, cuius sub numine pacem

Tranquillam, & totis otia habemus agris .

Annus enim uerso iam iam centesimus æuo ;

Ex quo nemo hostem nouit ab ore trucem

In segetem, inq; feras ferri eognoscitur usus ;

Nulla hic humano sanguine tela madent .

Nempe aurum, atq; pudor longe preciosior auro

Omnia tuta foris, omnia tuta domi .

Dij patrij, sint bella procul, Seruabitis urbem

Aeternum his sanctis moribus incolumem.

Hic numerosa cohors Vatum, Pagana propago

Nomen habet, Musis tota operata pijs.

Quamq; sibi Silts transcribere certat Amœnus

Castalia haud ficto nomine dicta domus.

Persica, Grynæa, & Miliaria dedita Phœbo .

Hic Aldioniæ plectra canora Lyre .

Hic Soboles Bulsana, & amica choraulia Musis

Et spectata suis laudibus Egregia .

Carpodon fuit ante senex, uelut Ennius alter

Et uariæ scriptor Ponticus Historiæ .

Per quem autem amissum reparas Auicenna nitorem,

Andreas nostra lumen ab urbe micat.

Atq; alij, non longa dies quos proferet omnes

Conspicuos fidibus, Pieriaq; Lyra .

L I B.

Hic nos Faustini auspicijs per amœna Sororum
 Culmina Castalij suximus amnis aquas.
 Mox triplici docuit causas orare Theatro
 Prunulus Hadriacæ gloria, & honos Cathedræ.
 Huberiore deinc me fonte Sabellicus ingens
 Alluit, hinc fandi copia parta mihi est.
 Protinus accessit Patruipia cura, laborq;
 Qui docuit graio uerba canenda sono
 Vrbanus. Quo nos tantum letamur alumno;
 Quantum quæq; suis urbs alia ingenijs.
 Magnum etenim Vrbanus patriæ decus attulit urbi,
 O utinam accedam fama secunda Nepos.
 Ille tamen studijs semper grauioribus usus,
 At mihi de lepidis fama petita iocis.
 Dum mollis feruet iuuenali in pectore sanguis,
 Dum placidis ætas, lusibus apta mea est.
 Fas mihi Acidaliæ Veneris cecinisse lepores;
 Ne petat hos ætas mox aliena modos,
 Induet in florem cum se Nux plurima; rapti
 Tabuerit cum iam Capparis illecebra,
 Tempus erit forsan, cum me lusisse pudebit;
 Nunc iuuat, hos lusus dum iuuat ergo sequar.
 Seu bene, seu male quid facias, æqualiter audis,
 Illud idem esse bonum dicet is, ille malum.
 Nec fecisse satis pote Iuppiter omnibus ipse,
 Ut pluat, ut pluuiis abstinuisse uelit.
 Vndiq; sic satagentum hominum te cura fatigat
 Ponam igitur lucro, quod lubet, id facere.

Hanc ego iam moui palmam ; Superare minores
 Concertent , genti cedere dulce suæ .
 Opto ego succrescat nostra mox urbe iuuentus ,
 Vt uidear Patriæ nil tribuisse meæ .
 Interea , dum Daphnia amat me dulcis amantem ,
 Forte aliquo merear nomen habere loco .

De Scriptis suis , Quæ omnia Hippolyto
 Mediceo debeantur .

TV ne meos inter patiare indictus amores
 Hippolyte hoc casto carmine abesse procul ?
 O Iuuenum decus eximium , Virtutis ocellæ ;
 Qualem nulla habuit , nulla habitura dies .
 Cui nihil absurdum cordi , nil molle refedit ,
 Qualem animum ante annos cura Senilis habet .
 Nam , quo tempore erat de te satis , & super in spem
 Tollere nos , iam iam facta probanda geris .
 Cosmiadasq; atauos , & auos , & Stemmata Regum ,
 Pontificumq; animi nobilitate refers .
 Sed nihil esse putas præclaræ gentis honores ,
 Et decora in laudes adnumerare tuas .
 Non faciem Imperio dignam , non robur , & artus
 Præualidos , & quæ tempore abire queunt .
 Non quæ aut fortunæ , aut alieno iure reguntur .
 Nec , nisi quod proprium , ducis id esse tuum .
 Ipse tuis animis , præstantiq; indole fretus
 Ad ueteres Lauros tendis habere nouas .

L I B.

Ut puer , atq; annis uix dum terquinq; peractis ,
 Cepisti patriæ pondera ferre tuæ .
 Hinc tibi honoratos titulos Florentia cernit ;
 Resq; omnis curæ Publica iuncta tuæ .
 Iura, magistratusq; legis , componi ; & urbem ,
 Exemploq; doces quemlibet esse probum .
 Nec tamen has inter curas , uariosq; labores
 Immemor es Phœbi , Pieridumq; chori .
 Non fandi studium , non Regum facta potentum ,
 Non artis doctas posthabuisse potes .
 At rerum exploras causasq; , uicesq; remotas .
 Luna suo niteat lumine , siue notho .
 Sidera sponte sua , an uincto rectoris agantur .
 Quot numero immensum sint per inane Globi .
 Quæ ratio , aut quæ uis radiantia lumina Solis ;
 Atq; hunc atq; illum cogat adire Polum .
 Vnde anni species uariæ , rerum unde nouatus
 Aera, aquas , terras fertilitate beent .
 Iamq; hæc , iamq; alia ingenio superante reuoluens
 Quæ quæ scire homini fas, tibi nota cupis .
 Adde quod in cunctos iuuenalia membra labores
 Exerces otij, desidiæq; fugax .
 Non iaculo , non ense piger , non glande, nec hasta .
 Siue pede hostis erit, siue petendus equo .
 Deniq; cum centum puer artibus omnia tentes ;
 Haud temere, haud frustra , & cuncta decenter Agas ,
 Sisq; meorum unus fautor stimulusq; laborum ;
 A quo uno rebus nomen, honosq; meis

Non sine te mihi crescere opus fas protinus ullum^e
 Quo me cumq; uagum Castalis aura uocet .
 Ut tua , si qua mihi fandi uis , cognita uirtus ;
 Ut meus in te olim sit manifestus Amor .
 Siue ego conscriptis Elegorum quinq; libellis,
 Ingenui ostendam quod sit Amoris opus .
 Seu mihi Leucippus , seu deplorandus Adonis ;
 Seu mihi purpureus Carpio , carmen erit
 Siue autem Oebalij dulcissima uerba mariti
 Aulidos a portu Laodamia legat .
 Vel miseram Eurydicen Thrax amisisse queratu
 Seu mihi Romana est carmen amicitia .
 Siue hominum curas , studiumq; notemus inane
 Ausi etiam senos continuare pedes .
 Mox forti insignem uirtute Heroa canamus ;
 Et uideant laudes Numina multa suas .
 Siue Leo implorat lacrymis , & uoce Penates ,
 Aut Aquilæ Albertus fera pia uota pius .
 Siue tuis Petrus meritis ualet Anna Melinus ,
 Siue gemam Celsi funera iniqua boni .
 Iam factum Hostilij celebrem memorabile Flauij
 Iam doleat casus Simia; bella suos .
 Siue magis placeant Epigrammata , siue sequamu
 Flace tuos numeros , siue Catulle tuos .
 Plurima seu numeris edam arcta ab lege solutis,
 In Latium uertens uerba Pelaga sonum .
 Atq; sacri quæ uis ignis , quid fulmina signent
 Missa alia , atq; alia de regione canam ,

L I B.

Et quibus Auspicijs Bellunum condita, cæcis
 Historiam è tenebris in loca aperta uocem.
 Inde Sacerdotes Phœbi, castosq; Poetas
 Indigna nasci sorte, & obire querar.
 Deniq; de arcanis tam multa uolumina rebus
 Absoluam, in sacris Mystica sensa notis.
 Quæq; gerant celsi ueterum monumenta Obelisci:
 Quid delubra Deum sculpta, quid æra uelint;
 Qualibus Aegyptus quondam est operata figuris;
 Queis procul indoctum uulgus abesse iubet.
 Inuide quid tetro nostros liuore labores
 Inficis? & tantum dente lacesis opus?
 Vinceris, & nunquam potuisti nostra morari
 Vela, tenent portus, excruciare licet.
 Te uiuam inuito, & quamuis sæpe improbe nostræ
 Fortunæ obstiteris, subdiderisq; pedem,
 Meta tamen, nunquam mihi desperata, Coronam
 Attulit, & sacra tempora fronde ligat.
 Atq; ita Fortunæ totiens a fonte repulsus
 Accedo ad laudis munera floridior
 Dum tibi rare puer nostros placuisse labores
 Aspiciam, pergam laudis amore tuæ.
 Atq; alia, ut uiuas, ut sis quem poscimus, addam
 Nec mea uicta ullo Musa lobore cadet.
 Deniq; in his me siqua manet post gloria mor tem
 Non eris in libris ultima
 fama meis.

EIVSDEM PIERII
VALERIANI AMICITIA
ROMANA

*Oma olim factis immanibus effera,
nomen.*

*Horrendæ, ut fama est, asperita=
tis erat.*

*Siue avidus regni fundator Romu=
lus Urbis*

Fraterno incestam sanguine tinguat humum.

Siue suas alij populo spectante sorores

Interimant, gnatam seu pater ipse suam;

Cernere seu Genitor tetrica percussa securi

Gnatorum immoto lumine colla ferat.

Siue Socer toto Genero interdixerit orbe,

Siue alij ostentent facta nefanda magis.

At modo Amicitia, & pietas incognita priscis

Temporibus poterit tantum abolere nefas,

Vt consanguinei & fraterni exempla rigoris

Demum uno penset Roma sodalitio.

Magnanimi en pueri Theobaldus, & Eutyclus, ambo

Virtute, ambo animis, ambo in amore pares.

Talia Amicitia, & pietatis signa dederunt;

Ne gestum inuenias laude quid ante pari.

Graia ut Pirithoos tellus, & Dardana Nisos

Atq; suum taceat Sicelis ora decus.

**Tanta adeo unanimes adiere pericula , uterq̄;
Intrepide alterius fata subire uolens .
Verum o quis Pueri meritis uos laudibus æquet ;
Hisq̄; ausis gratus præmia digna ferat .
Siue animi ingentes , ualidæ seu facta Iuuentæ ,
Siue Amor , & pietas mutua , ferta petant .
Cernit enim immissas in se bonus Eutychus ire
Percussorum acies , funera aperta uidet .
Agnoscitq̄; animos , & tela inimica ruentum ;
Nec sibi , sed Socio tristia cuncta timet .
Sit procul ergo orat , totaq̄; absistat harena .
Causa mea est inquit , solus in arma petor .
Ille autem ; usque adeo ne fidem periisse putasti ,
Te sine ut a duris rebus abesse feram ?
Non ita me genus egregium , Romana propago ,
Præstantesq̄; animis erudiere Patres .
Qui te cunq̄; igitur casus manet , ille manebit
Me quoq̄; tecum obeam , si moriare , libens .
Quin agendum Theobalde fuge , o , repetebat Amicus
Si moriar saltem te superesse uelim ;
Lumina qui condas , qui consolere Parentes ;
Quod non indecori morte peremptus ero .
Hoc ardet magis auferri Theobaldus in arma
Cum Socio certus , pro Socioq̄; mori .
Ille autem incassum rogat omnia ; dumq̄; ita certant
Impius infestis ensibus hostis adest ,
At contra ingenti gladium feruore coruscum
Eutychus intrepidus stringit , & agmen adit .**

Consequitur Theobaldus, & ambo præliamiscunt;
 Cernere erat quo sit sanguine uterq; satus.
 Dum dextrum hic turbat Cornu, premit ille sinistrum;
 Pugnaq; dum feriunt, dum feriuntur atrox.
 Nempe diu Hispanas turmas, densosq; maniplos
 Tota acies pueri sustinuere duo.
 Sublimes in equis, solis, nam cætera inermes,
 Ensis accincti, Fors ita iniqua tulit.
 Iamq; uiam gladio Theobaldus fecerat ardens
 Tela per, & rapido liber abibat equo.
 Hac iter Eutyche, ait, licet hac euadere, mecum
 Proripe te, solo hoc tramite tutus eris.
 Ille nihil, neq; enim uocem crepitantibus armis
 Audit, & abstulerat pulueris unda diem.
 Nec si etiam audierit, uellet discedere pugna;
 Tutus ut auersis hostibus ille foret.
 Sic Theobaldus abit pugna, seq; eripit armis;
 Ereptum & Socium credit abire simul.
 Verum ubi carpere iter secum non respicit illum;
 Seq; animi cernit parte carere sui.
 Vertitur, atq; ubi te clamabat Amice reliqui?
 An potui rapta te sine abire fuga?
 Si perijsti etenim me tecum occumbere certum est;
 Aut eadem uiuus contumulabor humo.
 Ecce autem in medijs septum illum conspicit armis
 Edere Romuleæ splendida facta manus,
 Nunc audendum animis inquit, nunc uiribus uti
 Præstiterit, nostrum ne quis inultus eat.

*Sic fatus alte sublatum insurgit in ensem ;
Mox acrem in densum uulgus adegit equum .
Non ignarus enim dura esse pericula , at ingens
Ille animus quid non ausit , amorq; pius ?
Iam cuneos , iam densa uirum penetrauerat arma
Et passim hostili sanguine tinctus erat .
Futychus interea cornu cedente , per altam
Stragem hominum ipse sibi fecerat ense uiam .
Et socium , fuso qui primum euaserat hoste ,
In tutum arrepto sperat abisse iugo .
Hic autem durum in certamen sponte reuersus
Sæuit , & in medios fulminat ense globos .
Qualis Aper quem magna canum uis undiq; sæpsit
Fulmineo ore fremens obuia quæq; ruit .
Eutyche , clamat ubi es . fide Eutyche , tutus at ille
It procul ; in tanto hic turbine solus erat .
Quem iam omnes unum densa cinxere Corona
Telorum , inq; unum tota caterua coit .
Ingeminantq; ictus , nec sufficit unus in omnes ;
Pro quo omnes , pietas si qua , perire petant .
Quæ rabies , quæ tanta feros truculentia uexat ;
Vnius ut pueri cede madere uelint .
Ille autem , quam fronte minax , quàm sæuus in armis
Qui furit , & gladium uibrat utraq; manu .
Atq; adeo leuam , Iuuenis qua frena regebat ,
Abscindit ferro , collaq; tangit equi .
Sæuit equus , titubat sessor , dum quærit habenas ;
Quas neq; habet , neq; si tangat , habere potest ;*

At puer excutitur miserandus, & obruitur ui
 Magna hominum, & turbam sustinet usq; Pedes.
 Euthychus aspexit, socium dum quærit harena
 Vno omnes raptim se glomerare loco.
 Horruit, & magno percussus corda dolore,
 Heu Perij, inquit, eo es si Theobalde globo.
 Nulla mora in media uidet hunc peditem ire cateruas;
 Quem circum armorum plurimus horror erat.
 Plurima tum sese incusat, sese increpat ultro.
 Hei mihi ait, tanta cede peremptus eas.
 Siccine amice cadas, & sim tibi funeris auctor.
 Tu moriare, & ero te sine uiuus ego?
 Non ita, uerum eadem quæ nos florere uidebat
 Hora duos, eadem finiat hora duos.
 His animis, primæq; uigens ardore iuuentæ
 Cinxit se medijs hostibus ense ferox.
 Vt Leo, quem circum uenabula densa coruscant
 Venantum, impavidus per media arma ruit,
 Et, quos stare uidet contra, & distringere ferrum
 Hos petit, & cauda percutit usq; latus
 Terribilis dente, atq; oculis, atq; unguibus uncis
 Sæuit, & effuso sanguine terra rubet.
 Eutyclus haud aliter ferrum uibrabat in hostes;
 Non pauor hunc, non mors, non tot acerba mouent
 Prætentantq; animum solitæ Virtutis honores;
 Et facinus media nuper in Vrbe nouum.
 Cum se Hispana domus puerum effudisset in unum;
 Quam subito est eadem tota repulsa domus.

Vnum itaq; in medio transfigit pectore , & unum
Cervice , ic̄to unum uertice sternit humi.

Indignati alij,pueros tam fortiter ambo

Pugnantes tot iam dedecus esse uiris

Adglomerant se se,& conferti tum simul omnes

Impetum agunt , quæ non Eutyche fata subis ?

Quis te in tam multos unum rapuit calor hostes ,

Quis te o sanguineo uulnerat ense ferus ?

Quis tibi crudelis tenerum hinc latus haurit , & inde

Quis nam oculos , quis nam lactea colla ferit ?

Ah miserande puer , qua te nunc arte tot armis

Eripias , telis saucius innumeris ?

Iam succumbit equus mutilus pede cernuus uno ;

Nullaq; iam pugnae fit uia , nulla fuga .

Iam pedes it , animisq; ardet . dumq; impiger hostem

Vulnerat , & nulla iam sibi parte cauet ,

Tergo instant alij , mox ceditur undiq; , demum

Succiso subitum poplite uulnus habet .

Infelix puer ah nimium confise Iuuentæ.

Ah nimium hac pugna uiribus use tuis.

Quid iuuat inuictum iactare in uulnera ferrum ,

Fundere flammam oculis , uerba , minasq; loqui .

Si feruentem animum pars uulnere clauda retardat ;

Frigidaq; effuso sanguine dextra riget .

Ecce iaces , eadem iacet & Theobaldus harena ;

Cui nullum in toto corpore robur adest .

Sic positi , heu pietas laceri crudeliter ambo

Ora , manus , frontes , pectora , crura , pedes ,

Hic formosum uti liliū, & ille uti flos hyacinthus ;
 Turbida quos sæua grandine tundat hyems.
 Tanti fama mali totam diffusa per urbem
 Perculit horrificis pectora cuncta sonis'.
 Excita Roma, ruit populus, qua fusa iacebant
 Corpora, multus Amor, multus ubiq; dolor.
 Atq; adeo impletur Cœlum omne ululatu altis ;
 Lamentisq; sonant omnia fœmineis.
 Heu quanti stetit esse pios, timuisse pudorem ;
 Qui poterant totiens liberi abire fuga.
 Quo subito decor ille abiit ? quo feruida Virtus ?
 Quo similes Diuum frontibus effigies ?
 Barbarico tantum in media licet urbe furori
 Inq; oculis hominum, & Principis ante fores
 Quo nil fœdum æque, & nihil unquam immanius ausum.
 Nec grauius quidquam Martia Roma tulit.
 Gaudeat ut Numerosa duos, Armataq; inermes
 Turba. Viri pueros, more petisse canum.
 Heu quales pereunt Iuuenes, quæ lumina fœda
 Sanguine, quæ tanto uulnere rapta manus ?
 Sic mœstæ ad superos uoces tota urbe feruntur ;
 Suntq; duo mœror publicus, atq; dolor.
 Audijt omnipotens pater hæc dum tota Deorum
 Turba fremit, nostri queis data cura soli.
 Vsq; adeo illius mentem mortalia tangunt ;
 Quiq; omnes ad se contrahit almus Amor.
 Sponte infelicem sortem miseratus amantum
 Romuleis fixit lumina firma iugis.

Et secum . Impuris etiam miserescere nostrum est ;
 Et bene pro meritis non noueamur ? ait .
 Nunquid in inuidiam memi , & cœlum omne daturus
 Icta hominum tanto corda dolore premam ?
 Quin potius rebus certum est succurrere mœstis ;
 Quodq; amor , & pietas tanta merentur agam .
 Nam quia iura iamota manent Adamantina Cœli
 Vincere me gnati non potuere Deum .
 Sarpedon perit , & castor cum fratre , nec unquam
 Alciden Virtus liberat ulla meum .
 Sed pius est curæ Superis Amor : ut cadere ambo .
 Fœda uelint , fatis derogat unus Amor .
 Vivere amor utrunq; cupit , seruemus utrunq;
 Stamina utrunq; trahunt , cedat uterq; colo .
 Dimidiumq; utriusq; cadat , pars altera uiuat
 Atq; unum e gemino corpore corpus eat .
 Hic liceat nobis fatorum abrumpere leges ;
 Pro meritis siquidem demeruisse meum est .
 Quod memini hos uotis optasse ut Lemnius unam
 Eorum animam in solo corpore colligeret .
 Viuat uterq; , & uterq; etiam moriatur in uno
 Atq; habeant , tanta quod prece uterq; petit .
 Vna erit effigies terris , Cœlo altera , & unum hoc
 Romani exemplum semper
 Amoris erit .

GABRIEL IVLITVS BENIGNIS LECTORIBVS.

Quia superuacuum esse noram in studijs laborem, nisi liceret meliora inuenire præteritis, Videremq; Poemata quædam Carpcionem quippe, Protefilai Epistolam, Leucippæ fabulam, & quædam alia. XL. Iam ab hinc anno ab adolescente adhuc Pierio nostro edita, plerisq; mox locis recognita, quæ tamen sub priori illa qualicumque editione & legerentur & etiam imprimerentur, Visum est ea quæ iam castigatiora, et eodem argumento numeroq; conscripta essent, alijs Elegijs subiungere. Benigne lector hæc quoque, licet ipsam oleant adolescentiam, boni consule.

PIERIVS VALERIANVS
BOLZANIVS BELLVN.

AD .I. LASCARIN.
V. CLARISS.

Regia Lascareæ sobolis stirps Iane,
tuorum.

Qui decus ingenij Viribus
equiperas.

Si tibi dona parem Veronæ cultor amœnæ;

Quæ tanto inueniam munera digna Viro?

Dem ne Crocum, an Citrios, an Rhoetica Vina? an Oliuum?

Immo age, selectus Carpio Munus eat.

Rarus hic in stagnis, proprioq; in gurgite rarus,

Et meus, ut faueas, Carpio rarus erit.

Ipsæ ego quem cepi, atq; alui Quadranthide Lymphas

Iugera quæ Aureoli montis amœna rigat.

Qui, seu legitimo, uetito seu semine Cretus,
 Vindicta optarim liberum abire tua;
 Qui rerum exploras causas uicesq; remotas;
 Qui pacem, atq; eodem pectore bella cies;
 Consilio cuius prudenti Gallia plaudit,
 Orantiq; potens Regia quæq; fauet;
 Cui de Cecropijs, Latijsq; in pectora cellis
 Instillat superos pulcher Apollo fauos.
 Dulcius ut nemo quisquam hac ætate loquatur,
 Dum latij exundant, Cecropijq; sales.
 Quid loquar, ut propior pompam sis ipse secutus;
 Quam pennata Iouis Rheda tonantis agit.
 Admissusq; sacris; quæ raros noscere cautum est,
 Pastus es ambrosiam, neclareamq; dapem.
 Qua licet hinc homini sapiens effectus, et ægro
 Mortali præstans, ut Deus ipse tibi.
 Cumq; ita præcellas humiles Vir Magne Poetas
 Amplexaris. amas, officijsq; iuuas.
 Omnibus expositus, ueluti Sol omnibus idem;
 Diuinæ unde licet noscere mentis opus.
 Ergo age, quicquid erit, Munus leue summe benignus;
 Auspicij uiuat Carpio ut iste tuis.

F A B V L A E T O T I V S
 A R G V M E N T V M .

L Atiæ Catullus elegantie parens.
 Profectus è Bithynia, peninsulam

*It Sirmionem inuisere actutum suam .
Ad hunc Amici commeant complusculi,
Lacum Fasello limpidum sulcant leui ,
Et se uicissim suauibus mulcent modis .*

Canit Catullus impotentem perdit

*Benaci Amorem , quo pudicam deperit .
Garden , nec ulli obnoxiam libidini ;
Ripas Napeæ quæ uirentis adcolunt
Illum sequuntur , atq; Benacus Pater ,
Bibula haurientes aure carmen optimum .
Eo absoluto , Naides plausu dato ,
Exosculari dum Carinam cursitant ,
Imis refusa stagna miscentur uadis ;
Et uorticosis fluctibus Cœlum petunt ;
Quibus Poeta territus , proram manu
Vtraq;prehendit , iumemor Poematum ;
Quæ lapsa fluctus in rapaces decidunt ,
Abit Catullus ; atq; confectus graui
Mœrore , paucis post diebus occidit .*

In Carpiones inde mutantur libri ,

*Membrana nanq; , piscium id genus parit ,
Ramenta in auri transferuntur Litteræ
Cognata quæ esse conscij Pi,ces sibi
Sola illa deinceps destinarunt carpere ,*

*Vnde hæc secuta Carpio
num nomina ,*

EIVSDEM PIERII CARPIO.

IBAT ab hospitio Memmi, Thynnisq; Catullus;
 Eq; amplis lætæ finibus Ionæ;
 Spectaret fumum a patrijs ut collibus, utq;
 Natali inferret basia cara solo.
 Sirmia defessum porrecto in littore Vatem
 Suscipit, & placido mulcet amœna sinu.
 Venisse incolumem Veteres gratantur amici;
 Inuisuntq; Lares doctæ Poeta tuos.
 Ipse peregrinos longo sermone labores,
 Aegæiq; refers multa pericla salis.
 Quæ tuleras terris incommoda dura Bithynnis,
 Quam fuerit patrij terra adamata laris.
 Soluere iam tempus curas, ægrumq; grauatæ.
 Adibus in notis ponere mentis onus.
 Non alias æque facilis suscepit Alumnum
 Benacus reducem, Veliuolusq; lacus.
 nec Ver, hinc placidi genitabilis aura Fauonij
 Aequore suadebant limpidiore frui.
 Ergo parant tenues per stagna liquentia tonsas
 Lentare, & socias addere sorte manus.
 Ipsi aderant pleriq; notæ melioris amici;
 Quos ipse a teneris legerat unguiculis.
 Conditorexhausti nitidus Cornelius æui.
 Varrus amore potens, Caluus amore miser.
 Tu qui delicias elegis das Calue fluentes;
 Tu quem plus oculis Calue Catullus amat.

Nec Verranius hinc aberat iucundus ; Ibero
 Qui patriam nuper uenerat Oceano .
 Lætus & ante Alios risu , salibusq; Fabullus
 Diues , & exprompto uiuidus ingenio .
 Liquerat , ut socijs admisceretur amatis ,
 Comi celsa noui moenia Cæcilius .
 Cumq; ijs blanda comes demorso Lesbia labro ,
 Lesbia centenis humida Basiolis .
 Lesbia delicijs tam blandi Passeris orba ,
 Rubra genas fletu Lesbia turgidulas .
 Cæsiolis neq; non oculis mellite Iuuenti
 Dulcibus exhalans ambrosiam labijs .
 Castulus usq; puer , nullaq; libidine turpis ;
 Qui mereas casti uatis amore coli .
 Qui comites , Qui lusus erat , quam pura uoluptas .
 O precibus Vatum uita petita pijs .
 Ii modo trudebant abiegnis littora palmis ,
 Moxq; dabant auræ lintea passa leui .
 Sed , ne pigra ullum tereretur in otia tempus ,
 Exhilarant gratis pectora colloquijs .
 Alter ab alterius numeris incensus , amice
 Reddebant falsis mutua uerba iocis .
 Musarum incipis hic dulcis expromere foetus ;
 Hospita quos dederat terra Catulle tibi .
 Magnum opus , & nondum uulgata Poemata , tum quæ
 Proh dolor , insanis rapta abiire uadis .
 Dicite nunc Musæ (nam uos meministis ab æui
 Principio omnia , quæ dictaq; , factaq; sunt)

*Quid Vatem abstulerit nobis , Vatisq; labores ;
Nam tanti nondum est cognita causa mali .
Mulcebat lepidus comitum præcordia Vates ;
Aemula erant suavi consona fila sono ;
Cui Pater ipse loci Velatus harundine crines
Extulit arridens ora benigna lacu ;
Quem circum Nymphæ Benacides assultantes
Auscultant resono singula uerba Choro .
Hinc Vigilina procis tot suspirata misellis ,
Cui uiridis glaucam cingit Oliua comam .
Illinc fulgenti rutilabat Pyrgia fronte ,
Pyrgia cui mollis grata corona salix .
Illa sui tanquam Domici præsaga , canenti
Assurgens uati singula uerba rapit .
Fronde sinum uiridanti lactea Bardoline ;
Opplerat , præcox quam sua ficus habet .
Nabat , & uuidulis onerata Lacisfia baccis .
Pampineis glaucam nexa comam folijs .
Naidibus Salodina decem comitantibus ibat ,
Attollens citrijs tempora cincta suis .
Sirmia sed Nymphas demum supereminet omnes
Fronte, oculis , uultu, uoce, colore, comis .
Myrtus uti redolens florentibus Asia ramis ,
Myrtus Hamadriadum roscida rarus honos .
Vere caput cincta hæc , & uersicoloribus ulnis,
In se animos, in se lumina cuncta trahit ,
Icthya quam sequitur Mater ; quæ prole superba
Intima sub tacitum gaudia pectus alit .*

Icthya Benaco tantum dilecta uetustis

Temporibus, quantum Læda uenusta Ioui.

Viderat hanc olim iuuenis Benacus¹ aquantem,

Quum premeret flauum fictilis Vrna caput,

Incaluit uisa, incaluit quoq; Nymp^ha, liquenti

Numine perspecto, dum natat inter aquas.

Itur in amplexus, & mutua Gaudia miscent;

Mincius hinc, nec non Sirmia pulchra sati.

Hæc tamen optauit collem; qui plurimus undis

Prominet, ille solum per loca aperta petit.

Prole Pater lætus, gratum ut pensaret Amorem,

Dona libens rara ditia dote dedit.

Dona greges Anguillarum tot mille, quotannis

Ostia quæ Natus cogeret ante sua.

Hæc igitur celerem semper commitata Fasellum,

Carmina surrectis auribus haurit hians.

Inde aliæ; quas fama uetus iam nocte recondit;

Tempus ut a memori singula mente rapit,

Garde aberat, non illa Choros imitata procaces,

Benaci Garde quæ tamen ardor erat.

Ille canit. Vnde, & tacitis stant flatibus auræ;

Vsq; adeo Cælum laudat, & unda melos.

GARDE carmen erat, Dryadum pulcherrima Garde,

Garde nigra oculos, flaua comam, os niuea.

Hanc Deus horrentis prognatam semine Baldi

Arfit, at ardenti copia nulla fuit.

Viderat innuptæ comitem hanc sæpe ire Dianæ,

Venatu fessam uisere sæpe lacum.

*Mollia nudatæ tollentem uellera suræ
Dum sua candidulos adluit unda pedes,
Tempora flos bene olens cingebat Amaracus, arcu
Leua habili, iaculo dextra onerata fuit.
Vritur, & cæco Benacus carpitur igni,
At uotum ingenuus tardat obire pudor.
Dum cupit hanc instar hederæ uincire tenacis,
Zonaq; dum se offert dissoluenda animo.
Sternuit, & resonant supplosa Papauera pugno;
Spem minuunt tremulis lumina mota genis.
Spesq; ita dum alternat; dum mollis flamma medullas
Vescitur, ambiguo Naufragus in Pelago,
Frigidulos acri singultus ore ciebat;
Est & obauditis dicta querela modis.
Nympha mihi proprijs undis prælata, libenter
Paucula Amatoris uerba morare tui.
O nitidoq; sinu præstans, roseisq; papillis,
Oreq; puniceo, fronteq; lacteola,
Cur fugis? atq; Dei uerum Dea temnis amorem,
Dum formosa uires Vere puella tuo?
Mollia quid scopulis eduris crura fatigas.
Cur genium fraudas florida Nympha tuum?
Ah fatius quanto ualidam exercere iuuentam;
Amplexuq; frui, dum licet, assiduo.
Flos rubet en Regum in uarijs hyacinthinus Hortis;
Quem neq; oues norunt, nec tetigere boues.
Dum mulcent auræ, firmat Sol, educat imber;
Quilibet hunc iuuenis, quæq; puella cupit.*

Ille , suo fuerit si tempore carptus , odorem
 Virgineis adhibet frontibus , atq; decus ;
 Verum , ubi præteritus Thyrso defloruit ipsi ,
 Nulli illum iuuenes , nulla puella cupit ;
 Despectusq; iacet , iam contundendus Aratro ,
 Immundo ue parat stramina foeda gregi .
 Quare , dum tenera es , tuus est dum promptus Amator
 Vtere nunc prudens tempore Nympha tuo .
 Ut uites gaudent Vlmis , ut uitibus Vlmi ;
 Amplexu ipsa meo læta eris , ipse tuo .
 Gaudia quanta aderunt , & quàm numerosa uoluptas ,
 Nocte per has ripas , antra per ima die .
 Benacum Garde , Garden Benacus amabit ,
 Incensus flamma uiuet uterq; pari .
 Benacoq; liquens fuerit dum uita , feretur
 Benacus Gardes nobilis esse Lacus .
 Num tibi ego putri uideor regnare lacunæ ?
 Sum ne ego sulfurea tetra Mephitis aqua .
 Fluctibus en , libuit quotiens , assurgo marinis ;
 Vnda tamen uitreas limpida seruat aquas .
 Tu'ne feras , tu'ne antra petas , dumosaq; saxa
 Quæq; puellari sunt minus apta pedi .
 Immo & oues nitidas adames , piscesq; nitentes
 Et molli ripam grammine florigeram
 Cauta cole uiolamq; , rosamq; , crocumq; , & amonum
 Quæq; puellari sunt magis apta sinu .
 Aspice odorato redolentem margine ripam ;
 Quam , neq; sicca æstas , ulla nec urit hyems .

*Aspice fœcundo prægnantes pondere truncos ,
Quos stupeat Phœax cultor , & Hesperius .
Pisce quis Vberior fluuius'ue , lacus'ue , sinus'ue
Aequoris , Oceanus certet uterq; licet .
En uarij tibi maiores , quæ mille tulerunt ,
Committunt imis oua fouenda uadis
Proceriq; Lupi , dentata fauce superbi ,
Et carne , & tenui uellere molliculi .
Ecce , quot Angullæ scopulis strigmenta relinquunt ;
Vtq; ea uiuescunt , stagnaq; , ut ampla replent .
Quid tibi mille canam species , quid nomina mille ;
Et quicquid nostros nobilitat latices .
Quin tibi fatidicæ Manthus oracula dicam ,
Dum rerum illa meas præscia uisit aquas .
Salue , inquit , Benace Pater , tibi nuntia ueri
Diuinabo tui gaudia prima lacus .
Nascetur nitida , sæclis uoluentibus , unda
Piscis ; fama recens unde parata tibi .
Non siculum Murena fretum , non ostrea tantum
Lucrinum extollunt , Brundusijq; sinum .
Non Elope tam clara Rhodos , Rhombo'ue Rauenna ;
Quam tua erit partu Nobilis unda nouo .
Dixit ; at inuidit nomen , namq; omnia Vati ,
Imperijs Diuum uoce aperire Nefas .
Hæc tibi sit præfata rogo præsagia , Gardes
Ille decor , Gardes ille futurus honos .
Hæc sibi donari pulcherrima PANNICEA
Ardet , & in medium me petit una lacum .*

Pannicea meos quæ tanti fecit amores ;
 Ut sit nulli unquam cedere passa deo .
 Nam petit ante omnes hanc Pan Deus , illa petentem
 Pana fugit , dulci me rapit illa sinu .
 Vim Deus intentat , sed frustra uiribus usus
 Muneribus certat uincere , uictus abit .
 Nam seu ruris opes , urbis seu munera ferret ,
 Vincebat donis illa superba meis .
 Nomen habet quod Pana pudet , quod habere Napeæ
 Optauere omnes , omnibus aucta bonis .
 Sed quidnam ista uagis nequidquam credimus auris ;
 Si miseris nullus iam locus est precibus ?
 Nempe Libyssinis in montibus aspra Leæna
 Te genuit . Scyllæ uel fera monstra Canes .
 Me fugis heu demum , meq; aspernaris amantem ;
 Ergo ab amore graui perditus ecquid agam ?
 Perditus , assiduis quem luctibus externauit
 Dura Venus , spinis pectora nostra serens .
 Eripis heu misero sensus mihi ; nil iuuat Vndæ
 Candor , & impendet quæ super umbra lacum .
 Acrior haud molles unquam ussit flamma medullas ,
 Quid mihi nunc gelidis imperitare uadis ?
 Magna inquam tenuis demanat flamma sub artus ;
 Lumen hebet , torpet lingua , manusq; tremunt .
 Atq; auris gemino sonitu pertinnit utrinq; ,
 Extremoq; miser deliquio abripior .
 His Pater incassum duram per sepe Napæam
 Insequitur dictis , insequiturq; pede

*Ille fugit, cursu celeris uestigia Ceruæ
Flammea præuertens, antraq; nota petit .
Atq; ubi tam prono decursu rapta uolauit
Obsita ramorum carcere delituit ;
Benacusq; miser , potiundi protinus expes
Ima subit , rapido turbine uersat aquas .
Et memor irarum quotiens incanduit , altis
Eructare uadis stagna refusa furens
Aestuat ; Euxinæ tunc æmulus Amphitrite ,
Tartara iamq; aperit , iamq; adit astra tumens .
Non illis Cymbam concredat fluctibus ullus ;
Non, si uel gemino Castore fretus eat .
TALIA Clarifona memorabat uoce Catullus ;
Dum socij, atq; sacer pendet ab ore chorus .
Finierat , Nymphæ applaudunt Benacides omnes ,
Ceruleusq; Pater , nec modus ullus adest .
Oscula dumq; parant certatim inferre carinæ ,
Ille fluentisonis plausibus iæta salit .
Et iactata, latus dextrum, iam deinde sinistrum
Obiectabat aquis . Corde Catullus inops
Apprehenditq; manu spondam , amisitq; libello ;
Quos rapido Vortex æquore surripuit .
Dulciloquo, sed enim lux illa nouissima Vati .
Indecori forsitan luxerat exitio .
Ni prece Pollucis , ni Castoris implorata ,
Littora legisses tuta Faselle celer .
Quid tamen hoc uitasse fuit ; si cura , dolorq; ,
Hinc male confecti pectora Vatis habet .*

Ille, quidem impatiens iacturæ nobilis, ægro
 Mœrore exesus Romula tecta petit ;
 Atq; ibi, dum assiduo tabescunt lumina fletu,
 Primæuo ætatis flore uigentis obit .
 Extinctum fleuere humiles, fleuere potentes,
 Fleuerunt Charitῶν, Aonidῶνq; Cohors.
 Extinctus lepos est, extincta est gloria plectri,
 Et gemit Eoum littus, & Hesperium.
 Optima sic demum fatis rapiuntur auaris ;
 Vescuntur larga deteriora die.
 Verum age, quæ fuerit rapti Fortuna libelli,
 Die Erato ; Ista tui præmia Vatis erunt .
 Ne tegat hoc seclis obliuiscuntibus ætas ;
 Hactenus ut nulli nota fuere Patrum.
 Deciderat codex liquidas prolapsus in undas,
 Deciderat plectri delictum Aonij .
 Nais, & hæc atq; illa librum prægestit apisci ;
 Et lacerant auida scripta uerenda manu .
 In uitreosq; bonam thalamos trahit Icthia partem,
 Discat ut Ausonio Mincius ore loqui .
 Mincius hæc didicit, caro mox promptus alumno
 Obtulit, hinc culto claruit ore Maro ;
 Mantua quo gaudet, ueluti Verona Catullo ;
 Eloquij quum sit magnus uterq; parens .
 Nec Vigilina sui uult non memor esse Poetæ ;
 Partem habet, & latos implet auara sinus .
 Seruet ut hæc doctis præfaga Nepotibus, olim,
 Quales frondosa sub Nuce nixa dabit .

*Sirmia quam limis oculis prospectat, amatq; ,
Scripta cauernoso fornice cuncta premi .
Ab facinus . tam clara igitur monumenta peribunt ?
Et feret hoc Erato ? pulcher Apollo feret ?
An non magna satis rapti iactura Poetae ,
Viuus opes poterat qui reparare nouas .
Ast obijt Vates, celebres periere labores .
Heu ubi nunc risus, heu ubi nunc lepor est ?
Scilicet haec nerunt Parcae subtegmina ; quarum
Facta infecta Deum reddere nemo potest .
At non ipse sui uatis oblitus Apollo ,
Non oblita Hecate , nec Venus Idalia .
Nam librum insigni statuunt mutare figura ,
Vnde sui Vatis fama perennis eat .
Ecce nota uerti in fuluum cepere Metallum ,
Scriptus ut aureolo carmine uersus erat .
Effulgent nitidae per stagna rubentia micæ .
Scilicet hi numeri culte Catulle tui .
At membrana simul tepido emollita liquore ,
Pisciculos cepit sensim animare nouos
Sic referunt , uituli pertuso tergo bimi .
Informes primum fulgere uermiculos .
Subtratoq; thymo exceptos, Castiaq; recenti ,
Florentiq; senis gramine Coricij .
Iam nitidis qui mox alis , pedibusq; subortis
Prædatum flores, prataq; odora uolant .
Distentoq; replent fragrantis nectare cellas ,
Vnde suos Cecrops cogit, & Hybla fauos*

Vtq; Aer putrem in uolucres transformat alutam ;
 Vnda ita mollita de cute piscem animat .
 Turba hæc , cognatum tanquam sibi nosceret aurum .
 Fertur eo , & proprias carpere cepit opes .
 Illicet en ditem pisces populantur arenam ,
 Non aliam ut captent protinus ore dapem .
 Candor adhuc remanet membranæ , ut ut ante nitebat
 Aridula doctæ pumice rafa manus .
 Puniceusq; color tergo , qui frontibus , & qui
 Argenti fuerat cornibus , ille decor .
 Fulua caro , fuluum manifestius indicat Aurum ,
 Et sapor ambrosia gratior , & melior .
 Aureus huic lentor , uis aurea , inutilis ægris
 Non cibus est ; aurum noscere , ut inde queas .
 Hic satiare nequit ; nequeunt satiare libelli .
 Spinula pungentis monstrat amœna iocos .
 At , sale quod uestro longos conditur in usus ,
 Victuros pandit tempus in omne sales .
 Gemmeus utq; liber , raris uersandus amicis ,
 Arcebat turbæ uulgi inane rudis .
 Tu quoq; tantum epulis Regum asseruate potentum
 Piscis honorato nomine rarus eris .
 Nam quia ; quod carpis ; nihil est pretiosius auro ,
 Ellogium fiet nominis inde tui .
 CARPIO nomen erit , quod nulla oblitteret ætas ,
 Viue , Vale ac Aurum Carpio
 carpe tuum .

PROTESILAVS LAODA-

MIAE PER. IO. PIERIVM.
VALERIANVM.

*Vlride dum uento Danaï retinente
moramur.*

*Et fera, non grato tempore,
sæuit hyemus.*

*Optatam accepi mea Laodamia
salutem,*

Dilectaq; mihi uerba notata manu.

*Atq; utinam hæc lingua potius bona uerba tulisses,
Aut ego dixissem, dulcis Acastis aue.*

*Oscula tot fixi ceris, quot uoluit arenas
Instabili Euripus sæpe uolutus aqua.*

*Quod quereris nimium uentos nocuisse fauentes;
Qui cita discessus causa fuere mei.*

*Tristis, & ipse queror, sed quid iuuat ora, comasq;
Scindere, quum fato bella, trahente petam.*

*Mœsta die, noctuq; iaces; nec mitis Acastus,
Nec Socer Iphiclus, nec iuuat ipsa parens.*

*Siccine, quam uolui semper uidisse beatam
Lux mea, tam misera perditâ sorte doles?*

*Cur Diadema negas capiti regale? nec ostrum
Induis, & cura est pectere nulla comam?*

*Squallidulumq; humili cur uelas corpus amictu?
Ieiuno nullum cur capis ore cibum?*

Nuncius , Aemonia qui uenit ab urbe , rogatus
 Exposuit flenti talia facta mihi.
 Me miserum ; pro me tot cara doloribus , Vxor
 Insolabiliter disruciata gemis
 Atq; mori cuperes , miserum me. siste furorem
 Ne tua sit binis mors data corporibus .
 Scilicet ipse diem potero, Solemq; tueri ;
 Si tam dilecta coniuge cassus ero .
 Non sinus Ambraciæ , non littora Leucados alta
 Sint mihi supremæ Deucalionis opes .
 Sed feret auxilium quæ prima occurrerit unda
 Fixa uel in medio pectore cuspis atrox .
 Ergo necis ne uera tuo sis causa Marito ;
 Cara feram obstineas Laodamia manum .
 Namq; grauis animæ pendet sub iudice pœnas ;
 Infontes letum quæ peperere sibi .
 Has fera Tisiphone diris accinta flagellis
 Assiduo insultans uerbere seua ferit .
 Noli ergo tantos , noli mea uita dolores
 Concipere , ut Stygiæ damna petamus aquæ .
 Quære laboranti potius solatia cordi,
 Et quo fata trahunt æquo animo ire para .
 Utile quod monui , mihi sed præstare negatum est ,
 Quod mihi non capio , do tibi consilium .
 Ipse ego sum potius monitu sedandus ab isto ;
 Quem desiderij flamma pererrat edax .
 Non ita suppositis tedis adolentur Aristæ ;
 Ignea ut indomitus corda perurit Amor .

O quotiens studium uenandi finximus aptum :
Vt peterem aerei culmiua summa iugi
Scilicet hinc patriæ spectare cacumina terræ ;
Ludus , & ardorem diminuisse grauem.
Hinc Nymphæus apex buxo uisendus opaca .
Illinc frondoso uertice Olympus erat
Pelion inde , & Othryx nemorosus , & Ossa uirebant
Quæq; oculos lepide detinuisse queunt .
Dulce relaxandi studium fortasse putabis ,
Dulce , sed a nulla parte iuuare potest .
Acrius immo animum torquet , quia cerno negata ;
Maior enim in uetita re furor esse solet .
Sed , magis ut doleam , nostri tu causa doloris ;
Quod tantis pro me fletibus ora rigas
Ante oculos uolitat semper tua flentis imago ;
Nec mihi luce ulla est , nec mihi nocte quies .
Auspiciam quid triste times ? felicius omen
Pro patria fertur prælia laude geri .
Quid trepidam falsa crucias formidine mentem ?
Quod letale putas hostibus omen erit .
Hectora , quem metius , nostrosi occurrerit ensi
Sentiet cæmonix fulmina sæua manus .
Hunc Telamoniades bello sibi tradier optat ;
Quem saxo feriat , quem petat ense ferox .
Sed magis inuictus , ueloxq; affectat Achilles
Imbuere hoc hastam sanguine Peliaden
Illi etiam tacitis , insomnia uisa , tenebris
Hectoreo ut cuspis tincta cruore rubet .

Irruet imbellem fortis Menelaus in hostem ;
 Et petet ingenti de legione Parin.
 Ve tibi raptor, opem placidæ implorato Diones.
 Marte opus in bello non Venere esse reor .
 Inuitis nos bella Deis tentare uereris ;
 Sunt potius monitu quæ peragenda Deum .
 Iuppiter ægea clamat sublimis ab unda ;
 Vertite periuri Laomedontis opes .
 Multa monent etiam Diuum responsa, futurum
 Ut iaceant graia pergama celsa manu .
 Rettulit hæc nobis sapiens oracula Calchas ;
 Calchas diuino numine fatidicus .
 Visa etiam horridi nuper portenta Draconis ;
 Quæ fati nobis signa fauentis erant .
 Namq; sub umbrosa Platano dum sacra paramus ;
 Qua nitidæ it sacro gurgite Riuus aque ,
 Ecce repentino prorupit in Aera saltu
 Serpens ingenti corpore terribilis .
 Lumine flammanti , maculoso tergore , cauda
 Immensa , implicita mille uoluminibus .
 In summamq; ima platanum sublatu ab Ara
 (Omina quæ nobis Iuppiter excierat)
 Nactus ibi nidum , pullos rapit octo, uolante
 Circum filiolos cum genitrice uorat .
 Deinde , quis hoc credat ? uix nos qui uidimus ipsi
 Credimus , in saxum dirigit coluber .
 Hæc ubi Testorides conspexit monstra ; Pelasgi
 Ite ait ; Illiacos depopulatæ Lares ,

Sunt ecce auspicijs præsentia numina nostris ;
Hoste sub Argolico Dardana tecta cadent .
Vnanimes ergo concordi uoce , minamur
Laomedonteo funera acerba solo
Nec Patriam rediisse piam iurauimus omnes
Ni ruat excidio Troia subacta graui .
Nec mora quumprimum Pelagus sedauerit iras ;
Euboicum linquet classis Achiua solum .
Accipe , ne timeas mihi dira pericula ponti ;
Cur modo difficiles incubuere noti .
Incautus ceruam iaculo transfixit Atrides ;
Dictynæ fuerat quæ fera grata Deæ
Illa , ultura nefas , uentos exciuit ab ora
Thraicia , & fractis æquora uersat aquis .
Attamen , ut Vates canit , hæc errata piabit
Ex Agamenonio uictima cesa lare .
Est ideo prudens Argos dimissus Vlysses ;
Noctiuagæ ut uectet sacra litanda Deæ .
Ocyus ille aderit ; placidum iam cernitur æquor ;
Et rabidos uenti deposuere sonos .
Ibimus ergo omnes placato Numine læti ;
Vltores quo nos Troia fata uocant .
Corruet , atq; potens olim feret Ilion arma
Dorica , seruili terra premenda iugo .
Deinde petet celebri patrios cum laude penates ,
Cum prædabunda Graia carina manu .
Tunc me conspicias (mens si mihi conscia recti .
Augurat euentus optima signa boni)

*Illustrem factis spolijs Prædonis onustum
 Vectantem Iliades ad tua pensa nurus.
 Accipies reducem cupidis amplexa lacertis ;
 Multaq; si rapies oscula , multa dabis ,
 Tunc ego tunc lecto tecum bene iunctus in uno
 Militiæ referam splendida facta meæ.
 Præteriti nos tunc fletus meminisse iuuabit .
 Intermissa duplex gaudia pondus habent.
 Spero equidem , Troiæ post fata nouissima , felix
 Aemonis Aemonii Coniugis Vxor eris.
 Vxor eris felix reliquæ post tempora uitæ,
 Vnanimis mecum sorte frueri bona.
 Philacidas placida post hæc in pace regemus
 O Desiderio uita beata meo .
 Interea absentem patienter ferto Maritum
 Carior o propria Laodamia Die.
 Hac Virtute diu persta o fidissima Coniux ;
 Nec luctu , & lacrymis diriguisse uelis .
 Sit, rogo , seruandæ penitus tibi cura Salutis .
 Est mihi cura tui , sit tibi
 cura mei.*

PIERII VALERIANI
BOLZANII.
LEVCIPPVS.

AD BAP. EGNATIVM.
VENETVM.

*I iuuet afflictos miserorum fata
referre;
In socij detur siqua labore
quies,*

*An magis ulla animum delectent carmina nostrum
Ponere Leucippi quàm mala fata boni?
Primus ego has latio succendam lumine flammam
Clade fatigatus compare primus ego;
Ille meos siquidem Egnati præfinxit amores,
Exemplar morum, uitæ, animiq; mei.
Is coluit Daphnen, mihi Daphnia culta; furores
Occulit ille suos, oculo & ipse meos.
Ardua Daphniolæ res est amor, ardua Daphnes;
Vota pudica illi, uota pudica mihi.
Saucius is cecidit, semel attamen; acrius heu heu
Sæpe ego conficior, morsq; petita fugit.
Verum agite o Manes placida Ladonis ab unda
Audite hic Vatem funera uestra queri.*

*Siqua tamen Leucippe tui pars restat Amoris ;
 Quæ mea sit miseri cernere fata capax .
 Accipe me comitem , nostroq; leuabere casu ;
 Et tua sors demum fiet acerba minus .*

ARGVMENTVM EX PAVSANIA.

L EVCIPPVS Oenomai Pisæ Regis filius Daphnem amat. expes potiundi puellarem induit ornatum ad-
 piscitur a Daphne Comes ; gratiam in dies apud eam indi-
 piscitur , Rivalis inuidet Phœbus , efficitq; ut Daphne
 uenatione , & Sole fatigata , una cum Nympharum cœtu,
 se in Ladonem fluuium merset . Tergiuersatur Leucip-
 pus , a Nymphis exuitur . Mas cognitus , iaculis
 conficitur .

I Am satis innuptæ uulgata est fama puellæ ,
 Cui Lycius tanto fauit honore Deus .
 Inter Hamadriadas fuit hæc formosior omnes .
 Durior æque omnis inter Hamadriadas .
 Hanc uidet Oenomaos natus Leucippus Achæo ;
 Ut uidet , ut capitur , captus ut inde furit .
 Illa mares omnis fugit auersata , negatq;
 Nubere ; siue Viro sit data , siue Deo .
 Attamen hanc Leucippus amat , speratq; potiri ;
 Vsq; adeo in propria re sibi quisq; , fauet ,
 Sed nihil ad uotum demum uidet . esse ne coniux ,
 Mortalis cupiet , quæ negat esse Dei ?

Quid faciat puer infelix? qua'ue arte cupitos
Speret in amplexus Virginis ire suæ?
Scitus amor promptis hominem domitare sagitis
Novit; & exprompta uulnera curat ope.
Et quibus is rerum domitor dominatur eisdem
Consilium prudens suggerit, atq; animum,
Hoc mostrantē igitur patrio nutrire capillos
Incipit Alpheo, neçtereq; arte comam.
Iamq; dies, alterq; dies, iamq; alter & alter
Mensis in hoc studium, totus & Annus abit.
Flaua erat, & studijs circum muliebribus aures
Pressa, per inflexus ibat ad usq; pedes.
Adjicit ornatum, qualem Spartana gerebat
Venatrix, Pholoes lustra per alta sacræ
Iam Coos maculosa sinus Lynx cingit ab armis;
Leuia purpureus crura Cothurnus habet.
Iamq; habilis pharetra ex humero dependet, & arcus:
Annectit geminos copula bina canes.
Iam iuga Thaygeti Daphne transgressa, pauentis
Dum sequitur Ceruos, impavidosq; Sues
Innumeris Velox aderat comitata Napeis;
Vixq; premens posito gramina summa pede.
Ut uidet hanc puer Oebalius sibi conscius artis,
Horret, & egelido corda pauore tremunt.
Et stupet, & pudibundus abit. nec credere se se
Audet, & interdum uimq; animumq; capit.
Ingenuæ interdum flammæ pudor obstat alumnus;
Demum abit indomito uictus amore pudor.

Hanc

Hanc igitur fidens petit , audacterq; locutus
 Dilectam tali uoce moratur Heram.
 Dic Dea , siue loci Nympha es, siue inclyta proles
 Es Iouis, ex ipso nosceris ore Dea .
 Qua pater Oenomaus rapidos direxerit axes ;
 Qua Soror acta citis Hippodamia rotis .
 Namq; ego dum Aeri pedem solerti indagine ceruam
 Persequor, his erro sola relicta iugis .
 Nympha huic . Pathenium lustrauit, & Mœnala, nusquam
 Sunt mihi mortalis signa notata pedis .
 Tu uero, ne sola die errabunda cadente
 (Sol Tarteſſiacas pronus adibat aquas)
 Tristis eas, mecum potes expectare parentem ;
 Ni ueniat , siluis tuta latere meis.
 Dissimulat se uelle puer , similisq; timenti
 Singula prospectat lumine lustra uago .
 Naiadum Chorus omnis adest, & Hamadrias omnis
 Euge ait . hic potius cara puella mane .
 Vincitur obsequio iuuenis , fallitq; uidentes ;
 Arcada quin illo falleret ore Deum .
 Ecce Aper interea silua furibundus ab alta
 Prodit , & Eurotæ flumina nota petit .
 Clamorem attollunt Nymphæ . Sociæ ocyus eia
 Daphne ait, in magnam figite tela feram .
 Quæq; locum ante notat ; quæq; este iaculata ; sed una=
 =quæque illesa ferit terga ruentis Apri.
 Altera mox dextris librant(nam bina gerebant)
 Ipsa quoq; illesa tela repulsa cute .

*Sed Leucippus humi iaculum defixus utrunq;
Stabat adhuc , ueritus se sociare Deis .
Respicit hunc Daphne ; cessasq; (ait) œbalis una
Cessas , funde alacri missile utrunq; manu .
Ille uerecundo tota oblitus ora rubore ;
Mortalem socium non decet esse Dei ,
Dixit, & ista tuæ potius sunt debita dextræ
Tela , libensq; Deæ porgit utrunq; simul .
Quin age , respondit Daphne , amentabimus una
Ipsa unum , ac unum dextera nostra ferat .
IAMQ. Aper ille canum magnis latratibus actus
Verterat ad Nymphas spumea rostra ferox .
Intorquet Virgo , simul & Leucippus habenam ;
Signat uterq; simul , uibrat uterq; simul ;
Lumen uterq; simul dextrum deprehendit , & unum
Ipso eodemq; loco uulnus uterq; facit .
Exoritur plausus Nympharum ; fulmineus Sus
Cernuus immani corpore pulsat humum .
Se rotat in gyrum , surgitq; , caditq; uicissim ,
Labsantem rident undiq; Hamadriades .
Saxum habile hic manui prehensat Piseus , in hostem
Id iacit (audentem fecerat alma Venus)
Saxum oculos inter uiolento turbine frontem
Vulnerat : in clunes concidit ictus Aper .
Et mox quantus erat pedibus metitur harenam ,
Approperante tremunt Ilia larga nece .
Tunc Daphne complexa uirum Tenera oscula libat
Suntq; , ait ista tui gymnica facta Iouis .*

O tibi si post hac placeant commercia nostra;
 Perpetuo mecum uiuere Virgo uelis.
 Cui puer, hoc quando tu me dignaris honore,
 Nostra erit arbitrio subdita cura tuo.
 Accipit hunc Daphne; Nymphæ gratantur; & omnes
 Ignoto libant oscula casta Viro.
 Nunc tibi, nunc demum felix Leucippe uideris;
 Heu quanto hæc stabunt oscula cara tibi.
 Tu comes is Daphnæ, tu solus Amabilis illi;
 Curarum Daphnes conscius unus eras;
 Illa tuo conmissa manum blandissima collo;
 Pendula de cubito stringere uela dabat.
 Colligere illa sinus aliqua de parte fluentis
 Te cupit. & iuncis nectere sæpe comam
 Singula promptus agis doctore cupidine; donat
 Solus hic ingenium, solus hic eloquium.
 At gremio quum sæpe tuo defessa quiescit:
 Quum tua sudorem siccet ab ore manus.
 Quid tibi tunc animi miser heu Leucippe, potito.
 Frustra, quo nunquam detur amore frui.
 Te cruciat q̄ tanta licent tibi, scilicet illam,
 Tangere; at, ut uelles tangere, non liceat.
 Quæ tibi bella mouent, hinc forma uenusta, sed inde
 Exempla indomitæ nota pudicitæ.
 Sminthea cum se odisse refert, & nolle Maritum
 Certa ita perpetua Virginitate frui.
 Copia multa tibi, sed nulla est copia, tantum
 Præualet in uero semper amore pudor.

Quin, nisi casta sit hæc, leuius Leucippus amaret;
Leucippus siquidem uerus Amator erat.
Iam nil turpt cupit, iam sola modestia cordi est;
Iam satis est Dominæ uiuere more suæ.
Promptior hinc factus per honesta negotia Daphnæ
Carus erat, Nymphis carus Oreadibus.
Illum Naiades, illum spectare Napeæ
Gaudebant, Daphne diligit una magis.
Seu tacitis ignem stimulis Natura ciebat;
Seu decor ingenuæ frontis amandus erat.
Sic & eras felix, & eras Leucippe beatus;
Sic tua supremo fors erat æqua Ioui.
Nemo sed humanus diuturno tempore felix.
Iugis amaricies gaudia curta rapit.
Cynthius hoc uidit, quid enim non cerneret ille;
Qui præbet terris lumina, quiq; Polis.
Inuidia exarsit Iuuenis felicis iniquus,
Ergo marem Daphnæ prodere cura subit.
Aestus erat, medioq; altum Sol orbe Leonem
Presserat, atq; omnis campus hiulcus erat.
Querebant Satyri, querebant flumina Nymphæ,
Hæ secreta, illi flumina aperta natant.
Panicolæ nil densa iuuant Pineta Lycei;
Nullaq; siluosas occupat umbra uias.
Assiduo Daphne Venatu lassæ, puellas
Traxerat hac, cesæ gloria tanta feræ.
Iniicit huic animo Phœbus Ladonis in amnem
Se gelidum, ac socias mergere Hamadriadas.

Nec mora . Cliuus erat Zephyris genialibus aptus ;
 Murmure quem placido lancinat unda frequens
 Occupat inde sinum præ largo gurgite tutum ;
 Adridet uitrea calculus omnis aqua .
 Hæc circum pictæ uolitant uada læta Volucres ;
 Argutoq; melos gutture dulce canunt .
 Hic reliquas posito Daphne uelamine Nymphas
 Suadet harenoso tinguere membra lacu .
 Gratum opus accelerant omnes , saltuq; procaci
 Desiliunt , palmis stagna repulsa sonant .
 Tunc puer erubuit : quiq; omnia primus obibat ,
 Nunc mora postremum segnis , inersq; tenet .
 Atq; pedes sat habet summas immergere in undas ,
 Ut reliquum in uiridi cespite , ueste tegat .
 Eleis , quid agis ? Daphne proclamat ; in altis
 Mergere , leuamen erunt suauis laboris , aquas .
 Ille nihil . Primum Nymphæ mirantur ; & inde
 Exiliunt magni suspitione doli ;
 Viq; reluctantem expoliant , laceratur amictus ;
 Ille uerecundo pectore adhæret humi .
 Ut tamen agnouere marem . Chorus omnis in iram
 Canduit ; & Triuiæ numina magna uocant .
 Arripit ille fugam . fugientem tela sequuntur
 Mille , nec immites abstinet ulla manus ,
 Is , fer opem Daphne , fer opem clamat bona Daphne ;
 Sed Daphne , & Nymphæ uulnera , & arma ferunt .
 Prima caput leuibus petit Orithya sagittis
 Sæua habilem in dorsum torquet Iera sudem

Nemertes inupta femur, femur haurit Agaue,
Deiopea humeros . Ilia Passithoe .
Annicula Drimo quercu montana lacertos :
Fraxineo suram Vimine Phylodoce .
Sic tamen ille fugit , sed ineuitabile fatum
Non fugit heu , siquidem pensa resecta uetant .
Nam Lachessin supplex filum exorarat Apollo
Rumperet , argutæ sic potuere Lyræ ;
Quin etiam nubem fugienti obiecit opacam,
Præstrinxitq; iubis lumina flamiuomis ;
Quo puer attonitus fulgore, & nube, locorum
Immemor , assuetam nescit obire uiam .
Sed modo tuta petit , medios modo fertur in hostes ;
Quos nusquam , nisi cum saucius, esse uidet .
Ergo magis uocem attollens , Daphnen uocat unam,
Vnicam amat Daphnen cernere , & oppetere .
At , specula incendens animos clamabat ab alta
Latois ; pereant turba odiosa Mares .
Hortatu Dominae cedem omnis Oreas atrocem
Instaurat ; puerum sternere certus honos .
Ergo corinthiacis Ephyre spectabilis hamis
Collimat collum , pectora Dynamene .
Eupompa , Nesso , Pronoe , Galatea , Themisto
Indefesa iterant spicula crebra manu .
Demum Arethusa tuis traiecto poplite telis
Concidit ; insultat cede cruenta cohors .
Vidi ita pertusam uiolenta grandine caltham
Languere , & flores Cyprogenia tuos .

Et tamen expirans Daphnen optabat amatam ,
 Frigidulo Daphne semper in ore fuit .
 Occiderat iam tot iaculorum mergite pressus ;
 Quot furibunda Histris Tergore tela ,gerit .
 Daphne igitur ueniens , ubi functum cominus hostem
 Vidit adhuc toruo lumine compos-abit ;
 Fata ita , sic pereat , sacrum quicumq; pudorem ,
 Virgineumq; ausit conscelerare decus .
 Sic miserandus obit Iuuenis , dum fidus amanti
 Seruit , ita infidam uidit amoris opem .
 Nulli illum Superi non ingemuere iacentem ;
 Illum omnes flerunt pectora dura feræ . ;
 Quin nitidos tetra fuccauit nube iugales
 Cynthia ipse , pudor , seu fuit ille dolor .
 Crudeles Nymphæ , Daphne crudelior , illum
 Ipsa petis iaculis improba Nympha tuis .
 Tu comitem exanimare tuum , carumq; sodalem .
 Passa , cruore manus tu maculare pio .
 Nonne tibi ; immenso quamuis ardesceret æstu
 Sincera frater mente pudicus erat .
 Expers Nequitia , fœdæq; libidinis expers
 Gaudebat casto castus amore frui .
 Illius in gremio totiens quum sola cubares ,
 Dormirentq; homines , Cælicolæq; Dei .
 Tentauit ne unquam uerbis factó ue pudorem
 Soluere , uel teneros sollicitare sinus ?
 Indignata licet sis , ipsa fatebere , nunquam ;
 Vita sed huic dices irreprehensa fuit .

Non impune igitur Daphne uiolaris amicum .
Est & Amicitiae maxima cura Ioui .
Et Venus alma tibi poenas irata parauit ;
Truncus eris dura rusticitate rudis .
Illicet , ut merita es , sacra cedere securi
Apta Veneficijs Stirps odiosa malis .
SIC Illa Egnati meritis obnoxia flammis
Supplicium , ramo triste crepante , dabit .
At non Leucippus , Veneris pia cura benignae ,
Incuset miseræ fata beata necis .
Nam Venus hunc memori parat insignire figura ;
Quæ Casti indicium semper Amoris erit .
Illa & enim diræ cedis percussa dolore ,
Qualis ad extincti funus Adonis erat ,
Imperat Idalio natum de uertice succos
Promere , Amaracini fundere roris opem .
Quo postquam imbutum Leucippi corpus , & ipso
Nectare delicuit , uisq; adaperata Soli .
Transit in ambrosij radicem pectus odoris ,
Molleq; adhuc fodiunt spicula multa latus .
Tum Venus inuertit Iaculum Peneidos actum
Viscera per , medium cordis adusq; locum ,
In tenuemq; iubet calamum grandescere ; nodis
Omnibus ad culmum uela resecta ligat .
Tenia discerptis folijs accrescit utrinq; .
Fistula subrutilo tincta cruore uiret .
Sanguis at ille , hamum circum qui sparsus aduncum .
Non iam mortalis sanguis ; at ætherius .

*Qualis Acidalio de uulnere fluxerat Ichor ,
 Quum pctijt diam dextra profana manum .
 Spumeus exiguos absoluit mille corymbos ;
 Ambrosio qui auras , prataq̃; odore beant ;
 Vertice qui se se exsinuant per gramina celso
 Candiduli ; sed quos purpura rara notat ;
 Concolor hinc partim lacti , partimq̃; cruori.
 Flos nitet , hinc Cypriæ spirat odor Veneris .
 Quæ simulac rerum genetrix Citherea peregit
 Gramina perflauit sidere læta suo .
 Edixitq̃; , boni genitalis ut aura Fauonij
 Læta hinc in terras semina larga serat ;
 Ne placidi tantum Ladonis ripa ; sed olim
 Testetur facinus quælibet unda nouum .
 Sic quotiens glacialis hyems' dissoluitur ; atq̃;
 Vere nouo auratis cornibus astra micant ,
 Irrigua exultant castæ per' prata Napææ
 Surgere Piseæ gramina odora domus .
 Quin ægris misere languentibus obuia præsens
 Auxilium prestant , præssaq̃; membra leuant .
 Hæc ut Amantilla est nobis , Anthilla Napæis
 Fertur , & agrestis Nardus odore potens .
 F V M Veteres dixere , operosa ubi cognita uirtus ,
 Ex re nomen habet , quod VALET in tot opes .
 A T Q . Utinam non tunc positus Caducifer alis
 Luriduli audisset uerba odiosa Senis ,
 Non fueras compos Daphne , & gauderet amatum
 Leucippum è manibus surripuisse tuis .*

Verum Auus huic dum iussa modis repetita molestis
Imperat , inuisæ datq; alimenta moræ.
Dum pubem castam esse iubet , castasq; puellas ;
Inculcatq; . decus Virginitatis ament ;
Præterijt dudum hora fugax , ne scilicet istis
Leucippi uindex posset adesse malis .
Attamen Ingenio pueri succensus amore ,
Sensit ut hoc , penna præpete uectus adest .
Vixq; pedes , ubi gramen erat , firmauerat acres ;
Inscius atq; nouam uellere amabat humum
Ut succum tetigere manus , talaria , & omnis
Penna , pedes , humeri diriguere leues .
Statq; ut dura silex immobilis , utq; reuinctus
Aere pedem , ære manum , tantus in ore rigor .
Non oculos , non ora ualet , non flectere linguam .
Corq; gelu , & sanguis frigore duruerant .
Quod simul ut uidit Paphie miserata rigorem
Fratris ab excelso uertice lapsa Gnidi .
Amplexata Deum flammam inspirauit , & ignem ;
Qui blando uicit triste calore gelu .
Reddita Mercurio pennæ uis , reddita linguæ
Redditus ipse sibi , rem celebrem esse iubet .
Rem Parcæ æternis iussæ insculpsero metallis ,
Dignam ut scire Dei , scire hominesq; uelint .
Adfuit his Mauors , puerum miseratus & ipse ,
Delicias Veneris , progeniemq; Iouis .
Nec dum animo exciderat Phœbæa iniuria retis ;
Indicio cuius præda pudenda fuit .

Et secum . Hem Daphne pœna multata merenti ,
 Accipiet pœnæ munera honora suæ .
 Scilicet hæc magnis ibit prælata triumphis ,
 Vatibus hæc sacris , militibusq; meis .
 Non ego Leucippo faueam ? si iungere amores
 Non possum , iungam , par faciamq; decus .
 Tempus erit , quum bella manu iam nulla gerentur ;
 Præstantisq; animi gloria inanis erit .
 Marmoreæ siquidem , æsq; cauum , cum sulfure , massæ
 Omnia tentabunt , omnia conficient .
 Tum , nisi Pisei Virtus noua Graminis adsit ,
 In reprobum cedant æra liquata Typum .
 Dixit & intonuit læuo Pater almus Olympo ,
 Et motare sacrum gramina uisa caput .
 Nulli inde artifices trepidum infudere metallum ,
 Hæc nisi adorato cessante sacra ferant .
 HAEC etiam , Conis nostrorum imposta parentum ,
 Indiderat , genti nomina clara meæ .
 Scilicet Ellogium meritæ cum laude coronæ ,
 Obsidio ciues quum soluere bonos ,
 Propter aquas gramen liquidas hoc forte uirebat ,
 Hoc legere , coma est hoc redimita Ducis .
 Hoc memores Patrum gaudent gestare Nepotes ,
 Nobilium hoc nobis dat monumenta uirum
 Ancon testis erit , testis generosa Rauenna ,
 Testis Roma , meæ fons , & origo domus ;
 Quis nostrum ante omnes uictrici classe Parentum
 Signa per Adriacas Gottica fudit aquas .

Vtq; per Italiam misera obsidione grauatam ,
Auxilium extremis rebus opemq; tulit.
Quid referam , Urbano fuerit quam accepta Secundo
Cana fides Generis , fidaq; cura mei .
Cuius ab interitu Gens ipsa extorris ab Vrbe
HENRICI freta est Cæsaris hospitio .
Te ne ego tam ingratus fileam ueneranda Mathildè
Cuius honorata est nostra fauore domus .
Prætereo prudens fasces , titulosq; meorum ,
Gestaq; felici Norica bella manu .
BVLsanumq; datum meritis , Belluniaq; arua
Pleraq; , tum Iuli prædia lata fori .
At modo decidimus , bellorum casibus acti .
Ut uariat cunctas Sors malefida uices .
Sic putruere situ Leucippia gramina longo ,
Nunc Vtinam auspicijs sint rediuiua meis .
Non ut bella geram , sed chartis gesta reponam ;
Phœbe tuas Citharas , non tua tela sequar .
Pro patria nostri , carisq; penatibus olim ,
Pro ducibusq; suis arma tulere patres
Sors bona dum fauit , ducibus dum grata suorum
Magnanimis Virtus , cultaq; honore fuit .
Arma ego Mauorti cessi , Phœbumq; secutus
Leucippumq; meum , prataq; uerna colo .
Phœbus enim postquam uelatam cortice Daphnen
Atq; utriusq; datum est nosse pudicitiam ;
Inuentus nulli fauisse benignius unquam ;
Quam Lauro , & Pisæ floribus , & folijs .

Hinc ego sum genitus, uetus hoc de gramine nomen,
 Sinceroq; eadem fors in amore mihi est.
 Sanctus Amor meus est, meus est Amor ardor honesti,
 Verum cui hoc nulli iam licet esse Probo;
 At sublapsa licet retro mea facta ferantur,
 Seruitij & pereat gratia tota mei.
 Non aberit Venus; ingenuæ quæ conscia flammæ
 Felici afflabit sidere ab exequijs,
 Reliquas meas, neglectaq; membra resumet;
 Quæ sparget lacrymis ipse Cupido suis.
 Et Salicem subdens Amerinam, & candida uirgæ.
 Lilia Nymphææ, non sinet esse putrem.
 Quum sim totus Amor, de gramine natus Amoris,
 Flos nouus, & puri gramen Amoris ero.

*Siquis nouum putabit toto hoc opusculo. Iuuenalem adiecti-
uum per. a . scriptum . Iritatum per unicum . R . ab
Ira. s . Exsinuare & talia cum. x . & . S . Coniux una
minus littera q̄ uulgus faciat. Tremescit per . E . Au-
ctor per. ct. Virgilius p̄. 1. Littera, duplici . tt. ut ma-
nu ipsius Pierij scriptum passim obseruauimus; puta-
mus id neq; temere, neq; imperite ab eo factum; Cum
Is in Virgilianis castigationibus & horum, & aliorum
aliquot huiusmodi rationem reddiderit; Quamq; teme-
re multa temporibus nostris sint innouata commostret.*

R E G I S T R V M .

A B C D E F G H I K L M N O .

Q V A T E R N I O M N E S .

VENETIIS APVD GABRIE-
LEM GIOLITTVM DE
FERRARIIS
M D X L I X .

Ob. 6. II. 3379

Ob. 6. II. 3378 - 3379

